

**วิธีการดำเนินงานชีวิตของหญิงกลางคืน :
กรณีศึกษานักร้อหญิงประจำคาเฟ่**

นาย สานิต ศิริวิศิษฐ์กุล

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ 2537

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "วิถีการดำเนินชีวิตของหญิงกลางคืน : กรณีศึกษานักร้องหญิงประจำคาเฟ่"
มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

- (1) เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปที่เกี่ยวข้องและผูกพันกับอาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ ในรูปแบบของมูลเหตุ
จูงใจการตัดสินใจประกอบอาชีพนี้
- (2) เพื่อศึกษาถึงกระบวนการฝึกอบรมและกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในอาชีพ ไม่ว่าจะ เป็น เทคนิค
วิธีการตลอดจนการเรียนรู้ ทักษะ ค่านิยมของการประกอบอาชีพนักร้อง
- (3) เพื่อศึกษาการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ แยกมาให้บริการ รวมทั้งบุคคลที่
เกี่ยวข้อง
- (4) เพื่อศึกษาขั้นตอนและกระบวนการค้าประเวณี

ด้วยเหตุผลที่ว่า อาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ เป็นประเด็นทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีความ
ละเอียดอ่อน การศึกษาทำความเข้าใจงานชีวิตของนักร้องหญิงมีผลกระทบและมีความเกี่ยวข้องกับทางสังคม
ในวงกว้าง การศึกษาครั้งนี้จึงเลือกใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์แบบ
ไม่มีโครงสร้าง เป็นวิธีการในการศึกษา โดยทำการศึกษานักร้องหญิงที่ร้องเพลงประจำตามคาเฟ่ย่านทิส
เหนือคือ บริเวณถนนพหลโยธินจากแยกอนุสรณ์สถานถึงแยกหลักสี่และบริเวณถนนรามอินทรา และกรุงเทพฯ
ด้านทิศตะวันออกบริเวณถนนสุขาภิบาลหนึ่ง ถนนพระรามเก้า โดยเลือกทำการศึกษาดิตตามคาเฟ่หลัก 3
แห่ง โดยแบ่งเป็นคาเฟ่ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก อย่างละหนึ่งแห่ง

จากการศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษาออกเป็น 4 ประเด็นหลัก คือ

- 1) กระบวนการพัฒนาเข้าสู่อาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่พบว่า มูลเหตุจูงใจหลักที่เข้ามา
ประกอบอาชีพนักร้องหญิงคือ ด้านผลประโยชน์ทางการเงิน และระดับการศึกษาที่ต่ำเป็นปัจจัยสำคัญ ส่วนใน
ด้านภูมิหลังทางสังคมพบว่า นักร้องหญิงประจำคาเฟ่มีพื้นฐานมาจากกลุ่มหญิงสาว 5 อาชีพหลักคือ อาชีพ
เด็กเสิร์ฟ ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่มีมากที่สุด อาชีพแม่บ้าน อาชีพหญิงบริการ นักศึกษา และหางเครื่อง
วงดนตรีลูกทุ่ง สำหรับกระบวนการฝึกหัดร้องเพลงสามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ร้องเพลงเป็นอยู่
ก่อนแล้วไม่ต้องผ่านโรงเรียนคาเฟ่ และกลุ่มที่ร้องเพลงไม่เป็นซึ่งจะต้องผ่านโรงเรียนคาเฟ่ โดย
โรงเรียนคาเฟ่ยังแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ โรงเรียนคาเฟ่แบบเป็นทางการคือโรงเรียนที่มีการเปิดรับ

สมัครและเก็บค่าเรียนอย่างเป็นกิจลักษณะ และโรงเรียนคาเฟ่แบบใหม่เป็นทางการโดยมีนักดนตรีเป็น "ครู" นอกจากนี้ยังมีนักร้องอีกประเภทหนึ่งที่ร้องเพลงไม่เป็นซึ่งเรียกว่า "นักร้องหญิงประจำคาเฟ่แบบ เทียม"

2) พวงมาลัยและการจับแขก

พวงมาลัยนับเป็นรายได้หลักของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ โดยพวงมาลัยแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือพวงมาลัยธรรมดา ซึ่งจะแบ่งรายได้ระหว่างนักร้องและเจ้าของประกอบการฝ่ายละ 50 เปอร์เซ็นต์ และพวงมาลัยคิดเบิ่งค์ ซึ่งเจ้าของสถานประกอบการจะได้ค่าพวงมาลัยในขณะที่นักร้องจะได้เบิ่งค์ที่ติดกับพวงมาลัย อย่างไรก็ตามยังขึ้นอยู่กับสถานประกอบการแต่ละแห่งจะตกลงผลประโยชน์ซึ่งอาจจะมี สัดส่วนแตกต่างจากที่กล่าวมาแล้ว

ในด้านการจับแขกจะแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การประเมินแขก โดยจะแบ่งประเภทของแขกออกเป็น 3 ประเภทคือ พวงลุ่มหวง พวกสนุกสนานเฮฮา พวกเจี้ยวลากดิน โดยนักร้อง จะจับแขกพวกลุ่มหวงและพวกสนุกสนานเฮฮาเป็นหลัก ขั้นที่ 2 การย้ายโต๊ะเมื่อแขกที่ตนเองนั่งคุยภาย หลังจากการประเมินแล้วนั้นจะให้ค่าตอบแทนไม่คุ้ม นักร้องจะหาวิธีการย้ายโต๊ะไปนั่งคุยกับแขกโต๊ะอื่น โดยในการย้ายโต๊ะจะต้องอาศัยจังหวะประสมการณ์และทักษะตลอดจนไหวพริบของนักร้องเอง เพราะ หากย้ายโต๊ะในสถานการณ์ที่ไม่เหมาะสมก็อาจเกิดปัญหาขึ้นได้

3) การค้าประเวณี

ในกระบวนการค้าประเวณีของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ถือว่าเป็นพฤติกรรมแฝง ซึ่งมีเป้าหมาย ความเป็นที่นักร้องหญิงประจำคาเฟ่ทั้งหมดจะค้าประเวณี โดยมีขั้นตอนพอสรุปได้เป็น 3 ขั้นตอนดังนี้คือ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างภาพเมื่อแรกพบ เพื่อเป็นการดึงดูดแขกนักเที่ยวให้เกิดความสนใจในตัวเธอ โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ การสร้างภาพทางกายและการสร้างภาพทางวาจา ขั้นตอนที่ 2 การประเมิน และการต่อรอง ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดที่นักร้องและแขกต่างต่อรองกัน เพื่อผลประโยชน์ ซึ่งกันและกัน ซึ่งในขั้นตอนดังกล่าว การรอกหกถือว่าเป็นกลไกที่มีความสำคัญที่ใช้เป็นเครื่องมือในการต่อรองเชิงเพศพาณิชย์กลายเป็นแบบแผนหรืออาจเรียกว่า "วัฒนธรรมการรอกหก" และขั้นสุดท้ายคือการตัดสินใจที่จะค้าประเวณีและไม่ค้าประเวณี ในส่วนของนักร้องที่ไม่ค้าประเวณี เธอมีการตัดสินใจล่วงหน้าไว้ก่อนแล้ว ในส่วนของนักร้องที่ค้าประเวณี เธอจะมีการเจรจาตกลงค่าตัว

4) สถานภาพของสถานบริการคาเฟ่

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อคาเฟ่ขนาดเล็กโดยตรง สถานบริการคาเฟ่ขนาดเล็กหลายแห่งต้องปิดกิจการลงไปแล้ว ขณะที่ร้านบางส่วนหนึ่งได้หันกลับไปประกอบอาชีพเด็กเสิร์ฟในสถานประกอบการคาเฟ่ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในขณะที่สถานบริการคาเฟ่ขนาดกลางและขนาดใหญ่เองต้องปรับการบริหารทำให้สอดคล้องโดยมุ่งเน้นไปที่ลูกค้ากลุ่มอื่น ๆ เช่นลูกค้าในลักษณะของครอบครัว โดยการใช้การแต่งตลกเป็นจุดขาย

คำนำ

นักเรียนหญิงประจำคาเฟ่ เป็นกลุ่มผู้หญิงที่ใช้ชีวิตพยายามค้นหาสิ่งหนึ่งอันสังคมที่นี้แห่งการดำรงชีพของพวกเขาจะถูกตีกรอบกับภาพลักษณ์ในทางลบ ซึ่งทำให้สังคมมักจะเหยียดหยามมากกว่าความเห็นใจและให้การช่วยเหลือ

การศึกษาหาความเข้าใจชีวิตของพวกเขาจึงมีความจำเป็นเพื่อให้สังคมได้รับรู้ความเป็นจริงแห่งชีวิตที่โหดแสนยารাত্রาในทุกลมุม การศึกษาในครั้งนี้จึงพยายามตีแผ่ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นโดยใช้วิธีการศึกษาด้วยวิธีการสังเกตและสัมภาษณ์ เข้าช่วย เพื่อให้ชีวิตของพวกเขาปรากฏขึ้นตามธรรมชาติแห่งการดำเนินชีวิต ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับแรงบันดาลใจจาก ผศ.ดร.แสวง รัตเมงคมาศ ที่เป็นผู้จุดประเด็นการศึกษาขึ้นจากความคิดของผู้วิจัย นอกจากนี้ยังได้รับความแนะนำที่เป็นประโยชน์จาก รศ.ดร.วรพล พรหมกบุตร ที่สำคัญคือสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนในการวิจัย ซึ่งต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง นอกจากนี้ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณเหล่านักเรียนหญิงประจำคาเฟ่และผู้ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการศึกษาทุกท่าน ที่ทำให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วง

सानิต ศิริวิศิษฐ์กุล

11 มิถุนายน 2540

สารบัญ

		หน้า
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาของปัญหาในการวิจัย	1
	วัตถุประสงค์ในการศึกษา	2
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	2
2	ระเบียบวิธีการศึกษา	4
3	การจัดระเบียบองค์กร	11
	3.1 การจัดระเบียบองค์กรทางกายภาพ	11
	3.2 การจัดระเบียบองค์กรทางสังคม	13
	กลยุทธ์ทางธุรกิจของสถานบริการคั่วกาแฟ	21
4	กระบวนการพัฒนาเข้าสู่อาชีพนักร้องคั่วกาแฟ	23
	กว่าจะมา เป็นนักร้องคั่วกาแฟ	23
	โรงเรียนคั่วกาแฟ	29
	กาแฟทางผ่าน	31
	นักร้องคั่วกาแฟเทียม	32
	ชุดนักร้ององค์ประกอบของตัวตน	35
	ธุรกิจชุดนักร้อง	35
	ลักษณะของการประกอบธุรกิจชุดนักร้อง	36
	คำนึงกับชุดนักร้อง	38
	พวงมาลัยในระบบธุรกิจคั่วกาแฟ	44
	แข่งมาลัย	45
	ยุทธการแข่งมาลัย	46
	หน้าม้า	47
	ฟ้าหญิง	48

บทที่

	กระบวนการย้ายโต๊ะของนักเรียน	49
	ลักษณะของฉากที่ทำให้พวงมาลัยในกระบวนการคิดของนักเรียน	50
	กลุ่มความผูกพันและความขัดแย้ง	53
	วงจรการย้ายคาเฟ่	55
	ความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์กับนักเรียนคาเฟ่	56
	พิธีกรรมทางไสยศาสตร์	59
5	กระบวนการค้าประเวณี	62
	การค้าประเวณีกับมาตรการควบคุมทางสังคม	62
	มาตรการควบคุมทางสังคมเชิงศีลธรรม	64
	มาตรการควบคุมทางสังคมเชิงกฎหมาย	65
	อิทธิพลทางชนชั้นและอำนาจ : การกดขี่ระหว่างเพศเดียวกัน	66
	พรหมจรรย์ : มาตรฐานเชิงชื่อนในระบบความคิดของชายไทย	69
	วัฒนธรรมการโกหก	72
	บทพิสูจน์การโกหก	73
	นักเรียนนักศึกษา	74
	หนูเป็นนักศึกษา	75
	การโกหกในความหมายของการเจรจาต่อรองเชิงเพศพาณิชย์	77
	เมียเก็บ : รากฐานเชิงประวัติศาสตร์	84
	ธรรมชาติของพฤติกรรมเบี่ยงเบนในกลุ่มนักเรียน	87
6	การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมกับการล่มสลายของธุรกิจคาเฟ่ขนาดเล็ก	90
	จากนักเรียนหญิงประจำคาเฟ่สู่ความเป็นเด็กเสิร์ฟ : ความสัมพันธ์แบบแปรผัน	90
	การเกิดธุรกิจสถานบริการลาแจ้งกับการล่มสลายของคาเฟ่ขนาดเล็ก	93

บทที่

หน้า

7	สรุปผลการศึกษา	95
	ข้อเสนอแนะทางการศึกษา	98
	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	99
	บรรณานุกรม	100

สารบัญแผนภาพ

		หน้า
แผนภาพที่		
1	แสดงการจัดระเบียบทางกายภาพของสถานบริการคาเฟ่	12
2	แสดงการจัดองค์การทางกายภาพของสถานบริการคาเฟ่	20
3	แสดงกระบวนการเข้าสู่อาชีพนักเครื่องดื่มประจำคาเฟ่	34
4	แสดงกระบวนการและขั้นตอนการต่อรองและการค้าประเวณี	83

สารบัญภาพถ่าย

ภาพที่		หน้า
1	ภาพแสดงการแต่งกายนักร้องหญิงคาเฟ่แบบประยุกต์ชุดแต่งกายในชีวิตประจำวัน	40
2	ภาพแสดงการแต่งกายนักร้องหญิงคาเฟ่แบบปักด้วยผ้า	41
3	ภาพแสดงชุดการแต่งกายนักร้องคาเฟ่แบบลายและฉลุด้วยดินทองและลูกบิด	42
4	ภาพแสดงชุดการแต่งกายนักร้องคาเฟ่แบบปักด้วยลูกบิดสี	43

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาในการวิจัย

เมื่อเอ่ยถึงสถานบันเทิงคาเฟ่ คนไทยโดยส่วนใหญ่มักจะนึกถึงผู้หญิงนุ่งสั้น ๆ ร้องเพลงและผู้ชายที่เข้าไปหาความสุขกับสุราและนักร้องสาว ๆ คำว่า "คาเฟ่" (CAFE) ตาม The New Encyclopxdia Britannica (1987 : 719) ได้อธิบายไว้ว่า คาเฟ่เป็นสถานที่ขายอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งในอดีตจะใช้คำว่า Coffee House โดยมากมักจะมีการกำหนดรายชื่ออาหารและเครื่องดื่มไว้ในรายการอาหาร โดยที่คำดังกล่าวได้ถูกยืมมาจากภาษาฝรั่งเศส โดยมีรากศัพท์มาจากภาษาตุรกี คำว่า "Kahve" หมายถึง กาแฟ ตามความหมายดั้งเดิมจึงไม่ใช้ลักษณะของกิจกรรมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับของมีนเมา โดยเฉพาะในช่วงสองร้อยปีหลังจากกลางคริสต์ทศวรรษที่ 17 คาเฟ่ หรือคอฟฟี่เฮ้าส์ที่มีชื่อเสียงในยุโรปส่วนใหญ่มักจะตั้งอยู่ในกรุงลอนดอนประเทศอังกฤษ เป็นสถานที่สำหรับเจรจาธุรกิจการค้าและกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับในฝรั่งเศสช่วงคริสต์ทศวรรษที่ 18 คาเฟ่ จะถูกใช้เป็นที่พบปะของปัญญาชนและนักศิลปะ ในขณะที่ในสหรัฐอเมริกา คาเฟ่ เพิ่งเกิดขึ้นในช่วงคริสต์ทศวรรษที่ 20 ซึ่งคาเฟ่ในช่วงต้น ๆ คือช่วงปีคริสต์ศักราช 1970 ถึง 1980 จะหมายถึงค่านกาแฟ

อย่างไรก็ตามคาเฟ่ ในระยะหลังได้ถูกกลายความหมายเป็นสถานที่ที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ผสม สำหรับในสหรัฐอเมริกา คาเฟ่ ได้มีความหมายที่ครอบคลุมไปถึงภัตตาคาร บาร์ ในที่คล้าย ซึ่งเป็นสถานที่ที่ให้ความบันเทิงเป็นหลัก (The Encyclopaedia America. 1985 : 139)

สำหรับประเทศไทยคาเฟ่ในยุคต้น ๆ มักจะอยู่ในรูปของไนท์คลับ เมื่อราว 40 ปีที่แล้ว โดยได้รับอิทธิพลจากสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีการจำหน่ายอาหารและ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กับการ ดับเบิ้ลที่สำคัญมักจะต้องอยู่สองแนวทางถนนราชดำเนินจากหน้าศาลาเฉลิมไทยถึงคลองหลอด ที่สำคัญก็คือสิดาไนท์คลับตั้งอยู่ในโรงแรมรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีอายุเกือบสี่สิบปีและที่อายุไล่ เรี่ยกันก็คือมูแลงรูจคาเฟ่และไนท์คลับอยู่ตรงหัวมุมอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยด้านถนนดินสอ โกลิตาคาเฟ่และไนท์คลับตั้งอยู่ใกล้กับกองสลาก อเล็กซานดร้าตั้งอยู่ด้านหลังโรงเรียนสตรีวิทยา โรฟิรันด้านหน้าโรงพยาบาลศาลาเฉลิมไทย

ซูเปอร์ เล็กในท์คลับตั้งอยู่ด้านข้างไปรษณีย์กลาง กรีนโรลล์ซึ่งตอนหลังเปลี่ยนชื่อเป็นกรีนแอปเปิ้ลในท์คลับ บางรัก และชาวอเมริกันเริ่มเฟลนจิต

ในท์คลับในยุคต้น ๆ จึงเป็นสถานที่สำหรับหนุ่มสาวเข้าไปรับประทานอาหารและเต้นรำ ซึ่งแตกต่างจากคาเฟ่ในรูปแบบปัจจุบัน สำหรับคาเฟ่ในรูปแบบปัจจุบันเพิ่งมีวิวัฒนาการเพียงสิบกว่าปี คือเริ่มตั้งแต่ปลายปี 2519 หลังจากทหารอเมริกันได้ถอนฐานทัพออกจากประเทศไทย ทำให้ร้านอาหารและบาร์ตามสองฟากถนนเพชรบุรีตัดใหม่เกิดภาวะซบเซา ทำให้บาร์และร้านอาหารซึ่งแต่เดิมมักจะเป็นร้านเปิดกว้างต้องปิดตัวเองไปจำนวนมากเพราะลูกค้าชาวไทยไม่นิยมที่จะเข้าไปใช้บริการ อย่างไรก็ตามร้านอาหารและบาร์จำนวนหนึ่ง ได้พยายามปรับตัวด้วยการ เปลี่ยนเป้าหมายลูกค้ามาเป็นชาวไทยด้วยการปรับปรุงร้านอาหารและบาร์ เป็นร้านคาเฟ่กันห้องกระจกติดเครื่องปรับอากาศอย่างมิดชิด มีการประดับไฟและมีเครื่องประจําร้องเพลง ซึ่งทำให้ร้านอาหารในรูปแบบคาเฟ่ย่านถนนเพชรบุรีตัดใหม่ได้ฟื้นตัวขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง มีการสอดแทรกรายการบันเทิง เช่น การแสดงตลกและมายากล จนมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง กลยุทธ์อันหนึ่งที่เจ้าของกิจการคาเฟ่เข้ามาใช้ก็คือ การนำนักร้องสาวสวยในชุดแต่งกายที่ยั่วยวนอารมณ์จนกลายเป็นรูปแบบใหม่และเอกลักษณ์ของคาเฟ่แบบไทย ๆ จนทำให้คาเฟ่ได้เปลี่ยนบทบาทและหน้าที่ตนเองไปอย่างสิ้นเชิงจากสถานที่พักผ่อนเต้นรำฟังเพลงยามราตรีของคนหนุ่มสาว กลายมาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับผู้ชายที่มุ่งหาความสัมพันธ์กับสุราและการเคลียร์คลอกับนักร้องสาว ๆ แทนการฟังเพลงและพบปะพูดคุยกัน โดยเฉพาะคาเฟ่ที่มีขนาดใหญ่นั้นมีจำนวนนักร้องหญิงประจําบาร์ร้อย ๆ คน และกลายเป็นรูปแบบการค้าประเวณีรูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นใหม่

แม้ว่านักร้องหญิงประจําคาเฟ่จะเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างมากมาแต่การศึกษาและทำความเข้าใจถึงกลุ่มผู้หญิงอาชีพนี้กลับไม่ได้รับความสนใจอย่างจริงจังทั้ง ๆ ที่เป็นแหล่งหนึ่งที่ผู้หญิงในชนบทจะมุ่งความสนใจมาสู่การค้าประเวณี อีกทั้งเป็นแหล่งแพร่กระจายของโรคติดต่ออันเนื่องมาจากเพศสัมพันธ์ อาทิเช่น ไวรัสตับอักเสบบและโรคเอดส์ เป็นเน การศึกษาวิถีการดำรงชีวิตและวิถีความคิดของนักร้องหญิงประจําคาเฟ่จึงถือว่าเป็นความสำคัญ

สำหรับในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวัฒนธรรมของนักร้องหญิงประจําคาเฟ่ในรูปแบบของวัฒนธรรมย่อย เช่นเดียวกับอาชีพอื่น ๆ นักร้องหญิงประจําคาเฟ่ต่างมีการพัฒนาความรู้ความเชี่ยวชาญภาษา และเครือข่ายความสัมพันธ์ของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นเพื่อนนักร้อง ลูกค้า คนรัก ซึ่งการเป็นนักร้องหญิงคาเฟ่มีความหมายที่มากกว่าการร้องเพลง และขายบริการทางเพศแลกกับเงินเท่านั้น แต่มีความหมายไปถึงความเป็นวัฒนธรรมของกลุ่มคนเฉพาะอาชีพและหน้าที่ที่มีต่อสังคม

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปที่เกี่ยวข้อง และผูกพันกับอาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ในรูปแบบของมูลเหตุจูงใจ การตัดสินใจประกอบอาชีพนี้
2. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการฝึกอบรม และกระบวนการจัดเกลาทางสังคมในอาชีพ ไม่ว่าจะ เป็นเทคนิค วิธีการ ตลอดจนการเรียนรู้ ทักษะคติ ค่านิยมของการประกอบอาชีพนักร้อง
3. เพื่อศึกษาการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ แยกผู้มาใช้บริการ รวมทั้งบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง
4. เพื่อศึกษาขั้นตอนและกระบวนการค้าประเวณี

นิยามศัพท์เฉพาะ

คาเฟ่ หมายถึง สถานบริการที่เปิดบริการช่วงกลางคืนโดยมีนักร้องหญิงร้องเพลง หมุนเวียนสลับเปลี่ยนกันและมีบริการขายอาหาร สุรา ประกอบกับการแสดง โชว์ ต่าง ๆ

คาเฟ่ขนาดเล็ก หมายถึง สถานบริการคาเฟ่ที่มีขนาดเล็ก มีจำนวนนักร้องน้อยกว่า 20 คน ส่วนใหญ่มักจะมีที่ตั้งอยู่บริเวณเขตชานเมือง มีจำนวนโต๊ะรับประทานอาหาร ประมาณ 20 โต๊ะ

คาเฟ่ขนาดกลาง หมายถึง สถานบริการคาเฟ่ที่มีจำนวนนักร้องมากกว่า 20 คน แต่ไม่เกิน 50 คน และมีจำนวนโต๊ะรับประทานอาหารมากกว่า 20 โต๊ะ แต่ไม่เกิน 40 โต๊ะ

คาเฟ่ขนาดใหญ่ หมายถึง สถานบริการคาเฟ่ที่มีจำนวนนักร้องมากกว่า 50 คน บางแห่งมีจำนวนมากกว่า 100 คน และมีโต๊ะรับประทานอาหารมากกว่า 40 โต๊ะ ซึ่งมักจะเป็นสถานบริการที่มีชื่อเสียง

นักร้องประจำคาเฟ่ หมายถึง นักร้องเพศหญิงที่ร้องเพลงประจำคาเฟ่เพียงแห่งเดียว

นักร้องหญิงคาเฟ่แบบวีจรอก หมายถึง นักร้องหญิงที่ร้องเพลงประจำคาเฟ่มากกว่า 1 แห่ง านแต่ละคืน

บทที่ 2

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัย เรื่องวิถีการดำเนินชีวิตของผู้หญิงกลางคืน : กรณีศึกษานักร้องหญิงประจำคาเฟ่ ครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลเชิงสังคมและวัฒนธรรมของนักร้องหญิงที่มีลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะโดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมในโลกเชิงประจักษ์ของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ โดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ซึ่งในการวิจัยเชิงคุณภาพนั้นมีอยู่หลายวิธี เช่น การศึกษาภาคสนาม (Field Studies) การศึกษาแบบธรรมชาติวิธี (Naturalistic inquiry) และการศึกษาเชิงชาติพันธุ์วรรณา (Ethnography) เป็นต้น แม้จะมีหลักการคิดตามแต่ละสาขาของศาสตร์ที่แตกต่างกันไปในเรื่องละเอียด แต่โดยหลักการยังคงมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ

1. เป็นวิธีค้นหาความเป็นจริงโดยไม่ตั้งเอาเหตุการณ์หนึ่ง ๆ ออกจากสภาพแวดล้อมตามความเป็นจริงของมัน แต่พยายามที่จะวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเหตุการณ์กับสภาพแวดล้อมหรือระบบทั้งหมด เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่แท้จริงจากการเห็นภาพชีวิตหลายมิติ
 2. ในการหาความจริงนั้นใช้วิธีการสัมภาษณ์ สังเกต และจดบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นกระบวนการที่กินเวลาระหว่างที่เฝ้าสังเกตสอบถามและจดบันทึกนั้น ผู้วิจัยจะเลือกเหตุการณ์ที่สำคัญ หรือประเด็นที่สนใจขึ้นมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ทั้งหมดแล้วตีความหมาย
 3. การวิจัยนี้ให้ความสำคัญแก่ข้อมูลประเภทชีวิตประจำวัน ทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิด ฯลฯ มาประมวลเข้าด้วยกัน และเน้นการตีความในฐานะเป็นเกณฑ์กำหนดแนวทางพฤติกรรมของบุคคลตามลักษณะปฏิบัติสังสรรค์สัญลักษณ์นิยม
 4. เนื่องจากการวิจัยนี้จะต้องศึกษารายละเอียดของปรากฏการณ์หนึ่ง ๆ ตลอดจนสภาพแวดล้อมภายใน หากให้มีตัวแปรเป็นจำนวนมากในการวิจัย นอกจากนั้น ผู้วิจัยจะต้องเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อยู่วิจัยโดยตรง จึงจำเป็นต้องเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดเล็ก และทำการศึกษาย่างต่อเนื่อง
- ซึ่งการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นกระบวนการศึกษาที่ก่อให้เกิดข้อมูลแบบพรรณนาที่เป็นข้อเขียน ภาพวาด หรือพฤติกรรมของผู้ที่เราไปสังเกต เก็บข้อมูลจากสถานการณ์ที่เป็นจริง โดยจะมองไปที่ตัวสถานที่ (Setting) สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และบุคคลที่อยู่ในนั้นโดยรวม โดยไม่ลดคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์

เป็นเพียงตัวเฉย (Passive) หรือตัวแปรในเชิงสถิติ เพื่อให้ทุกอย่างเป็นไปตามธรรมชาติและคงความเต็มแบบของมันอยู่ได้ นอกจากนี้ยังทำให้สามารถที่จะสัมผัสถึงธรรมชาติเชิงอัตวิสัย (Subjective Nature) ของพฤติกรรมมนุษย์ได้ โดยผู้วิจัยจะรู้จักผู้ถูกศึกษาอย่างละเอียดและลึกซึ้งจากประสบการณ์ในสิ่งที่ผู้ถูกศึกษาได้ประสบมาและสืบค้นเข้าไปถึงมโนทัศน์ (Concepts) ของผู้ถูกศึกษา เพื่อจะเข้าถึงการรับรู้การให้นิยามความหมายและทัศนะต่อชีวิตประจำวัน (सानิต ศิริวิศิษฐ์กุล; 2535, 38-39)

ขั้นตอนในการศึกษา

ด้วยเหตุผลที่โลกของนักวิจัยประจำคาเฟ่พื้นมีวิถีการดำรงชีวิต และวิถีความคิดที่มีความละเอียดอ่อน และมีแบบแผนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะที่แตกต่างจากอาชีพอื่น ๆ การศึกษาทำความเข้าใจตีความทางความคิด และการดำเนินชีวิตจึงต้องใช้ความระมัดระวัง และความละเอียดอ่อนในการทำความเข้าใจ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการศึกษาออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนแรก การศึกษาเชิงประวัติศาสตร์เกี่ยวกับอาชีพนักวิจัยประจำคาเฟ่ ซึ่งเป็นขั้นตอนเริ่มต้นในการศึกษา อย่างไรก็ตาม เนื่องจากอาชีพนักวิจัยประจำคาเฟ่พื้นมีความละเอียดอ่อน และมีลักษณะเฉพาะที่สำคัญ ความสนใจของวงวิชาการกลับไม่ให้ความสำคัญกับอาชีพดังกล่าวจึงทำให้การหาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ นั้นเป็นไปด้วยความยากลำบากเพราะไม่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ผู้วิจัยจึงได้เปลี่ยนกลยุทธ์ในการศึกษาภายหลังจากใช้เวลาค้นคว้าจากแหล่งเอกสารต่าง ๆ ที่สำคัญภายในกรุงเทพฯ โดยพยายามเสาะแสวงหาข้อมูลจากบุคคล

การเสาะแสวงหาข้อมูลบุคคลเกือบจะเป็นความมืดมิดในโอกาสที่จะพบเจอ ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะให้ข้อมูลไว้ในใจอย่างคร่าว ๆ กล่าวคือ ผู้ที่จะให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัยได้ จะต้องเป็นเพศชาย านเบื้องต้น มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป และมีภูมิลำเนาตั้งเดิมอยู่ในกรุงเทพฯ และที่สำคัญจะต้องมีประสบการณ์การเที่ยวราตรีในอดีต

ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการตระเวนหาโดยมุ่งไปที่สวนลุมพินีที่มีผู้สูงอายุไปออกกำลังกายและเดินพักผ่อน บริเวณสนามหลวง และบริเวณสนามฟุตบอลของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จนวันเวลาผ่านไปเกือบหนึ่งสัปดาห์ ผู้วิจัยจึงได้พบกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโดยมิได้คาดคิด โดยผู้วิจัยได้พบบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าว บริเวณสนามฟุตบอลมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นกลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป มักจะมาเดินออกกำลังกายและพบปะพูดคุยกันบริเวณม้านั่ง หน้าหอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยผู้วิจัยได้แสดงความจำนง ตลอดจนบอกถึงเหตุผลในความต้องการข้อมูล ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือตลอดจนการแนะนำ

บุคคลอื่น ๆ ให้รู้จักและช่วยกันพรรณาเหตุการณ์ในอดีตจนสามารถเรียงลำดับความเป็นมา เกี่ยวกับสถาน
บริการยามค่ำคืน จากในที่คลับจนกลายเป็นคาเฟ่ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวนับเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและเป็น
ประกายในการค้นคว้าต่อไปของผู้วิจัย

ขั้นตอนที่สอง การเก็บข้อมูลภาพสนาม ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญสำหรับการวิจัยอย่างยิ่ง
เพราะหากการเข้าไปปรากฏตัวของผู้วิจัยเองก่อให้เกิดผลต่อการเบี่ยงเบนของข้อมูลย่อมจะส่งผลเสียหาย
ต่องานวิจัยโดยรวม ดังนั้นการวางแผนสำหรับการลงสนามจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งยวด ซึ่ง
ในขั้นตอนดังกล่าวผู้วิจัยได้แบ่งระยะเวลาในการดำเนินงานออกเป็นระยะต่าง ๆ ดังนี้

1. การสำรวจสนาม (Survey the setting) การสำรวจสนามของงานวิจัยขั้นนี้ ผู้วิจัย
ได้ใช้เวลาในการสำรวจสนามประมาณหนึ่งเดือนเศษ ๆ เพื่อหาสถานที่เก็บข้อมูลที่เหมาะสม ซึ่งผู้วิจัยได้
ออกตระเวนดูคาเฟ่ต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่บนถนนพหลโยธิน โดยเริ่มจากบริเวณอนุสรณ์สถานแห่งชาติ กองทัพ
อากาศดอนเมืองจนถึงแยกอนุสาวรีย์หลักสี่ และเลี้ยวซ้ายไปตามถนนรามอินทราจนถึงบางกะปิ โดยใน
ช่วงแรกจะเข้าไปในรูปของแขกที่เข้าไปรับประทานอาหาร เพื่อที่จะหาข้อมูลเบื้องต้นและเป็นการหา
โอกาสในการสร้างความสนิทสนมและความเป็นกันเอง โดยเริ่มจากกลุ่มบุคคลที่สามารถจะให้ข้อมูลได้ดี
ที่สุด และง่ายต่อการสร้างความสนิทสนมนั้นเป็นไปโดยง่ายและที่สำคัญพนักงานเสิร์ฟที่มีหน้าที่คอยเสิร์ฟอาหาร
การพูดคุยสร้างความสนิทสนมนั้นเป็นไปโดยง่ายและที่สำคัญพนักงานเสิร์ฟนับว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ
เบื้องต้นต่อองค์กรที่ดีที่สุด ทั้งในแง่ของแขกผู้มาเที่ยวและนักร้องคาเฟ่เอง

2. การเก็บข้อมูลในสนาม

ภายหลังจากผู้วิจัยได้ออกสำรวจสนามในระยะหนึ่ง จึงสามารถแฝงกายเข้าไปสร้างความสนิท
สนมกับสมาชิกภายในองค์กรคาเฟ่แต่ละแห่ง ซึ่งผู้วิจัยได้มุ่งสำรวจคาเฟ่ถึง 3 แห่งหลัก ๆ ซึ่งคาเฟ่แห่ง
แรกตั้งอยู่ย่านถนนรามอินทรา ในเขตมีนบุรี โดยผู้วิจัยสามารถสร้างความสนิทสนมจนเป็นที่ไว้วางใจจาก
เจ้าของคาเฟ่ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยมีเพื่อนที่มีความสนิทสนมกับเจ้าของคาเฟ่ดังกล่าวจึงแนะนำให้ผู้วิจัย
รู้จักกับเจ้าของคาเฟ่แห่งดังกล่าว ซึ่งสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างมากต่อการเก็บ
รวบรวมข้อมูล แต่ผู้วิจัยก็มีคำบอกกล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย การไปคาเฟ่ดังกล่าวในแต่ละครั้ง
ผู้วิจัยจะไปในลักษณะของการเยี่ยมเยียน และดื่มสุรา และเนื่องจากการเข้าไปปรากฏตัวของผู้วิจัยนั้น
เข้าไปทางผู้จัดการ จึงทำให้พนักงานเสิร์ฟและพนักงานที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ให้ความไว้วางใจแก่ผู้วิจัยจน
สามารถเข้าไปคลุกคลีกับครอบครัวของนักร้องคาเฟ่ และเด็กเสิร์ฟจนสามารถที่จะเก็บข้อมูลเรื่องราว
ในครอบครัวของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ได้ นอกจากคาเฟ่แห่งดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยยังเลือกคาเฟ่ในย่าน

ถนนสุขาภิบาลหนึ่ง และถนนพหลโยธิน เป็นหลักในการเผ่าติดต่อสังเกต ส่วนคาเฟ่อื่น ๆ จะเป็นไปในรูปแบบของนักเที่ยวที่แวะเวียนไปเที่ยวเพื่อหาความสำราญ ซึ่งการเก็บข้อมูลในช่วยดังกล่าวนี้กินระยะเวลาที่ยาวนานถึงสิบเดือน ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูล ทั้งข้อมูลเชิงกายภาพเกี่ยวกับสถานบริการ และข้อมูลเชิงสังคมและวัฒนธรรมของผู้ถูกศึกษา ทั้งในด้านรูปแบบการดำเนินชีวิตและวิถีความคิดของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องสรุปเป็นแบบแผน นอกจากนี้จะได้ข้อมูลของบุคคลที่เกี่ยวข้องงานอาชีพโดยตรงแล้ว ข้อมูลของกลุ่มนักเที่ยวก็เป็นข้อมูลที่สำคัญไม่น้อยไปกว่าที่สามารถนำมาผนวกทำให้ภาพชีวิตของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในบางแง่มุมของชีวิตนักร้องที่จำเป็นต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับแขกผู้มาใช้บริการโดยตรง ทั้งในแง่ของการขายบริการเสียงเพลงและเรือนร่าง โดยที่ผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้าไปสัมผัสโลกแห่งการดำเนินชีวิตของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ โดยเฉพาะหลังจากการเลิกงาน ผู้วิจัยได้มีโอกาสติดตามนักร้องหญิงประจำคาเฟ่เข้าไปสัมผัสกับครอบครัว ลูก และสามีของเธอ ซึ่งมีวิถีชีวิตที่แตกต่างจากสภาพครอบครัวโดยทั่วไป และผิดแผกไปจากภาพชีวิตของนักร้องคาเฟ่ที่บอกเล่าจากปากของเธอในครั้งแรกที่แขกเข้าไปเที่ยวและมักจะซักถามประวัติเบื้องหลังของเหล่านักร้องหญิง โดยเฉพาะเบื้องหลังการใช้ชีวิตครอบครัวซึ่งมักจะเป็นข้อมูลที่พวกเขาต่างแต่มีสีสันของชีวิตให้ผู้มีสีสนและนำเสนอ การติดตามสภาพชีวิตที่แท้จริงของพวกเขาจึงต้องใช้ความพยายามอย่างมากและที่สำคัญการวางตัวที่เหมาะสมจนเป็นที่ไว้วางใจและเคารพของพวกเขาที่สำคัญก็คือจะต้องพยายามหลีกเลี่ยงการตีความในเชิงขู่สาวจากหญิงสาวเหล่านั้น ซึ่งเธอเองต่างก็คาดหวังว่าแขกผู้ยอมเสียเงินจำนวนมากแก่พวกเธอนั้นต่างก็คาดหวังบนเรือนร่างของเธอเอง การสภภาพแห่งการมรณจึงเป็นขั้นตอนที่ค่อนข้างยากลำบากและกินระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานจึงสามารถที่จะสภภาพพจน์ดังกล่าวของผู้วิจัยไปจากจินตภาพของพวกเขาเธอได้

ความไว้วางใจของเธอจึงมีความสำคัญต่อการได้ข้อมูลที่แท้จริงและหลีกเลี่ยงการตีความข้อมูลที่เบี่ยง ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จึงเป็นข้อมูลที่มีลักษณะต่อเนื่องและเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นแขกผู้มาเที่ยว ตัวนักร้องคาเฟ่เอง บริกร นักดนตรี ตลอดจนครอบครัวของตัวเอง ต่างมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องจนยากที่จะจำแนกการเก็บข้อมูลอย่างเป็นอิสระจากกันได้ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ได้ภายในสนามสามารถจำแนกออกเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้

กลุ่มแรก ข้อมูลที่เกี่ยวกับองค์กรคาเฟ่ ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดองค์กรทางกายภาพและองค์กรทางสังคมเกี่ยวกับสถานบริการ อันเป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรง ซึ่งคาเฟ่แต่ละแห่งต่างก็มีรายละเอียดในการตกแต่งที่แตกต่างกันไป แต่โดยหลัก ๆ ต่างก็มีแบบแผนที่จัด

รูปแบบองค์การทางกายภาพและสังคมที่คล้ายคลึงกัน

กลุ่มที่สอง ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการในความเป็นตัวตนของนักร้องคาเฟ่ อันเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของนักร้องคาเฟ่แต่ละคนถึงความเป็นมาของชีวิต ก่อนจะมาเป็นนักร้องคาเฟ่ ตลอดจนกระบวนการในการฝึกหัดร้องเพลงจนกระทั่งมีความเป็นนักร้องคาเฟ่ที่สมบูรณ์แบบ ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกหัดการร้องเพลงจะมีลักษณะที่แตกต่างจากข้อมูลกลุ่มอื่น ๆ กล่าวคือจะต้องใช้เวลาเก็บข้อมูลในช่วงยาว ซึ่งคิดแตกต่างจากข้อมูลโดยทั่วไปในวิถีชีวิตของนักร้องคาเฟ่ที่จะต้องใช้เวลาศึกษาในช่วงกลางคืน เพราะอาชีพนี้เป็นอาชีพที่ต้องใช้เวลาประกอบอาชีพในช่วงกลางคืน ดังนั้น นักร้องหญิงคาเฟ่จึงใช้เวลาฝึกหัดสำหรับผู้เริ่มเป็นนักร้องใหม่ ๆ และการต่อเพลงสำหรับนักร้องเก่าที่ต้องร้องเพลงตามสมัยนิยมในช่วงเวลาบ่าย

กลุ่มที่สาม ข้อมูลเกี่ยวกับแขกผู้มาเที่ยวอันเป็นลักษณะข้อมูลของผู้มาใช้บริการในสถานบริการค่าเฟ่ทั้งในด้านของวัตถุประสงค์ในการใช้บริการและความสัมพันธ์กับนักร้อง ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลนั้นผู้วิจัยได้รับคำแนะนำจากบุคคลที่ผู้วิจัยมีความรู้จักคุ้นเคยและมีประสบการณ์ในการเที่ยวค่าเฟ่มาก่อน ซึ่งท่านได้แนะนำให้ผู้วิจัยได้รู้จักกับเพื่อนที่เป็นนักเที่ยวค่าเฟ่ยามค่ำคืนอย่างระมัดระวัง ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูลท่านดังกล่าวก็ได้แนะนำให้ผู้วิจัยได้รู้จักกับนักเที่ยวค่าเฟ่ท่านอื่น ๆ พร้อมทั้งเป็นผู้แนะนำให้เข้าไปใช้บริการสถานบริการค่าเฟ่ตามแบบนักเที่ยวผู้มีประสบการณ์ ที่สำคัญก็คือนับเป็นโอกาสสำคัญที่ท่านผู้วิจัยสามารถเข้าไปสัมผัสเสียหนึ่งของชีวิตนักเที่ยวค่าเฟ่ซึ่งเป็นโลกที่มีลีลาแห่งชีวิตที่หลากหลายและประสบการณ์แห่งชีวิตที่ทรงคุณค่าซึ่งถือได้ว่าเป็นตำราชีวิตของอนุชนรุ่นหลังได้เป็นบทเรียนกับชีวิตที่ผ่านความถูกความผิดที่ท่านผู้ให้ข้อมูลได้เล่าเบื้องหลังแห่งชีวิตให้ผู้วิจัยได้รับฟัง โดยผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บข้อมูลแขกผู้มาเที่ยวออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ

- (1) กลุ่มนักเที่ยวที่มากด้วยประสบการณ์ คือกลุ่มนักเที่ยวที่เที่ยวค่าเฟ่จนกลายเป็นแบบแผนในวิถีการดำเนินชีวิต
- (2) กลุ่มนักเที่ยวผู้มีประสบการณ์น้อย ซึ่งเป็นนักเที่ยวหน้าใหม่
- (3) กลุ่มผู้เที่ยวที่มีลักษณะเป็นครอบครัว โดยมากมักจะพาครอบครัวมารับประทานอาหารและชมการแสดงตลก

ซึ่งการเก็บข้อมูลของผู้วิจัยจะเน้นให้ความสำคัญกับนักเที่ยวกลุ่มที่หนึ่งและนักเที่ยวกลุ่มที่สอง ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับวิถีการดำเนินชีวิตของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ ส่วนนักเที่ยวกลุ่มที่สามผู้วิจัยไม่ได้มุ่งทางการศึกษาเพราะเป้าหมายหลักของนักเที่ยว นอกจากนี้ยังมีกลุ่มนักเที่ยวสตรีที่ผู้วิจัยมิได้ให้ความสำคัญ

านการศึกษา เพราะมีได้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับนักเรียนหญิงประจำคาเฟ่

กลุ่มที่สี่ ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพนักเรียนหญิงประจำคาเฟ่ ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างมากและเป็นเป้าหมายหลักในการศึกษาครั้งนี้การเก็บข้อมูลในลักษณะดังกล่าวนั้นกินระยะเวลาที่ยาวนานเกือบ 8 เดือนเต็ม และเป็นข้อมูลที่ต้องอาศัยการสังเกตเป็นพื้นฐานปะปนกับการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง โดยเน้นหนักไปที่การสังเกตเป็นหลักเพื่อให้ข้อมูลนั้นปรากฏขึ้นเองตามธรรมชาติของปรากฏการณ์ การปรากฏตัวครั้งแรกของผู้วิจัยจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างมากที่จะสร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ และความไว้วางใจกันเองที่จะได้รับจากผู้ถูกศึกษาอันจะมีผลข้อมูลโดยตรง ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเป็นข้อมูลที่ละเอียดอ่อนและอ่อนไหวต่อความรู้สึกซึ่งผู้ให้ข้อมูลย่อมจะปิดบังตนเองหากทราบว่าตนเองกำลังถูกสังเกตหรือถูกจ้องมองจากคนแปลกหน้า อย่างไรก็ตามในรายละเอียดของข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยได้ติดตามความเป็นไปในวิถีชีวิตของนักเรียนหญิงประจำคาเฟ่แต่ละท่านจำนวนทั้งสิ้น 8 ราย เพื่อศึกษาสภาวะความเป็นอยู่ตั้งแต่เวลาประกอบอาชีพ รายได้ ความสัมพันธ์กับแขกในบริบทของความเป็นนักเรียนหญิงประจำคาเฟ่และสภาวะความเป็นอยู่ในครอบครัว

กลุ่มที่ห้า ข้อมูลเกี่ยวกับการค้าประเวณีซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากบริบทภาพสนามภายหลังจากการดำเนินการเก็บข้อมูลเป็นไปได้ระยะหนึ่ง และมักจะเป็นปรากฏการณ์ที่พบได้ในคาเฟ่ทุกระดับชั้นจะแตกต่างกันในรายละเอียด แต่โดยลักษณะของกระบวนการมักจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้วิธีการได้มาอยู่ 3 วิธีการคือ

1) วิธีการโดยอ้อมจากการสอบถามบริกรหรือเด็กเสิร์ฟและกัปตัน ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการดังกล่าวในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะในระดับของการเจรจาต่อรอง หรือพัฒนาการขั้นต้นของกระบวนการค้าประเวณี ซึ่งกลุ่มคนดังกล่าวจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับราคาของค่าบริการและรายละเอียดว่านักเรียนคนใดบ้างที่ขายบริการทางเพศ ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลเบื้องต้นต่อการเข้าไปสู่กระบวนการค้าประเวณีของนักเรียนหญิงประจำคาเฟ่ โดยผู้วิจัยหาที่เป็นแขกผู้มาเที่ยวและมีความต้องการจะใช้บริการทางเพศกับนักเรียนหญิงและขอความช่วยเหลือและคำแนะนำจากเด็กเสิร์ฟและกัปตัน ในการแนะนำนักเรียนแต่ละคนที่ขายบริการทางเพศในเบื้องต้น

2) โดยวิธีทางตรง ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ร่วมกับวิธีการแรก กล่าวคือ ผู้วิจัยหาที่เป็นแขกผู้มาเที่ยวและต้องการที่จะซื้อบริการทางเพศจากนักเรียนหญิง โดยจะเป็นการเก็บข้อมูลในลักษณะกลุ่ม กล่าวคือผู้วิจัยจะไปเก็บข้อมูลกับนักเที่ยวที่มีลักษณะต้องการใช้บริการทางเพศกับนักเรียนหญิงประจำคาเฟ่ และ

สังเกตการณ์จากกระบวนการดังกล่าว

3) โดยการสัมภาษณ์จากนักร้องหญิงประจำคาเฟ่เอง ซึ่งต้องอาศัยความไว้วางใจจากพวกเธออย่างมากต่อการที่จะสร้างความศรัทธาให้พวกเธอรู้สึกว่าคุณวิจัยมีเจตนาที่จะมุ่งรุกราน โดยวิธีการหนึ่งที่ผู้วิจัยมักจะใช้เสมอก็คือการทำตัวเป็นหมอดูพยากรณ์วิถีชีวิตของพวกเธอ นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตลอดจนพยากรณ์ถึงความเป็นไปในอนาคต และนับว่าเป็นวิธีการในการสร้างความสนิทสนมกับนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ที่ได้ผลที่สุดทั้งนี้ เพราะชีวิตของพวกเธอด้านหนึ่งล้วนเต็มไปด้วยความทุกข์ ความอัดอั้นที่ต้องการการระบายออกและที่ปรึกษายามพวกเธอมีความทุกข์ประกอบกับลักษณะสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของพวกเธอเอง ที่ปลุกฝังและบ่มเพาะความเชื่อในเรื่องโหราศาสตร์ให้แก่พวกเธอเมื่อวัยเยาว์ ประกอบกับตัวผู้วิจัยเองมีพื้นฐานในการเป็นหมอดูมาก่อน จึงทำให้ผู้วิจัยสามารถที่จะพยากรณ์วิถีชีวิตของพวกเธอได้ถูกต้องในบางแง่มุม นักร้องส่วนหนึ่งจึงเรียกผู้วิจัยว่า "พ่อหมอ" ซึ่งหมายถึงที่ปรึกษาในการพยากรณ์ดวงชะตาชีวิตของพวกเธอ ผู้วิจัยจึงกลายเป็นที่ปรึกษาและที่บรรยายเรื่องราวในชีวิตของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ไปโดยปริยาย ที่สำคัญเมื่อผู้วิจัยสามารถพยากรณ์จับมัญหาชีวิตของพวกเธอ พวกเธอจะพร่ำพรูข้อมูลให้แก่ผู้วิจัยอย่างไว เนื้อเชื่อใจ แม้กระทั่งข้อมูลเกี่ยวกับเบื้องหลังชีวิตของพวกเธอก่อนที่จะมาประกอบอาชีพ ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ทางเพศ และการค้าประเวณีที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นข้อมูลที่ยากต่อการเก็บรวบรวมมากที่สุดก็กลายเป็นสิ่งที่ง่ายเมื่อพวกเธอยินยอมจะบอกเล่าในฐานะความเป็นหมอดูมากกว่าในฐานะของความเป็นนักเที่ยวคาเฟ่

ขั้นตอนสุดท้าย คือการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยเริ่มทำตลอดกระบวนการวิจัย ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลได้เสร็จสิ้นภายหลังจากผู้วิจัยได้ออกจากสนามประมาณ 3 เดือน

บทที่ 3

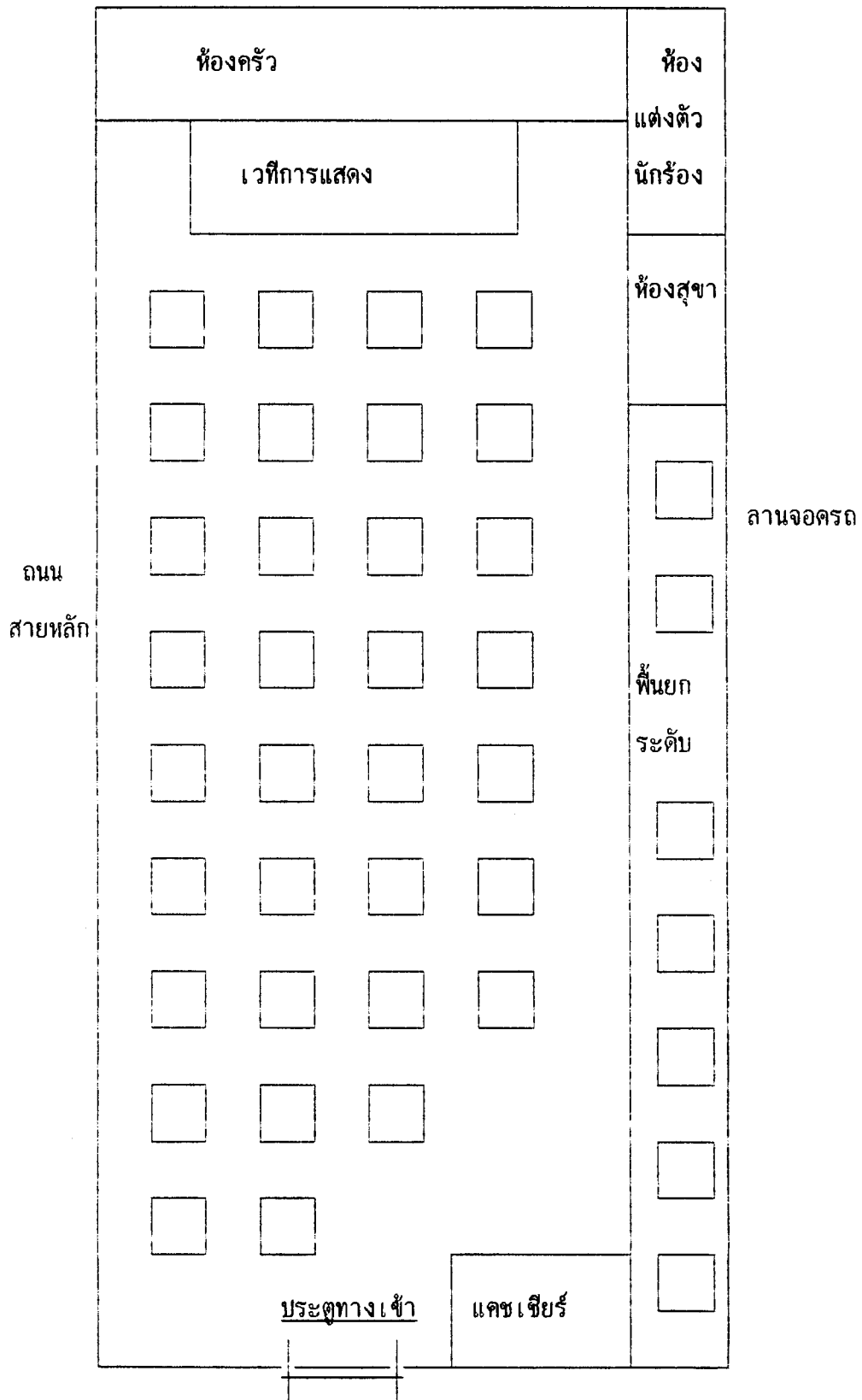
การจัดระเบียบองค์กร

การจัดระเบียบของสถานบริการคาเฟ่ โดยทั่วไปจะมีการจัดระเบียบทางกายภาพ และการจัดระเบียบทางสังคมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันโดยหลักใหญ่แม้จะมีความแตกต่างกันรายละเอียดปลีกย่อยก็ตาม

3.1 การจัดระเบียบองค์กรทางกายภาพ

การจัดระเบียบทางกายภาพของสถานบริการคาเฟ่โดยทั่วไปจะประกอบไปด้วยส่วนหลัก ๆ คือ

1. เวทีการแสดง มักจะเป็นเวทีรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายกพื้น และตั้งอยู่ตรงกลางด้านท้ายอาคาร ซึ่งใช้สำหรับตั้งอุปกรณ์สำหรับนักดนตรีและนักร้องขึ้นไปร้องเพลง ตลอดจนใช้ในการแสดงต่าง ๆ
2. ห้องครัว เป็นห้องที่ใช้สำหรับปรุงอาหาร โดยจะแยกเป็นสัดส่วนและจะถูกจัดให้มีคิติดจากสายตาแขก
3. เคาน์เตอร์แคชเชียร์ ใช้สำหรับรับคำสั่งรายการอาหารจากลูกค้าและคิดเงินค่าบริการ
4. ห้องแต่งตัวนักร้อง โดยทั่วไปจะมีสำหรับคาเฟ่ขนาดกลางและคาเฟ่ขนาดใหญ่ สำหรับคาเฟ่ขนาดเล็กบางแห่งมีจัดห้องแต่งตัวไว้โดยนักร้องจะเข้าไปแต่งตัวในห้องน้ำสตรีแทน

แผนภาพที่ 1 แสดงการจัดระเบียบทางกายภาพของสถานบริการกาแฟ

3.2 การจัดระเบียบองค์กรทางสังคม

เช่นเดียวกันกับอาชีพอื่นๆ สถานบริการคาเฟ่ก็มีการจัดองค์กรทางสังคมมีการกำหนดสถานภาพและบทบาทของสมาชิกไว้อย่างชัดเจน โดยมีบรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ในอาชีพที่มีลักษณะอาชีพ ซึ่งโดยปกติเราสามารถจำแนกตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลในองค์กร ได้เป็น 5 กลุ่มหลัก ๆ ด้วยกันคือ

1. เจ้าของคาเฟ่ เจ้าของคาเฟ่จะเป็นผู้ออกทุนในการก่อสร้างและการลงทุนในคาเฟ่โดยมักจะอยู่ในรูปของหุ้นส่วน แต่ก็จะมีหุ้นส่วนใหญ่หรือเจ้าของที่มีอำนาจในการตัดสินใจที่เด็ดขาดโดยทั่วไปคาเฟ่ที่มีขนาดใหญ่เจ้าของคาเฟ่จะไม่ค่อยเข้ามายุ่งเกี่ยวกับการบริหาร ซึ่งจะมีผู้จัดการเป็นผู้บริหารแทนในขณะที่คาเฟ่ขนาดเล็กเจ้าของกิจการมักจะเข้ามาบริหารงานเอง แต่โดยทั่วไปลักษณะการบริหารงานของคาเฟ่เจ้าของกิจการมักจะเข้ามาแทรกแซงในระบบการบริหาร ทั้งนี้ เพราะอาจจะเป็นที่เจ้าของกิจการคาเฟ่ส่วนใหญ่จะมีพื้นฐานการศึกษาในระดับไม่สูงนัก หรือในบางกรณีเจ้าของคาเฟ่จะทำหน้าที่ในการบริหารคาเฟ่เอง

ลักษณะของความเป็นเจ้าของธุรกิจคาเฟ่นั้นเรายังสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะ

1.1 ลักษณะของการเช่า เป็นลักษณะที่ผู้ประกอบการคาเฟ่นั้นไม่มีเงินทุนเพียงพอจึงเช่ากิจการจากผู้อื่นที่ประสบภาวะการขาดทุน หรือในบางกรณีเกิดจากการที่เจ้าของหุ้นประกอบกิจการธุรกิจด้านอื่น ๆ จึงไม่สามารถที่จะดูแลธุรกิจคาเฟ่ได้จึงเปิดโอกาสให้นักธุรกิจที่มีทุนน้อยมาเช่าดำเนินกิจการและพบว่าโดยทั่วไปของคาเฟ่ดังกล่าวมักจะประสบกับภาวะการขาดทุนบ่อยครั้ง ทั้งนี้เนื่องมาจากการต้องแบกรับค่าเช่าที่มีราคาสูง ทำเลที่ตั้งไม่เหมาะสม หรือเกิดจากความสามารถในการบริหารของเจ้าของกิจการเอง ประกอบกับสภาวะการแข่งขันที่รุนแรงในธุรกิจคาเฟ่เอง ที่มีสถานบริการประเภทคาเฟ่เปิดใหม่จำนวนมาก

1.2 ลักษณะของการเป็นเจ้าของสถานที่เอง ซึ่งผู้ประกอบการถือกรรมสิทธิ์ในตัวอาคารสถานที่เองไม่ว่าจะเป็นในกรณีของการครอบครองโดยตรง หรือการจดจำนองกับธนาคารก็ตาม ซึ่งเจ้าของคาเฟ่ในลักษณะดังกล่าวจะประสบกับภาวะการขาดทุนจนเลิกกิจการน้อยกว่าลักษณะของการครอบครองโดยการเช่า โดยเฉพาะประเภทที่ถือกรรมสิทธิ์โดยไม่ต้องจดจำนองกับสถาบันทางการเงิน เพราะไม่ต้องแบกรับภาระค่าเช่าสถานที่ หรือเงินค่าผ่อนชำระกับธนาคารในจำนวนเงินนับแสนบาทต่อเดือน ทั้งนี้ เพราะในธุรกิจคาเฟ่นั้นเจ้าของจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดการจำนวนมากอยู่แล้วทั้งค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานบริการค่าเช่าจ่ายให้กับนักร้อง ค่าจ้างนักดนตรี คณะตลก คณะแสดงโชว์ นักร้องที่มีชื่อหรือดาราที่มีชื่อมาโชว์ตัวและร้องเพลง ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวนี้มาถึงหลายหมื่นบาทต่อคืน ซึ่งถ้าหากกิจการคาเฟ่มีแขกมาเช่า

บริการน้อย หรือแขกที่มานั่งสั่งอาหารและสุราน้อยแล้วธุรกิจคาเฟ่ก็ไม่สามารถจะเลี้ยงตนเองได้ ดังนั้นลักษณะของนายทุนลักษณะนี้จะไม่บริหารกิจการเอง และมักจะจ้างผู้ที่มีความชำนาญในธุรกิจคาเฟ่มาบริหารกิจการแทน

2) ผู้จัดการ ในระบบธุรกิจคาเฟ่ผู้จัดการคาเฟ่เป็นตำแหน่งที่มีอำนาจสูงสุดในการบริหารงานกิจการคาเฟ่ ในการกำหนดนโยบายทางการตลาดและการบริหารงานภายในคาเฟ่เอง ซึ่งคุณสมบัติของผู้จัดการคาเฟ่นั้นมีลักษณะที่แตกต่างจากผู้จัดการ หรือผู้บริหารงานในบริหารธุรกิจรูปแบบอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะธุรกิจคาเฟ่เป็นธุรกิจกลางคืนที่ต้องบริหารนักร้อง และพนักงานที่มีพื้นฐานทางสังคมเฉพาะผู้จัดการจึงต้องเป็นผู้มีประสบการณ์และมีบารมีเป็นที่เกรงใจของลูกน้อง อีกทั้งในธุรกิจคาเฟ่ยังเกี่ยวข้องกับแขกซึ่งแขกโดยส่วนใหญ่ที่มาใช้บริการในคาเฟ่มักจะดื่มสุรา และบ่อยครั้งที่มีมักจะเกิดกรณีพิพาทระหว่างแขกที่มาเที่ยวกันเองหรือกรณีพิพาทระหว่างพนักงานด้วยกัน ซึ่งผู้จัดการจะต้องเป็นผู้ที่สามารถที่จะแก้ปัญหาดังกล่าวได้ตลอดจนปัญหาการจัดหานักร้องที่มีอายุน้อยและมีหน้าตาสวย ซึ่งเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก ดังนั้นผู้จัดการจึงเป็นผู้ที่กว้างขวางในวงการคาเฟ่ด้วย ตลอดจนมีความสัมพันธ์กับกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ในท้องถิ่น ดังนั้น นักธุรกิจที่ไม่มีคุณสมบัติในลักษณะดังกล่าวจึงมักจ้างบุคคลในวงการคาเฟ่เข้ามาบริหารงานแทนในกรณีของ " คอว " ที่เช่าคาเฟ่แห่งหนึ่งย่านรามอินทรามาบริหารสืบเนื่องจากคอวเคยเป็นนักร้องประจำคาเฟ่ลับลับปี และย้ายคาเฟ่ร้องเพลงหลายแห่งจนกลายเป็นผู้กว้างขวางคนหนึ่ง ภายหลังจากที่คอวมีสามีซึ่งสามีของคอวเป็นผู้ที่ค่อนข้างจะมีฐานะ จึงทำให้คอวเลิกร้องเพลงและหันมาประกอบกิจการธุรกิจคาเฟ่ซึ่งในกรณีของคอวนั้นเป็นนักธุรกิจที่มีพื้นฐานและประสบการณ์โดยตรงในวงการนักร้องประจำคาเฟ่ จึงทำให้คอวมีเพื่อนนักร้องซึ่งส่วนใหญ่จะมีอายุน้อยกว่าคอว ตลอดจนการเป็นนักร้องที่มีอิทธิพลในตรีที่ดี จึงทำให้คอวได้รู้จักกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มอิทธิพลที่ขอมาเที่ยวตามคาเฟ่ในเวลากลางคืน

ส่วนในกรณีของ " คักดีดา " นักธุรกิจอีกท่านหนึ่งที่เช่าคาเฟ่ย่านเมินบุรีมาบริหารงาน สำหรับพื้นฐานของคักดีดาแล้วคักดีดามีอาชีพหลักเป็นทนายความ จึงทำให้คักดีดามีความสัมพันธ์กับกลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มอิทธิพลในท้องถิ่นเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามสิ่งที่คักดีดาขาดก็คือประสบการณ์ในด้านบริหารงานธุรกิจคาเฟ่ คักดีดาจึงหาผู้จัดการมาบริหารงานให้กับตนเอง ซึ่งเขาได้เสาะหามือกว้างขวางในวงการคาเฟ่ผู้หนึ่งมาบริหารงานกิจการคาเฟ่ให้กับตนเอง

ธุรกิจคาเฟ่จึงเป็นธุรกิจที่มีลักษณะเฉพาะที่ต้องอาศัยผู้บริหารที่มีคุณสมบัติที่สอดคล้อง ดังนั้นในความอยู่รอดของธุรกิจจากกล่าวได้ว่า ผู้จัดการนั้นมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการอยู่รอดของกิจการเลยทีเดียว

3) กัปตัน

"กัปตัน" เป็นตำแหน่งหนึ่งในงานคาเฟ่ที่มีส่วนช่วยงานผู้จัดการคาเฟ่ได้มาก โดยเฉพาะการบริหาร แยกรถยนต์หน้าที่ของกัปตันสามารถจำแนกได้ดังนี้

1) หน้าที่ในการบริการอำนวยความสะดวกให้กับแขก ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่อันดับแรกที่จะต้อง ทำก่อนหน้าที่อื่นทันทีที่แขกเข้ามาใช้บริการ กัปตันจะต้องคอยต้อนรับและจัดหาที่นั่งให้เหมาะสมกับความ ต้องการของแขก และจำนวนแขกที่มาในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งเป็นการสร้างความประทับใจให้กับแขกที่มาใช้ บริการ อีกทั้งยังเป็นการผูกมัดโดยทางอ้อมเพื่อไม่ให้แขกเปลี่ยนใจไปใช้บริการสถานบริการคาเฟ่แห่งอื่น ๆ โดยเฉพาะแขกที่เพิ่งมาเที่ยวคาเฟ่แห่งนั้นเป็นครั้งแรก

นักเที่ยวคาเฟ่ทั้งหลายมักจะเสาะหาสถานที่เที่ยวคาเฟ่แห่งใหม่ ๆ โดยเฉพาะสถานบริการคาเฟ่ ที่ตนเองยังไม่เคยใช้บริการ นักเที่ยวในลักษณะดังกล่าวมักจะเข้ามาดูบรรยากาศ และนั่งร้องว่าเป็นที่ พึงพอใจของตนหรือไม่ หากไม่พอใจนักเที่ยวก็จะออกไปหาคาเฟ่แห่งอื่น ๆ แทน ซึ่งกัปตันจะต้องคอยต้อนรับ จัดหาที่นั่งให้กับนักเที่ยว ซึ่งกัปตันอาจจะเป็นพนักงานเพศหญิง หรือชายก็ได้ โดยทั่วไปจะขึ้นอยู่กับผู้จัดการ ซึ่งบางแห่งก็ใช้พนักงานเพศหญิง ในขณะที่คาเฟ่บางแห่งก็ใช้พนักงานเพศชาย

2) หน้าที่ในการควบคุมเด็กเสิร์ฟ เมื่อแขกต้องการเรียกใช้บริการ กัปตันจะคอยเรียก เด็กเสิร์ฟให้บริการแขกโต๊ะต่าง ๆ ตลอดจนคอยดูแลการบริการของเด็กเสิร์ฟต่อแขกให้เป็นไปด้วยความ เรียบร้อย

3) หน้าที่ในการเชียร์นักร้องให้กับแขก โดยเฉพาะการเชิญชวนให้แขกเรียกนักร้องมา นั่งคุย ซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของกัปตัน ทั้งนี้ เพราะการที่แขกเรียกนักร้องมานั่งคุยนับเป็น การเพิ่มรายได้ให้กับสถานบริการคาเฟ่อย่างมากกล่าวคือ

ประการแรก การเรียกนักร้องมานั่งของแขกจะทำให้แขกนั่งนานขึ้น และสั่งอาหารและ เครื่องดื่มมากยิ่งขึ้น

ประการที่สอง ผู้ประกอบการยังได้ส่วนแบ่งรายได้จากการหักเปอร์เซ็นต์ค่าพวงมาลัยที่แขก มอบให้กับนักร้อง

ประการสุดท้าย อาหารและ เครื่องดื่มที่นักร้องสั่งเพิ่มเติมนั้นเป็นการเพิ่มรายได้ให้ผู้ประกอบการอย่างมาก เพราะว่ามีปริมาณอาหารและ เครื่องดื่มที่นักร้องสั่งนั้นจะมีมูลค่ามาก โดยเฉพาะในกรณีที่ แยกค่อนข้างจะมีฐานะ

4) เด็กเสิร์ฟ หรือพนักงานเสิร์ฟอาหาร ซึ่งจะมีหน้าที่คอยบริการจัดจาน ช้อน และภาชนะต่าง ๆ ให้แขก คอยจดรายการอาหารที่แขกสั่ง คอยเสิร์ฟอาหาร ตลอดจนมีหน้าที่ในการคอยผสมและรินเครื่องดื่มให้กับแขก ซึ่งเด็กเสิร์ฟจะต้องคอยบริการแขกตั้งแต่เริ่มต้นเลขที่เดียว ภายหลังจากที่กับตันต้อนรับแขกและจัดที่นั่งสำหรับแขกเรียบร้อยแล้ว เด็กเสิร์ฟก็คอยจดรายการอาหารและเครื่องดื่มที่แขกสั่ง นอกจากนี้เด็กเสิร์ฟยังมีหน้าที่ในการนำพวงมาลัยที่แขกสั่งไปคล้องคอนักร้อง โดยที่เด็กเสิร์ฟส่วนใหญ่จะเป็นเด็กสาวที่มาจากภาคอีสาน และภาคกลาง นอกจากนี้ยังมีภาคอื่น ๆ อีกเป็นส่วนน้อย

สำหรับเด็กเสิร์ฟแล้ว ก็อบจะเป็นตำแหน่งในองค์กรที่มีสถานภาพต่ำที่สุดขององค์กร ยกเว้นเพียงเด็กเฝ้าห้องน้ำเท่านั้น อย่างไรก็ตาม เด็กเสิร์ฟสามารถที่จะเลื่อนสถานภาพทางสังคมของตนเองขึ้นไปเป็นนักร้องก็ได้ ทั้งนี้ ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น เช่น รูปร่างและหน้าตาของเด็กเสิร์ฟแต่ละบุคคลเป็นหลัก และเพื่อการแบ่งแยกตำแหน่งและบทบาทในสังคมให้ชัดเจนตามสถานบริการคาเฟ่แต่ละแห่งยังออกกฎหมายสำหรับเด็กเสิร์ฟขึ้นมา โดยเฉพาะข้อห้ามเด็กเสิร์ฟนั่งคุยกับแขก ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นข้อห้ามในองค์กรที่ทุกคาเฟ่ตราขึ้นมาและบังคับใช้อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันแขกติดเด็กเสิร์ฟจนก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างเด็กเสิร์ฟกับนักร้องได้ ซึ่งการทำงานของเด็กเสิร์ฟนั้นจะขึ้นตรงอยู่กับกับตันนทางกาาร แต่สำหรับในทางปฏิบัติแล้วเด็กเสิร์ฟมักจะถูกใช้งานจากนักร้องด้วย

5) เด็กเฝ้าห้องน้ำ เด็กเฝ้าห้องน้ำนับเป็นตำแหน่งในองค์กรที่พัฒนามาจากเด็กทำความสะอาดห้องน้ำ ซึ่งเมื่อแขกเข้าห้องน้ำมักจะมีอาการมึนเมาจนบางรายไม่สามารถจะช่วยตนเองได้ เด็กเฝ้าห้องน้ำจะต้องคอยให้ความช่วยเหลือและแขกมักจะให้ทิป ซึ่งมักจะเป็นเศษสตังค์เป็นรางวัล ต่อมาอาชีพเด็กเฝ้าห้องน้ำจึงถูกพัฒนามาเป็นระบบอย่างในปัจจุบันโดยหน้าที่ของเด็กเฝ้าห้องน้ำนั้นสามารถจำแนกได้ดังนี้ คือ

5.1 หน้าที่ในการดูแลและรักษาความสะอาดห้องน้ำ ซึ่งถือเป็นหน้าที่หลักที่เด็กเฝ้าห้องน้ำจะต้องคอยทำความสะอาดพื้นห้องน้ำ อ่างล้างหน้า โถบัสสาวะ และโถส้วมให้สะอาดอยู่เสมอโดยเฉพาะคาเฟ่ขนาดใหญ่แล้วถือว่าความสะอาดของห้องน้ำนั้นมีความสำคัญอย่างมาก

5.2 หน้าที่ในการบริการแขก ซึ่งลักษณะการบริการพิเศษจะมีดังนี้

5.2.1 การบริการผ้าร้อน ผ้าร้อนจะเป็นผ้าขนหนูสีขาวขนาด 8 นิ้ว กว้าง 8 นิ้ว ซึ่งอยู่ในภาชนะที่มีไอน้ำร้อนอบอยู่ภายในตลอดเวลา หลังจากที่แขกเข้าห้องน้ำเสร็จเด็กเฝ้าห้องน้ำก็จะนำผ้าร้อนมาให้แขกเช็ดมือ และหน้าเพื่อให้อุ่น

5.2.2 บริการนวด โดยการนวดฝ่าร้อนเช็ดต้นคอพร้อมกับบีบนวดต้นคอให้กับแขก ซึ่งบริการนี้จะกระทำในช่วงระหว่างที่แขกกำลังยืนปีสาวะอยู่ โดยเด็กห้องน้ำจะเริ่มบีบตั้งแต่ต้นคอ หัวไหล่ ขมับ หลังจากนั้นก็ตัดหลังให้กับแขก

5.2.3 บริการแป้ง หวี และสบู โดยเด็กเฝ้าห้องน้ำจะจัดเตรียมไว้ให้แขกภายหลังจากแขกล้างมือเสร็จ ซึ่งแขกบางรายก็ต้องการจะหวีผมและทาแป้ง

โดยที่เด็กห้องน้ำต่างกล่าวถึงรายได้หลักของตนนั้น ได้ทิบจากแขกมากกว่ารายได้ที่เป็นเบี้ยเลี้ยงประจำวันเสียอีก ซึ่งในบางแห่ง เด็กเฝ้าห้องน้ำจะไม่ได้รับเบี้ยเลี้ยงรายวันแต่รายนั้นจะขึ้นอยู่กับเงินที่แขกมอบให้เพียงอย่างเดียวโดยการให้ทิบของแขก ส่วนมากที่กำลังอยู่ในระหว่างอาการมีเมมาสุรา

สำหรับการบริการแขกในลักษณะดังกล่าวนี้ต้องขึ้นอยู่กับความสมัครใจของแขกเป็นหลักหากแขกไม่ต้องการ เด็กประจำห้องน้ำก็จะไม่บริการแขก

6) นักดนตรี นักดนตรีจัดว่าเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินกิจการของคาเฟ่เลขที่เดียว สำหรับคาเฟ่ขนาดกลางและคาเฟ่ขนาดเล็กนิยมที่จะใช้เครื่องดนตรีเพียงชิ้นเดียว คือ ออแกน ซึ่งจะทำหน้าที่แทนเครื่องดนตรีทุกชนิดเท่ากับเครื่องดนตรีหนึ่งวงเลขที่เดียว ในขณะที่คาเฟ่ขนาดใหญ่มักจะมีนักดนตรีเป็นวงที่ประกอบด้วยเครื่องดนตรีหลายชิ้น อย่างไรก็ตามในบรรดานักดนตรีทั้งหมดนักออแกนจัดว่ามีความสำคัญมากที่สุด ทั้งนี้ เพราะนักออแกนหรือ "มือออแกน" นั้นเป็นครูที่จะคอยฝึกหัดร้องเพลงสำหรับนักร้องใหม่ นอกจากนี้ยังเป็นผู้ต่อเพลงให้กับนักร้องเก่า

"การต่อเพลง" นั้นเป็นลักษณะของการร้องเพลงใหม่ที่นักร้องไม่เคยร้องมาก่อน โดยเฉพาะเพลงตามสมัยนิยม ซึ่งมักจะเป็นเพลงที่แต่งขึ้นมาใหม่ ซึ่งจะมีจำนวนมาก ดังนั้น สำหรับอาชีพนักร้องคาเฟ่แล้ว การต่อเพลงเป็นกิจกรรมที่พวกเขาจะต้องปฏิบัติตลอดอาชีพสำหรับพวกเขาเลขที่เดียว

ความสัมพันธ์ระหว่างนักร้องกับนักดนตรีจึงเป็นความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างแนบแน่นทั้งนี้เพราะนักร้องจะต้องอาศัยนักดนตรี ซึ่งสำหรับนักร้องที่นักดนตรีผู้นั้นเป็นผู้ฝึกหัดการร้องเพลงให้กับเธอ เธอจะเรียกนักดนตรีคนนั้นว่า "ครู" หรือในกรณีที่นักร้องผู้นั้นให้นักดนตรีเป็นผู้ฝึกหัดการร้องเพลงให้เป็นประจำ นอกจากนี้นักดนตรียังจัดเป็นกลไกสำคัญในกระบวนการย้ายคาเฟ่ของนักร้องอีกด้วย ทั้งนี้เพราะนักดนตรีจะมีความสนิทสนมและรู้จักนักร้องจำนวนมาก โดยเฉพาะนักดนตรีที่มีประสบการณ์ในการทำงานในสถานบริการคาเฟ่หลายแห่ง และที่สำคัญความสัมพันธ์ระหว่างนักดนตรีกับนักร้องนั้นจะเป็นในลักษณะของการอุปถัมภ์ซึ่งกันและกัน ในบางกรณีนักร้องก็แบ่งผลประโยชน์ให้นักดนตรีด้วย ในขณะที่นักดนตรีก็ใช้เวลาในการฝึกหัดร้องเพลงและต่อเพลงให้กับนักร้อง ซึ่งนักร้องมักจะเรียกนักดนตรีว่าครู ซึ่งนักดนตรีจะเป็นกลไก

สำคัญตัวหนึ่งในการหานักร้องมาบ่อนำให้กับคาเฟ่ที่ตนเองทำงานอยู่ ซึ่ง เมื่อนักดนตรีย้ายที่ทำงานคาเฟ่แห่งอื่น ก็มักจะมีการชักชวนนักร้องที่ตนมีความสนิทสนมออกไปด้วย

7) หัวหน้านักร้อง เป็นตำแหน่งที่ถูกเลือกขึ้นมาในกลุ่มนักร้องโดยหัวหน้านักร้องส่วนใหญ่จะถูกเลือกมาจากนักร้องที่ร้องเพลงแห่งนั้นมานานและสามารถที่จะควบคุมระเบียบในหมู่นักร้องได้สถานบริการคาเฟ่บางแห่งจึงเลือกหัวหน้านักร้องที่เป็นผู้ชาย ซึ่งจะง่ายในการควบคุมนักร้องหญิง ในบางแห่งก็เลือกเพศหญิงเป็นหัวหน้านักร้อง โดยหัวหน้านักร้องนั้นมีหน้าที่พอสรุปได้ดังนี้คือ

7.1 หน้าที่ในการจัดคิว ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของหัวหน้านักร้องเลยทีเดียว ในการควบคุมคิวร้องเพลงของนักร้องแต่ละคนให้เป็นไปตามลำดับ โดยทั่วไปการจัดคิวนั้นจะจัดตามการลงเวลามาทำงานก่อนหลัง ซึ่งหัวหน้านักร้องจะคอยจัดและคอยควบคุมให้นักร้องแต่ละคนร้องตามคิวที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งหากนักร้องคนใดไม่ร้องตามคิวก็จะถูกหักเงิน ซึ่งการจัดคิวนั้นถือว่าเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของนักร้องโดยตรง โดยเฉพาะช่วงเวลาร้องเพลงว่าจะได้ในช่วงที่มีแขกเข้ามาใช้บริการในคาเฟ่มากหรือไม่ หากได้คิวในช่วงที่มีแขกน้อยโอกาสได้พวงมาลัยก็น้อยไปด้วย และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือจำนวนรอบที่ร้องเพลงโดยทั่วไปนักร้องจะได้ร้องเพลงเพียงสามรอบต่อคืนเท่านั้น สำหรับคาเฟ่ขนาดใหญ่ที่มีนักร้องจำนวนมากอาจจะใช้วิธีให้นักร้องขึ้นไปร้อง เป็นคู่ เพลงละสองคนหรือ เพลงละสามคนในคราวเดียวกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับจำนวนนักร้องที่สังกัดในคาเฟ่แห่งนั้น ซึ่งเป็นกลยุทธ์ในการบริหารองค์กรประการหนึ่งอันเป็นการช่วยเพิ่มรอบและรายได้ให้กับนักร้อง

7.2 หน้าที่ในการควบคุมนักร้อง เป็นอำนาจในการตรวจตราให้พนักงานปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสถานบริการคาเฟ่แห่งนั้น ซึ่งมักจะตราในเรื่องของเวลาเข้าออกงาน มารยาทในการยกมือไหว้ขอบคุณแขกเมื่อแขกผู้มาเที่ยวชมมาลัยให้กับนักร้อง ข้อห้ามในการนำเรื่องส่วนตัวของแขกมาพูดคุยกันในหมู่นักร้อง เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีกฎข้อห้ามอื่น ๆ อีกทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคาเฟ่แต่ละแห่งจะตรากฎเกณฑ์ขึ้นมาเฉพาะของตน โดยที่หากนักร้องคนใดฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของคาเฟ่ หัวหน้านักร้องจะเป็นผู้รายงานผู้จัดการคาเฟ่ ซึ่งโทษของการกระทำผิดนั้นมีตั้งแต่โทษสถานเบาจนกระทั่งโทษสถานหนักกล่าวคือ ตั้งแต่การว่ากล่าวตักเตือน การหักเงินจนกระทั่งโทษสถานหนักที่สุดคือการไล่ออก

7.3 หน้าที่ในการนำจังหวะ สำหรับประเพณีนิยมของสถานบริการคาเฟ่ประการหนึ่งก็คือ การร้องเพลงหมู่ กล่าวคือนักร้องทุกคนจะต้องขึ้นร้องเพลงบนเวทีโดยที่จะผลัดกันร้องเพลงสั้น ๆ ส่วนนักร้องที่เหลือจะต้องเต้นในจังหวะท่าทางที่เหมือนกัน ซึ่งหัวหน้านักร้องจะมีหน้าที่ในการคอยให้จังหวะโดยการนำเครื่องนำจังหวะเป็นเครื่องส่งสัญญาณในการเปลี่ยนท่าเต้นและการร้องเพลงบนเวที

8) นักร้อง โดยหน้าที่ของนักร้องก็คือการร้องเพลงและการนั่งคุยกับแขก

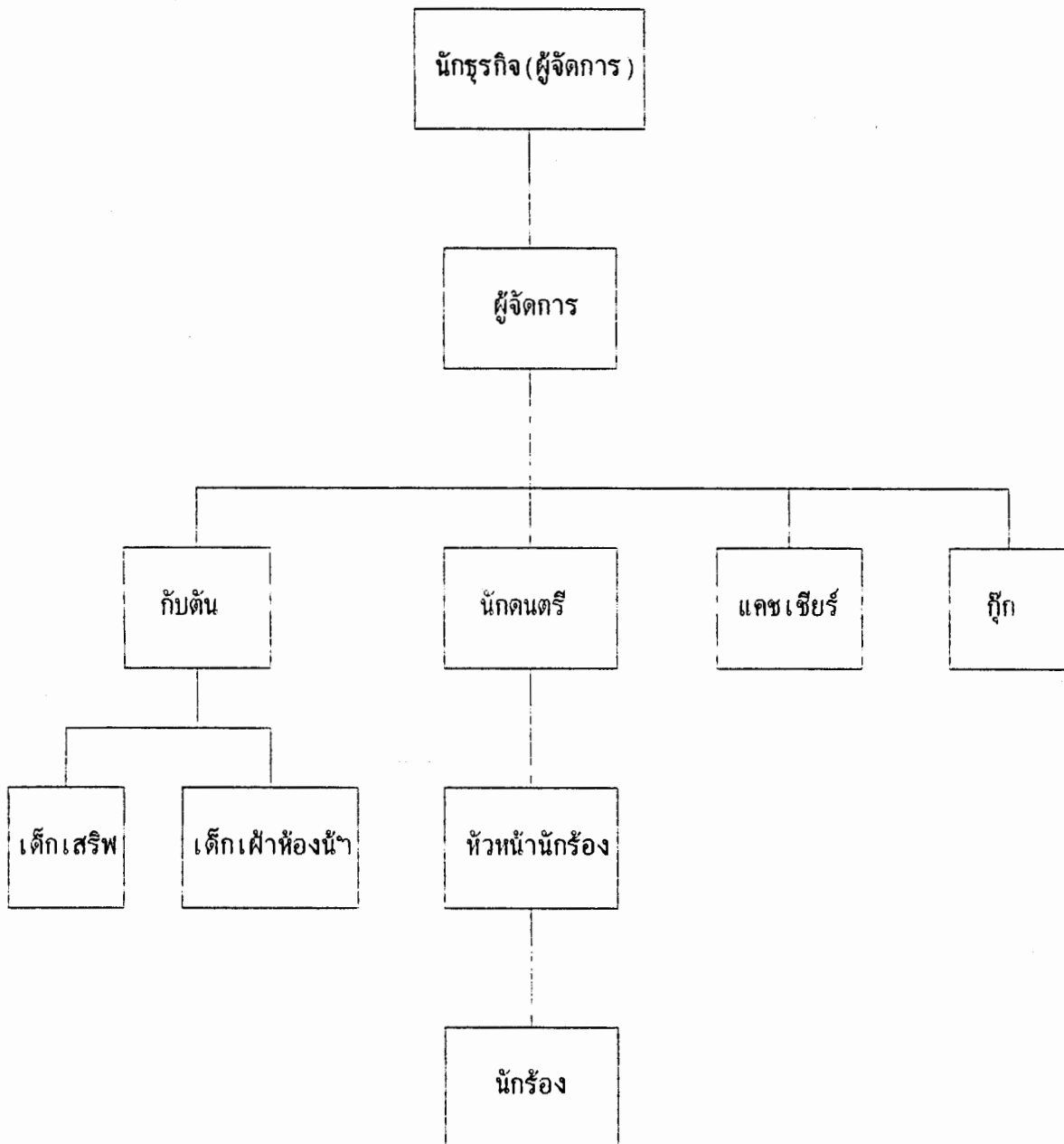
สำหรับหน้าที่ในการร้องเพลงนั้นนักร้องแต่ละคนจะมีคิวในการร้องเพลงโดยมีหัวหน้านักร้องเป็นผู้จัดคิวให้ซึ่งในคืนหนึ่ง ๆ นักร้องคนหนึ่งอาจจะได้คิดร้องเพลงตั้งแต่สามรอบโดยเฉลี่ย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนนักร้องที่ประจำคาเฟ่แห่งนั้นว่ามีจำนวนมากน้อยเพียงใด ซึ่งนักร้องแต่ละคนจะต้องร้องเพลงตามคิวหากตกคิว(มาไม่ทันร้องเพลงตามคิวหรือลำดับ) ก็จะถือว่ามีความผิดและจะมีบทลงโทษในลักษณะของการปรับเป็นเงิน

ส่วนหน้าที่ในการนั่งคุยกับแขกนักร้องทุกคนจะต้องไปนั่งคุยกับแขกเมื่อแขกเรียกหากไม่ไปก็จะมีบทลงโทษ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคาเฟ่แต่ละแห่งจะเป็นผู้กำหนดยกเว้นในกรณีที่นักร้องคนนั้นนั่งกับแขกคนอื่นอยู่แล้วจึงจะสามารถปฏิเสธได้ ในกรณีที่นักร้องคนนั้นมาไม่ทันกับแขกที่โต๊ะใดเลย เมื่อแขกเรียกจะต้องไปนั่งคุยห้ามการปฏิเสธ

9) แคชเชียร์ จะมีหน้าที่ในการคำนวณเงินและออกบิลเพื่อเก็บเงินกับแขก

10) กู๊ก หรือพ่อครัวนั้นมีหน้าที่หลักในการปรุงอาหารตามใบคำสั่งของลูกค้าที่เด็กเสิร์ฟนำมาให้ ซึ่งกู๊กถือว่าเป็นตำแหน่งที่สำคัญและขาดแคลนอีกตำแหน่งหนึ่งโดยในบางครั้งจะต้องมีการซื้อตัวกู๊กหรือพ่อครัวมาปรุงอาหารเลยทีเดียว ทั้งนี้ เพราะในการจัดองค์กรของสถานบริการคาเฟ่ โดยเฉพาะการบริหารองค์กร เพื่อให้แขกเข้ามาใช้บริการนั้นในทุกองค์ประกอบถือว่ามีความสำคัญที่จะประกอบรวมกัน เป็นภาพพจน์ของสถานบริการคาเฟ่ในสายตาของแขกผู้ให้บริการ ดังนั้น การจัดการธุรกิจคาเฟ่จึงต้องให้ความสำคัญทั้งองค์ประกอบไม่ว่าจะเป็นนักร้อง เด็กเสิร์ฟ กู๊ก ตลอดจนองค์ประกอบอื่น ๆ

การจัดองค์การทางสังคมของสถานบริการคาเฟ่

แผนภาพที่ 1 แสดงการจัดระเบียบทางกายภาพของสถานบริการคาเฟ่

กลยุทธ์ทางธุรกิจของสถานบริการคาเฟ่

สืบเนื่องจากการแข่งขันที่รุนแรงในธุรกิจสถานบริการคาเฟ่จึงทำให้ผู้ประกอบการต่างแข่งขันกันเชิงธุรกิจด้วยการจัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ เพื่อดึงดูดความสนใจต่อแขกให้มาใช้บริการในคาเฟ่ของตนเองมากยิ่งขึ้น ซึ่งกลยุทธ์ที่นิยมใช้กันก็คือการจัดแสดงโชว์ต่าง ๆ ที่นิยมกันจนกลายเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญในสถานบริการคาเฟ่ก็คือ

1. การแสดงโชว์ตลก ซึ่งเป็นการแสดงโชว์ที่ทุกคาเฟ่ต้องมี ทั้งนี้เพราะแขกส่วนหนึ่งที่ใช้บริการคาเฟ่มีจุดมุ่งหมายเพื่อชมการแสดงตลก ดังนั้นการแสดงโชว์ตลกจึงกลายเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดที่สำคัญ ซึ่งแต่ละคาเฟ่พยายามที่จะจัดการแสดงโชว์ตลกโดยใช้คณะแสดงที่มีชื่อผลัดเปลี่ยนกันมาแสดง สำหรับคาเฟ่ขนาดเล็กที่มีทุนดำเนินการน้อยก็จะจ้างคณะตลกที่ไม่มีชื่อเสียงมาแสดง ยกเว้นกรณีพิเศษเดือนหนึ่ง ๆ อาจจะนำคณะตลกที่มีชื่อมาแสดงโชว์บ้างและจะมีการโฆษณาล่วงหน้าก่อนข้างยาวนาน คือประมาณหนึ่งเดือนก่อนมีการแสดง ทั้งนี้ เพราะการจ้างคณะตลกที่มีชื่อเสียงมาแสดงในแต่ละครั้งจะต้องเสียค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง ดังนั้น สำหรับสถานบริการคาเฟ่ขนาดเล็กจึงไม่สามารถที่จะจัดได้บ่อยครั้ง

สำหรับคาเฟ่ขนาดใหญ่แล้วความคาดหวังในกลุ่มลูกค้านั้นมีได้มุ่งเน้นในกลุ่มชายนักเที่ยวเพียงกลุ่มเดียว แต่ความคาดหวังนั้นรวมไปถึงกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มสตรีทั่วไปที่ชอบชมการแสดงตลก ซึ่งส่งผลถึงการตัดสินใจของสถานบริการที่จะเน้นให้มีชนิด ซึ่งเปิดโอกาสให้ชายนักเที่ยว

2. การแสดงโชว์นางแบบเปลือย เป็นการแสดงที่นิยมอย่างมากในระยะหลังซึ่งเป็นการนำหญิงสาวอายุราว ๆ 20 ปี มาเดินเปลื้องผ้าบนเวที ซึ่งเริ่มแต่ครั้งแรกแต่ละคณะจะมีนางแบบประมาณห้าถึงสิบคน การแสดงจะเริ่มขึ้นราว ๆ ติหนึ่ง บางทีก็เริ่มการแสดงช่วงตีสองหรือ 02.00 น. การแสดงจะเริ่มขึ้นโดยมีพิธีกรขึ้นบรรยายบนเวที โดยในรอบแรกนางแบบแต่ละคนจะเดินในชุดว่ายน้ำ และพิธีกรจะบรรยายถึงชื่อและสัดส่วนทางสรีระของนางแบบ หลังจากนางแบบทุกคนเดินในรอบแรกเสร็จก็จะมีการเดินในรอบที่สองสำหรับในรอบที่สองนางแบบจะเปลื้องผ้าหมดโดยมีเสื้อคลุมยี่ปุ่นคลุมร่างกาย ซึ่งนางแบบจะเปิดตาให้ผู้ชมเห็นอย่างรวดเร็ว และนางแบบจะเดินในรอบที่สามโดยการเดินโดยร่างกายเปลือยเปล่าโดยมีได้สวมเสื้อผ้าเลย หลังจากนางแบบแสดงโชว์เสร็จก็จะเดินไปตามโต๊ะแขกเพื่อขอพวงมาลัยจากแขก โดยแขกนักเที่ยวสามารถที่จะสัมผัสร่างกายของเธอได้โดยแขกที่สัมผัสเรือนร่างของนางแบบเปลือยจะต้องจ่ายค่าพวงมาลัย ซึ่งจะนิยมใช้พวงมาลัยที่ร้อยโดยเปลือกหอยขนาดเล็กร้อยเป็นวงมาลัยที่มีลักษณะเหมือนสร้อยคอ โดยมีพนักงานของสถานบริการคาเฟ่คอยถือเดินตาม ซึ่งนางแบบจะนั่งกับแขกทุกโต๊ะที่ตนเองเดินผ่านและจะเข้าไปขอต่ออันแขก หากแขกโต๊ะไหนไม่ต้องการที่จะพูดคุยก็จะไม่สนใจหรือในบางกรณีอาจจะตัด

ความภาคภูมิใจการให้พวงมาลัยเปลือกหอยหนึ่งพวง โดยมีราคาพวงละ 20 บาท และในกรณีที่แขกมีความสนใจในตัวนางแบบเธอก็จะขอพวงมาลัยมากกว่าหนึ่งพวง หรืออาจจะให้เงินสดแก่นางแบบด้วยแต่การให้เงินสด นั้นจะต้องขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของคาเฟ่ แต่ละแห่งโดยส่วนมากมักจะไม่ยินยอมให้นางแบบรับเงินสดจากแขกด้วยเหตุผลในเรื่องของการแบ่งปันผลประโยชน์ ทั้งนี้ เพราะการแสดงนางแบบเปลือยนอกจากจะเป็นกลยุทธ์ในการเรียกลูกค้าบางกลุ่มแล้ว สถานบริการคาเฟ่ยังได้รับผลประโยชน์จากการแบ่งปันรายได้จากเงินค่าพวงมาลัยเปลือกหอยที่แขกมอบให้แก่นางแบบอีกด้วย

อย่างไรก็ตามแม้ว่าการแสดงนางแบบเปลือยจะเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายก็ตาม แต่สถานบริการคาเฟ่ขนาดเล็กและขนาดกลางที่ตั้งอยู่แถบชานเมืองและปริมณฑลก็ยังนิยมจัดการแสดงเพื่อเป็นการเรียกลูกค้าจนมีคณะเริ่มเตลิ่งเกิดขึ้นจำนวนมาก ซึ่งเริ่มเตลิ่งแต่ละคณะจะมีนางแบบที่แสดงแต่ละครั้งอยู่ระหว่าง 5-10 คน ซึ่งนอกจากนางแบบจะแสดงการเปลือยกายแล้ว ยังมีการค้าประเวณีร่วมอยู่ด้วย โดยอัตราค่าบริการทางเพศแต่ละครั้งจะขึ้นอยู่กับตกลงกันระหว่างนางแบบเปลือยและแขกผู้มาใช้บริการ

3. การแสดงโชว์นักร้องและดารา

เป็นวิธีการเรียกลูกค้าที่สำคัญวิธีการหนึ่ง ซึ่งเป็นที่นิยมอย่างมากในการบริหารของคาเฟ่ในยุคปัจจุบัน โดยเจ้าของสถานบริการจะมีการว่าจ้างนักร้อง และดาราที่มีชื่อเสียงมาปรากฏตัวและร้องเพลงและจะมีการโฆษณาเพื่อชักชวนแขก โดยระบุวันที่นักร้องและดาราที่มีชื่อเสียงจะมาปรากฏตัวเขียนเป็นแผ่นโฆษณาบนพื้นผ้า และกระดาษติดที่หน้าคาเฟ่ นอกจากนี้ โฆษณานเวทีกี้อะประกาศโฆษณาชักชวนแขกบนเวทีกี้อีกด้วย โดยนักร้องและดาราที่มักจะได้รับเชิญบ่อย ๆ สำหรับในกลุ่มนักร้องโดยส่วนใหญ่จะเป็นนักร้องลูกทุ่งที่มีชื่อเสียงในปัจจุบัน หรือเคยมีชื่อเสียงในอดีต ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาดของคาเฟ่ ถ้าคาเฟ่ขนาดใหญ่มีชื่อเสียงและมีแขกมาเที่ยวจำนวนมากก็จะจ้างนักร้องที่มีชื่อเสียงมาร้องเพลง ในขณะที่คาเฟ่ขนาดกลางก็จะจ้างนักร้องที่เคยมีชื่อเสียง ส่วนคาเฟ่ขนาดเล็กไม่ค่อยนิยมจ้าง เพราะไม่สามารถที่จะแบกรับค่าใช้จ่ายได้สำหรับในกรณีของดาราที่นิยมจัดแสดงของคาเฟ่ก็มักจะเป็นดาราที่แสดงบทช่วยวณมาร้องเพลงโชว์ ด้านระยะเวลาในการแสดงนั้นอยู่ระหว่างครึ่งชั่วโมงถึงหนึ่งชั่วโมง ขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างเจ้าของสถานประกอบการและดารานักร้องที่รับเชิญ

บทที่ 4

กระบวนการพัฒนาเข้าสู่อาชีพนักร้องคาเฟ่

กว่าจะมาเป็นนักร้องคาเฟ่

โดยสถานภาพทางสังคมของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ มักจะถูกสังคมตราหน้า (Social-labelling) ว่าเป็นผู้หญิงที่ไม่ดีไม่มีเกียรติยศในสังคม ซึ่งนับตั้งกล่าวไม่เพียงแต่เป็นการสาปแช่งของผู้คนที่ไปในสังคมเท่านั้น แม้แต่ตัวนักร้องคาเฟ่เอง พวกเธอต่างก็รับรู้ดีว่าสถานภาพทางสังคมของพวกเธอ นั้นต่ำต้อย จากบทสะท้อนของนักร้องหญิงส่วนใหญ่ก็จะระบายความรู้สึกที่คล้ายคลึงกันว่าอาชีพของพวกเธอ นั้นถูกสังคมดูถูก และยากที่จะมีผู้ชายดี ๆ จะยอมรับพวกเธอเป็นภรรยาได้

แม้ว่าความรู้สึกและการรับรู้ของแขกผู้เที่ยวและตัวนักร้องเองต่างก็สาปแช่งถึงความต่ำต้อยในเกียรติยศก็ตาม แต่ก็มีหญิงสาวนับหมื่นคนที่ประกอบอาชีพเป็นนักร้องประจำคาเฟ่และสวนอาหารต่าง ๆ จากสตรีในชนบทจาก 4 กลุ่มอาชีพหลัก ๆ ด้วยกัน

1) กลุ่มเด็กเสิร์ฟ หรือพนักงานเสิร์ฟ ซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพที่มีแนวโน้มมาประกอบอาชีพนักร้องคาเฟ่มากที่สุด อาจกล่าวได้ว่ากว่า 70 เปอร์เซ็นต์ของนักร้องคาเฟ่ทั้งหมดล้วนมาจากเด็กเสิร์ฟทั้งสิ้น ทั้งนี้ อาจจะมีสาเหตุมาจากการคลุกคลีในวงการ นอกจากนี้ยังเห็นว่า อาชีพนักร้องมีรายได้และเกียรติศักดิ์ศรีที่ดีกว่าอาชีพเด็กเสิร์ฟ

ติ่มกับตุ้ย เป็นตัวอย่างหนึ่งของเด็กเสิร์ฟที่พัฒนาตนเองจนเป็นนักร้องคาเฟ่ ติ่มอายุ 25 ปี เป็นชาวจังหวัดศรีสะเกษ หน้าตาและหุ่นของติ่มจัดว่าสวย ผิวขาวนัยตาออกไปทางลูกครึ่งแขก ส่วนตุ้ยอายุ 24 ปี เป็นชาวจังหวัดหนองคาย ซึ่งทั้งสองนั้นเป็นเพื่อนสนิทกัน เพิ่งเข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ได้หกเดือนเศษ อาชีพเดิมมีอาชีพเกษตรกร ทำนา เริ่มเข้ามาในกรุงเทพฯ ครั้งแรกจากการชักชวนของเพื่อน ๆ โดยมาเช่าหอพักอยู่ย่านบางกะปิ การเข้ามาครั้งแรกของทั้งสองเข้ามาเป็นเด็กเสิร์ฟและผู้ช่วยถืออยู่คาเฟ่แห่งหนึ่ง บากขอยสิงห์เสิร์ฟย่านบางกะปิ แต่พอทำงานได้ระยะหนึ่งก็ได้รับคำแนะนำจากนักร้องว่าควรจะเป็นนักร้องดีกว่า เพราะรายได้เดือนหนึ่งตกประมาณสามหมื่นบาท

ไม่เพียงแต่กรณีของติ่มกับตุ้ยเท่านั้น "หน้อย" น้องสาวของ "ผ้าย" ซึ่งมีอาชีพเป็นเด็กเสิร์ฟอยู่คาเฟ่ย่านรามอินทรา ส่วนผ้ายเป็นนักร้อง ผ้ายได้อธิบายถึงการวางแผนในอนาคตของ "หน้อย" ว่า

"ตอนนี้จะให้มันเป็นนักร้องอีก เดือนหน้าพี่มาซิจะได้มาให้มาลัยหน้อยมัน ที่จริงมันสวยแต่เสียงไม่

ค่อยดี ครูเคื่อกั้หัดให้อู่ ำครมันจะไปเป็นเด็กเสริพตลอด"

2) กลุ่มอาชีพแม่บ้าน โดยส่วนใหญจะเป็นหญิงที่มีปัญหาครอบครัว โดยเฉพาะการหย่าร้างกับสามีซึ่งกลุ่มนี้เป็นกลุ่มใหญ่อีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ของนักร้องคาเฟ่ในกรุงเทพฯ โดยส่วนใหญ่มักจะมีการศึกษาต่ำ และมีปัญหาชีวิตสมรส เช่น หย่ากับสามี สามีเล่นการพนันและติดยาเสพติด

"หนึ่ง" หญิงม่ายวัย 28 ปี จากจังหวัดปราจีนบุรี ผู้หนึ่ง ซึ่งเพิ่งถูกสามีทอดทิ้งหนึ่ง "หนึ่ง" ได้เส้าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตของเธอจนต้องมาทำงานเป็นนักร้องคาเฟ่

"จริง ๆ แล้วหนึ่งเพิ่งมาร้องเพลงได้สื่บกว่าวันเอง หนึ่งเพิ่งมาจากปราจีนฯ... หนึ่งแต่งงานแล้วมีลูกคนหนึ่ง... สามีของหนึ่งเขาทำงานเบื่งค้ออยู่กันมาตั้งห้าปีกว้า แม่เคื่้าเป็นคนจีนเคื่้าไม่ค้อชอบหนึ่งเท่าไหร... เคื่้าหาเมียใหม่ห่าหี้ หนึ่งไม่รู้จะทำยังงัฟี่เคื่้าก็เชื่้อแม่เคื่้า..."

"แล้วหนึ่งมาร้องเพลงได้ยังงัฟี่?" ผู้วิจัยถาม

ก็"เพื่ญ" เพื่อนของหนึ่งเคื่้าชวนมาที่จริงหนึ่งไม่รู้จักาครในกรุงเทพฯ ไปไหนยังไม่ค้อถูกเลยมาอยู่กับเพื่ญวัน ๆ ไม่รู้จะทำอะไร ก็ลองร้องเพลงดู ตอนนีหนึ่งยังหัดร้องเพลงอยู่เลย ขนาดชุดที่เป็นของตัวเองหนึ่งยังไม่มียเลย อันนี(หมายถึงชุดนักร้องที่เธอใส่) ก็เป็นของแหวนเลยก็ำสมันอยู่ชุดเดียว..."

จากกรณีของหนึ่งและตัวอย่างอีกจำนวนมากต่างก็มีประสบการณืทางครอบครัวที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือโดยส่วนใหญจะถูกสามีทอดทิ้ง หรือไม่มีสามีที่มาจากอาชีพอื่นสำงไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง ติดการพนันและยาเสพติดเป็นต้น

3) กลุ่มผู้หญิงอาชีพพิเศษ เป็นอีกกลุ่มอาชีพหนึ่งที่พยายามผันตัวเองเข้าสู่วงการนักร้องคาเฟ่จำนวนมาก ด้วยเหตุผลต่าง ๆ กัน อาทิอยากเล็กเป็นผู้หญิงขายตัว หรือบางกรณีก็ำให้เหตุผลถึงความลำบากและความสบายที่แตกต่างกันระหว่างหญิงอาชีพพิเศษกับความเป็นนักร้องคาเฟ่ อย่างไรก็ตามความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้มันมีความหมายที่มากไปกว้าการเปลี่ยนอาชีพธรรมดาอย่างที่เราสำเนียง แต่เน้นเป็นเพียงการเปลี่ยนภาพพจน์ของเธอเอง ซึ่งนั่นหมายความว่าเธอเริ่มมีค่าทางเพศที่มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะค่านิยมทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มผู้ชายไทยที่มีการประเมินการำให้คุณค่ากับอาชีพของผู้หญิงที่จะมาค้าประเวณีในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งกลุ่มหญิงอาชีพพิเศษที่ผันตัวเองมาเป็นนักร้องนั้นจะมีเฉพาะย่าน โดยส่วนใหญจะอยู่ในย่านที่มีชื่อเสียงงานการค้าประเวณีและมีสถานบริการทางเพศประเภทโรงแรมตั้งอยู่เป็นจำนวนมากโดยเฉพาะย่านบางขุนพรหม วิสุทธิกษัตรีย์ ซึ่งกลุ่มหญิงอาชีพพิเศษที่มาประกอบอาชีพนักร้องนั้นสามารถจำแนกได้ 3 ประเภท ตามลักษณะของอาชีพ คือ

3.1 กลุ่มหมอนวดแผนโบราณ

กลุ่มหมอนวดแผนโบราณนั้นเป็นอาชีพที่มักจะคลุกคลีอยู่ในวงจรรูทธุรกิจคาเฟ่และคาราโอเกะ ทั้งนี้ เพราะในการประกอบธุรกิจคาเฟ่ในยุคปัจจุบันนั้นมีการแข่งขันกันสูง ผู้ประกอบการจึงพยายามจัดรูปแบบของความบันเทิงที่หลากหลายเพื่อให้แขกมีทางเลือกมากยิ่งขึ้น และเป็นการดึงดูดแขกโดยมักจะจัดเป็นสถานบริการครบวงจร ซึ่งมักจะประกอบไปด้วยสถานประกอบการนวดแผนโบราณ สนู้กเกอร์คลับ และคาราโอเกะ ควบคู่ไปกับสถานบันเทิงคาเฟ่ โดยเฉพาะแขกที่มักนิยมนวดแผนโบราณสาวมานั่งฟังเพลงในคาราโอเกะบ้าง หรือมานั่งฟังเพลงในคาเฟ่โดยการซื้อชั่วโมงหมอนวดออกมา ซึ่งโดยธรรมชาติของหมอนวดแล้วการที่แขกซื้อชั่วโมงออกมาร้องเพลงในคาเฟ่และคาราโอเกะแล้วเธอมักจะชอบ ทั้งนี้เพราะเธอไม่ต้องการนวดแขก เพราะการนวดแขกโดยการอยู่กับแขกสองต่อสองนั้นในความรู้สึกของพวกเธอแล้วมันทั้งเหนื่อยและเบื่อหน่าย ดังนั้นเมื่อมีโอกาสแขกซื้อชั่วโมงออกมา เธอจึงมักจะชอบและที่สำคัญเธอได้มีโอกาสร้องเพลง จึงทำให้หมอนวดแผนโบราณนั้นได้มีโอกาสฝึกหัดร้องเพลงในกรณีที่ร้องเพลงได้ดี และมีหน้าตาสวยก็อาจจะผันตัวเองมาเป็นนักร้องคาเฟ่เพราะ เป็นอาชีพที่สบายกว่าและมีรายได้ดีกว่า

ในกรณีของ "น้อย" หมอนวดแผนโบราณสาวย่านรามอินทรา ซึ่งสถานบริการที่น้อยทำงานอยู่นั้นเป็นสถานบริการแบบครบวงจร คือมีทั้งสนู้กเกอร์คลับ คาราโอเกะ คาเฟ่ และนวดแผนโบราณ เป็นเพราะน้อยเป็นผู้หญิงผิวขาวหุ่นดี อีกทั้งยังเป็นคนร้องเพลงเพราะ จึงทำให้แขกที่มาติดน้อยมักจะซื้อชั่วโมงน้อยมาร้องเพลงในคาเฟ่ ซึ่งแขกที่มาเที่ยวคาเฟ่ส่วนใหญ่จะไม่ทราบที่น้อยเป็นหมอนวด และมักจะพาพวกมาลัยน้อยจนทำให้นักร้องที่ร้องเพลงประจำอยู่คาเฟ่แห่งนั้นมีความรู้สึกไม่พอใจในตัวน้อย จนนักร้องหลายคนที่นั่งโต๊ะเดียวกับผู้วิจัยแสดงอาการไม่พอใจในตัวน้อยออกมา เพราะแขกมีความนิยมชมชอบในตัวน้อยมากกว่านักร้องประจำคาเฟ่ ซึ่งไม่นานนักน้อยก็ลาออกจากสถานบริการนวดแผนโบราณแห่งนี้ และมาประกอบอาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ ณ คาเฟ่แห่งหนึ่งย่านสะพานใหม่ดอนเมือง น้อยได้เล่าถึงอาชีพนักร้องประจำคาเฟ่ว่า

"ตอนเป็นหมอนวดเดือนนึงก็ราว ๆ หมื่นบาท พอมาเป็นนักร้องค่าตัวก็สามเท่าหรนะ ที่ได้เป็นหลักก็พวงมาลัยที่แขกเขาให้ รายได้มากกว่ากันเยอะเลย สนุกก็สนุกไม่เหนียวด้วย แล้วยุก็ชอบร้องเพลงอยู่แล้ว... พอดีมีแขกที่มานวดกับน้อยประจำเขารู้จักกับผู้จัดการที่นี่ เขาชวนน้อยมา..."

ซึ่งจากกรณีของน้อยนั้นแสดงให้เห็นถึงวงจรและขั้นตอนตลอดจนถึงโอกาสที่หมอนวดจะก้าวเข้ามาสู่อชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างกันในเรื่องรายได้ของอาชีพนักร้องประจำคาเฟ่ และอาชีพหมอนวดแผนโบราณ

3.2 กลุ่มเด็กค็อกเทลเล้าจน์

กลุ่มเด็กค็อกเทลเล้าจน์นับเป็นกลุ่มหญิงอาชีพพิเศษอีกกลุ่มหนึ่งที่มาประกอบอาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ โดยทั่วไปพนักงานหญิงประจำค็อกเทลเล้าจน์นั้นจะจำแนกออกเป็นสองประเภทด้วยกันคือ

3.2.1 พนักงานค็อกเทลเล้าจน์ประเภทโบนรา ซึ่งมักจะเป็นหญิงสาววัยรุ่นที่แต่งกายด้วยชุดนอนที่เป็นผ้าชนิดบางและไม่สวมใส่เสื้อผ่าและชุดชั้นใน ทำให้เห็นส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และจะมีการกำหนดราคาตายตัวสำหรับการมีเพศสัมพันธ์แต่ละครั้ง

3.2.2 พนักงานค็อกเทลเล้าจน์รีเซพชั่น ซึ่งจะมีการแต่งกายในชุดที่มีมิติชัดเจน โดยมักจะแต่งกายในชุดกระโปรงสั้น ซึ่งพนักงานค็อกเทลเล้าจน์ทั้งประเภทโบนราและรีเซพชั่นนี้ ต่างทำหน้าที่บริการแขกที่คล้ายคลึงกันคือ เป็นเพื่อนนั่งคุยและร้องเพลงกับแขกโดยคอยบริการเอาอกเอาใจแขกโดยที่พวกเขาจะได้ค่าตัง ซึ่งโดยทั่วไปการนั่งคุยกับเด็กเล้าจน์ทุก ๆ 45 นาทีแรกจะต้องเสียค่าบริการให้กับพนักงาน 1 ดริง ราคาประมาณ 120 บาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค็อกเทลเล้าจน์แต่ละแห่งจะเป็นผู้กำหนดสำหรับพนักงานประเภทรีเซพชั่น หรือในภาษาคนกลางคืนจะเรียกว่า "เด็กกรี" นั้นอาจจะขายบริการทางเพศหรือไม่ขายบริการทางเพศก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสมัครใจ ซึ่งในกรณีที่จะขายบริการทางเพศนั้นราคาจะต้องตกลงกันเองระหว่างแขกและเด็กกรี

ทั้งนี้ ด้วยเหตุผลที่ว่าพนักงานค็อกเทลเล้าจน์นั้นจะต้องเป็นเพื่อนร้องเพลงกับแขกอยู่ประจำทุกวัน จึงทำให้เธอสามารถร้องเพลงได้ดี ซึ่งมีพนักงานค็อกเทลเล้าจน์หลายกรณีที่เปลี่ยนอาชีพมาเป็นนักร้องประจำคาเฟ่

สิ่งที่น่าสังเกตประการหนึ่งก็คือ นักร้องหญิงประจำคาเฟ่ที่มาจากเด็กค็อกเทลเล้าจน์ และกลุ่มหญิงอาชีพหมอนวดแผนโบราณมักจะถูกรังเกียจจากนักร้องหญิงคาเฟ่ด้วยกัน

รีเซพชั่นคาเฟ่แห่งหนึ่งย่านกิโรเมตรที่ 2 ถนนรามอินทราได้อธิบายถึงความรู้สึกของเธอต่อเด็กค็อกเทลเล้าจน์ให้ผู้วิจัยซึ่งเข้าไปในฐานะนักเที่ยว ในบริบทที่ผู้วิจัยต้องการให้พนักงานรีเซพชั่นท่านนั้นเรียกนักร้องหญิงคาเฟ่คนหนึ่งมานั่งคุย

"กุงไม่อยากเรียกให้พี่ห rokok เพราะยานนี่นิสัยไม่ดีเดี๋ยวพี่จะมาว่ากุงได้... พี่อยากสบายเลยแต่ก่อนมันเป็นเด็กนั่งชั้วรมงตามเล้าจน์แถวนี้ ยกกระต๊บตัวเองมาเป็นนักร้อง ถ้าพี่จะเรียกแบบนี้มานะกุงว่าพี่เข้าเล้าจน์ไปเลยดีกว่ามีสวดยกว่านี้เยอะ ไม่ต้องเสียเวลาจับด้วย"

ทั้งนี้ ปรากฏการณ์ดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงการจัดช่วงชั้นทางสังคมนักร้องประจำคาเฟ่ด้วย

3.3 กลุ่มหญิงบริการ

กลุ่มหญิงบริการ เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่หันมาประกอบอาชีพนักร้อง โดยส่วนใหญ่จะเป็นหญิงบริการที่ขายบริการทางเพศอยู่ตามโรงแรม่านรูด ซึ่งเป็นสถานบริการทางเพศแบบหลบซ่อน ซึ่งหญิงบริการที่ขายบริการทางเพศอยู่ตามโรงแรม่านรูดจะมีลักษณะหน้าตาการแต่งกายที่ดีกว่าหญิงบริการตามช่องโสเภณี หญิงบริการตามโรงแรม่านรูดและค่าบริการก็จะแพงกว่า โดยที่โรงแรม่านรูดที่จัดให้มีการค้าประเวณีส่วนใหญ่มักจะตั้งใกล้กับย่านบันเทิงที่มีสถานบริการคาเฟ่ตั้งอยู่หลายแห่ง จึงทำให้หญิงบริการประเภทโรงแรม่านรูดได้มีโอกาสเรียนรู้สัมผัสกับวงการคาเฟ่ ประกอบกับหญิงบริการประเภทดังกล่าวจะมีอิสระในการค้าประเวณี คือจะค้าหรือไม่ค้าประเวณีก็ได้ เพราะว่าพวกเขาไม่มีพันธะกรรมผูกพันกับนายทุน ซึ่งต่างจากหญิงบริการตามช่องโสเภณี หญิงบริการตามโรงแรม่านรูด และหญิงบริการตามช่องประเภทโรงแรม่านรูดที่จะต้องมีพันธะสัญญากับนายทุนที่ตนเองต้องทำสัญญาผูกพันกับนายทุน ประกอบกับการที่โสเภณีลักษณะดังกล่าวมักจะมาจากหญิงชาวเขาและหญิงในชนบทภาคเหนือ จึงทำให้เป็นปัญหาในการปรับตัวต่อสังคมกรุงเทพฯ อีกทั้งสถานบริการที่เธอทำงานอยู่จะมีการควบคุมอย่างเข้มงวด จึงทำให้ขาดอิสระในการเรียนรู้สังคมภายนอกที่ตนเองไม่รู้จัก

ในขณะที่หญิงบริการตามโรงแรม่านรูดนั้นมีอิสระในการเดินทางและส่วนใหญ่จะเป็นคนภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคเหนือ จึงทำให้หญิงบริการตามโรงแรม่านรูดสามารถที่จะปรับตัวเป็นนักร้องประจำคาเฟ่ได้อย่างกลมกลืน ที่สำคัญก็คืออาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ที่พวกเขาได้รับผลประโยชน์ในด้านรายได้ที่สูงกว่าอาชีพหญิงบริการ เพราะว่าพวกเขามีรายได้ทั้งค่าตัวประจำวัน ค่าวงมาลัย และเบี้ยคั๊ดตวงมาลัยที่แขกให้ และเธอยังสามารถที่จะขายบริการทางเพศด้วยค่าตัวที่สูงกว่า คือขั้นต่ำหนึ่งพันบาทถึงหนึ่งพันห้าร้อยบาทขึ้นไป โดยไม่ต้องถูกหักรายได้จากการขายบริการทางเพศเหมือนกับการค้าประเวณีตามโรงแรม่านรูดที่เธอจะต้องถูกเจ้าของโรงแรมหักรายได้ไป

โดยกระบวนการในการเป็นนักร้องของหญิงอาชีพพิเศษ เธอจะใช้วิธีการไปสมัครเป็นนักร้องโดยตรง และจะไปสมัครตามคาเฟ่ที่ไกลกว่าที่ทำงานเดิม หรือโรงแรมที่เธอเคยค้าประเวณีอยู่เพื่อไม่ให้ใครรู้จัก ในขณะที่ค่านิยมของชายนักเที่ยวส่วนใหญ่จะมีความคิดในการประเมินหญิงบริการทางเพศในระดับที่ต่างกัน และมักจะประเมินนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ว่ามีคุณค่าสูงกว่าหญิงบริการประเภทอื่น ๆ ด้วยเหตุผลที่ว่า นักร้องคาเฟ่ที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายน้อยกว่าหญิงอาชีพอื่น จึงทำให้โอกาสในการติดโรคจากการมีเพศสัมพันธ์ที่น้อยกว่า และที่สำคัญนักเที่ยวชายส่วนใหญ่ที่มีความเชื่อว่านักร้องหญิงประจำคาเฟ่ที่มีการรักษาความสะอาดร่างกายที่ดีกว่าหญิงบริการประเภทอื่น ๆ

อย่างไรก็ตามแม้ว่าหญิงบริการที่มาประกอบอาชีพนักร้องคาเฟ่จะปกปิดสถานภาพทางอาชีพ
เดิมของเธอก็ตาม แต่ในสังคมของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ด้วยกันมักจะมีการนิทาว่า เธอมาจากหญิง
บริการทางเพศ

4) กลุ่มนักศึกษาหญิง

นักศึกษาหญิงเป็นอีกกลุ่มอาชีพหนึ่งที่ประกอบอาชีพนักร้องคาเฟ่ และจะได้รับการประเมินให้
คุณค่าจากแขกนักเที่ยวที่สูงกว่านักร้องคาเฟ่ ที่มาจากการกลุ่มอาชีพอื่น ๆ โดยอาศัยสถานภาพของความเป็น
นักศึกษา โดยที่นักร้องคาเฟ่ที่มีสถานภาพเป็นนักศึกษาส่วนใหญ่มักจะสมัครเรียนตามมหาวิทยาลัย เอกชน
และไม่จบการศึกษา เพราะเธอไม่ได้สนใจที่จะเรียนอย่างจริงจังหรืออ่านบางกรณีเธอไม่เคยเข้าเรียนเลย

"ตีก" เป็นกรณีตัวอย่างหนึ่งของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ที่เป็นนักศึกษา เธอเป็นเด็กสาวที่
อพยพมาจากต่างจังหวัด ตีกอายุสี่สิบปีเธอประกอบอาชีพนักร้องคาเฟ่ นับตั้งแต่เธอเป็นนักศึกษาระดับ
ปวช. ปี 2 ณ วิทยาลัยพานิชานสังกัดเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ ซึ่งเธอได้สมัครเข้าเรียนคณะนิเทศ-
ศาสตร์มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง และร้องเพลง ณ คาเฟ่แห่งหนึ่งย่านสนามบินดอกเมือง ซึ่งตีกจะมา
เรียนเป็นครั้งคราว ซึ่งเธอจะขาดเรียนบ่อยจนขึ้นปีสอง เธอจึงเลิกเรียนไป ตลอดระยะเวลาหนึ่งที่เธอ
ศึกษาอยู่นั้นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งนั้น เพื่อนๆ ของเธอมักจะสังเกตการเปลี่ยนแปลงของตีก โดยเฉพาะ
ทางด้านเศรษฐกิจที่ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว ตีกเริ่มมีรถเก๋งราคาแพง ๆ ขับ และใช้โทรศัพท์มือถือ เพื่อน ๆ
ของตีกอธิบายถึงความเปลี่ยนแปลงในกรณีของตีกว่า เธอได้รับการเลี้ยงดูจากนักธุรกิจคนหนึ่งที่ไปเที่ยว
คาเฟ่

5) กลุ่มหางเครื่อง

กลุ่มหางเครื่องมักจะเป็นเด็กสาวที่มีอาชีพพำนักในชนบทจากภาคกลางและภาคอีสาน เด็กสาว
ส่วนใหญ่มักจะเข้าสู่ระบบของหางเครื่องตามวงดนตรีลูกทุ่งด้วยคำชักชวนจากนายหน้าท้องถิ่น และเมื่อ
เข้าสู่กระบวนการแล้วพวกเธอก็ได้หัดร้องเพลงในวงดนตรีด้วยความคาดหวังถึงอนาคตการได้เป็นนักร้อง
อย่างไรก็ตาม เด็กสาวในชนบทที่อยู่กับวงดนตรีลูกทุ่งคณะต่าง ๆ นับพันคนนั้นมีเพียงน้อยคนนักที่จะ
ประสบความสำเร็จในการได้เป็นนักร้องประจำวง อีกทั้งค่าตัวหางเครื่องในแต่ละวันนั้นน้อยมาก
นอกจากนี้ยังต้องประสบกับภาวะความไม่แน่นอนอันเนื่องมาจากเหตุผลหลัก ๆ สองประการคือ

เหตุผลประการแรกคือ วงล้ม อันเนื่องมาจากกระแสความนิยมในตัวหัวหน้าวงนั้นลดลงทำให้
มีงานเข้ามาน้อย หัวหน้าวงบางคนจึงตัดสินใจยุบวง และหันไปเป็นศิลปินเดี่ยว ร้องเพลงตามคาเฟ่ และ
โชว์ตัวที่ต่าง ๆ

เหตุผลประการที่สอง คือการว่างงานตามฤดูกาล ทั้งนี้ เพราะในวงการวงดนตรีลูกทุ่งมักจะประสบปัญหาการว่างงานภายหลังจากหมดฤดูกาลทอดกฐิน การฝังลูกนิมิต ซึ่งจะทำงานต่าง ๆ หลังจากฤดูกาลลดลงจนไม่สามารถที่จะแบกรับภาระค่าจ้างและค่าอาหารทางเครื่องนุ่งห่มชีวิตได้ จึงต้องเลิกจ้างชั่วคราวเพื่อให้เกิดสาวเหล่านั้นไปหาหนาทที่บ้านของตนเอง นอกจากนี้ยังเกิดจากกระแสความนิยมในวงดนตรีลูกทุ่งนั้นลดลง เพราะหนุ่มสาวในเมืองยุคใหม่มักจะหันไปฟังเพลงไทยสากลแทน

จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้เด็กสาวทางเครื่องกลุ่มหนึ่งได้หันเหชีวิตของตนเองมาเป็นนักร้องประจำคาเฟ่ ทั้งจากการมาสมัครเองและจากการชักชวนจากรุ่นพี่ที่เป็นนักร้องประจำคาเฟ่อยู่แล้ว ทั้งนี้ เพราะความสัมพันธ์ในอาชีพทางเครื่องทำให้มีโอกาสนักการเกี่ยวข้องกับวงการคาเฟ่ ทั้งในด้านทางตรงและในด้านทางอ้อม

ความเกี่ยวข้องในด้านทางตรง นั้นเป็นความสัมพันธ์อันเนื่องมาจากการที่หัวหน้าวงใบแสดงโชว์ตามคาเฟ่ใหญ่ ๆ จึงทำให้กลุ่มทางเครื่องได้มีปฏิสัมพันธ์กับวงการคาเฟ่ ซึ่งทำให้เกิดทางเลือกขึ้นอีกทางหนึ่ง

ความเกี่ยวข้องในด้านทางอ้อม เป็นความเกี่ยวข้องอันเนื่องมาจากบุคคลที่รู้จักหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงการดนตรีลูกทุ่งมาก่อนหันมาทำงานในคาเฟ่ โดยเฉพาะการที่ทางเครื่องรุ่นพี่หรือนักร้องในวงที่ตนเองเคยเป็นทางเครื่องอยู่ หันมาประกอบอาชีพเป็นนักร้องประจำคาเฟ่ในกรุงเทพฯ นอกจากนี้ยังมีบุคคลในวงการดนตรีลูกทุ่งบางกลุ่มหันมาประกอบกิจการคาเฟ่ และการหานักร้องสำหรับพวกเขาแล้วทางเครื่องนั้นมีความสำคัญกว่ากลุ่มเด็กสาวอื่น ๆ เลยทีเดียว ทั้งนี้เพราะว่าเด็กสาวที่มาประกอบอาชีพทางเครื่องส่วนใหญ่จะเป็นเด็กสาวที่มีจากชนบทหน้าตาสดใสและมีอายุน้อย คืออายุระหว่าง 15-25 ปี นอกจากนี้ทางเครื่องส่วนใหญ่จะมีรูปร่างที่ดีคือไม่อ้วน และที่สำคัญพวกเขามีพื้นฐานในการเต้นบนเวที ตลอดจนการได้สัมผัสกับเสียงเพลงและจังหวะ เพลงจึงทำให้ทางเครื่องมีความเหมาะสมสำหรับการเป็นนักร้องมาก โดยเฉพาะประสบการณ์ในการเต้นบนเวทีของกลุ่มทางเครื่องได้นำมาใช้ในการช่วยฝึกหัดทำเต้นให้กับนักร้องที่มีพื้นฐานมาจากอาชีพอื่น ๆ อีกด้วย

โรงเรียนคาเฟ่

นักร้องคาเฟ่ เป็นอาชีพที่นอกจากจะใช้รูปร่างหน้าตาแล้ว เสียงเพลงนั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการที่จะประกอบอาชีพนักร้องคาเฟ่ได้ อย่างไรก็ตามในการร้องเพลงนั้นไม่ใช่สิ่งง่าย ๆ ที่ใครก็จะสามารถที่จะร้องได้ ทั้งนี้เพราะการร้องเพลงในคาเฟ่นั้นเป็นการร้องเพลงที่มีดนตรีประกอบ

ดังนั้นเสียงร้องและท่วงทำนองจึงต้องสอดคล้องกับดนตรีด้วย สำหรับผู้หญิงที่มีพรสวรรค์และฝึกหัดร้องเพลงมาโดยตลอดนั้นจะไม่ค่อยมีปัญหาในการร้องเพลงเท่าใดนัก แต่สำหรับผู้หญิงโดยทั่วไปโดยเฉพาะกลุ่มเด็กเสิร์ฟที่จะก้าวขึ้นมาสู่ความเป็นนักร้องได้นั้น การร้องเพลงจัดว่าเป็นอุปสรรคสำคัญสำหรับพวกเขาเลยทีเดียว

สำหรับในวงการคาเฟ่แล้วจึงมีผู้ที่คิดทำธุรกิจในการฝึกหัดร้องเพลงให้แก่หญิงสาวที่มีความสนใจที่จะเป็นนักร้องคาเฟ่ อีกทั้งยังช่วยแนะนำคาเฟ่ให้เข้าไปร้องเพลงอีกด้วย

"รถคปราสาทคาเฟ่" ตั้งอยู่ย่านถนนสุขุมวิทบางลำพู เป็นตัวอย่างหนึ่งของสถาบันฝึกอบรมวิชาชีพนักร้องคาเฟ่ โดยมีการรับสมัครอย่างค่อนข้างจะเป็นระเบียบ กล่าวคือผู้ที่สมัครเป็นนักเรียนนั้นจะต้องเสียค่าสมัครเรียนในอัตรา 900 บาทต่อเดือน สำหรับระยะเวลาในการศึกษานั้นไม่สามารถที่จะกำหนดแน่นอนตายตัวได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนแต่ละคน

สำหรับผู้ที่มีพรสวรรค์ก็อาจจะใช้ระยะเวลาในการฝึกหัดเพียงเดือนเดียวก็สามารถที่จะไปประกอบอาชีพนักร้องประจำคาเฟ่ได้ แต่สำหรับผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานแล้วอาจจะใช้ระยะเวลาในการฝึกหัดถึงสามเดือนก็ได้ หรือในบางรายอาจใช้เวลามากกว่าสามเดือน หรือในบางรายก็ฝึกหัดเพียงหนึ่งเดือนแต่พอที่จะร้องเพลงได้ก็ไปประกอบอาชีพเลย แล้วไปฝึกหัดต่อที่คาเฟ่ซึ่งตนเองทำงานอยู่

สถาบันฝึกอบรมวิชาชีพนักร้องคาเฟ่จึงจัดว่าเป็นสถาบันฝึกอบรมวิชาชีพใหม่ เป็นทางการโดยครูผู้สอนก็คือนักดนตรีที่เล่นอยู่ประจำคาเฟ่แห่งนั้นนั่นเอง โดยระบบการเรียนการสอนนั้นจะใช้เวลาในช่วงกลางวันซึ่งผู้ที่เริ่มเรียนใหม่จะต้องทำความเข้าใจในเรื่องของโน้ตเพลงเลยทีเดียวก่อน โดยครูผู้สอนจะเริ่มให้นักเรียนอ่านโน้ตเพลง แล้วจึงเทียบเสียงโน้ตกับอีเลกตรอน ซึ่งอีเลกตรอนนับเป็นเครื่องดนตรีที่มีความสำคัญมากเลยทีเดียวก่อน โดยที่คาเฟ่ส่วนใหญ่จะมีอแกนเป็นเครื่องดนตรีเพียงชิ้นเดียว ซึ่งประสิทธิภาพของอีเลกตรอนแล้วสามารถที่จะทดแทนเครื่องดนตรีทั้งวงเลยทีเดียวก่อน

ภายหลังจากนักเรียนเริ่มมีความเข้าใจในโน้ตเพลงแล้ว ครูผู้สอนก็จะให้นักเรียนออกเสียงโดยเบ่งเสียงตามคีย์ ซึ่งครูจะตีคีย์อีเลกตรอนนำแล้วให้นักเรียนเบ่งเสียงตามจนเห็นว่านักเรียนของตนเองสามารถที่จะมีความเข้าใจพื้นฐานของการร้องเพลงแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือการ"ต่อเพลง"

"การต่อเพลง" ก็คือการนำเอาท่วงทำนองต่าง ๆ ที่เรียนมาแล้วมาร้องเป็นเพลงในทางปฏิบัติ ซึ่งในเรื่องการต่อเพลงไม่ว่าจะเป็นนักร้องเก่าหรือนักร้องใหม่ก็ต้องฝึกหัดการต่อเพลงทั้งสิ้น ทั้งนี้เพราะในวงการเพลงนั้นจะมีเพลงใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย นักร้องคาเฟ่จะต้องมีการปรับตัวโดยการร้องเพลงใหม่ ๆ ให้ทันกับสมัยนิยมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะเพลงที่มีความนิยมอย่างสูงในยุคหนึ่ง ๆ นักร้องจะ

ต้องร้องเพลงให้ได้ เพื่อห้แขกที่มา ที่ยาวได้รับความเพลิดเพลินและไม่จำเจจนอาจก่อให้เกิดความรู้สึก เบื่อหน่ายได้ โดยที่ไม่ว่าจะเป็นนักร้องใหม่หรือนักร้องเก่า เรียกนักดนตรีที่ต่อ เพลงให้กับตนว่า "ครู" เป็นสรรพนามแทนนักดนตรีผู้ต่อ เพลงให้กับตน

สำหรับนักเรียนที่เข้ามาสมัครเรียนแล้ว การร้องเพลงแรกนับว่าเป็นเพลงที่ยากและกินระยะเวลาในการฝึกหัดที่ค่อนข้างจะยาวนาน บางรายใช้ระยะเวลาเป็นสัปดาห์หรือมากกว่า ซึ่งในความคิดของพวกเธอก่อนที่จะมาฝึกหัดแล้วคิดว่าการร้องเพลงไม่ใช่สิ่งที่ยากอะไร แต่สำหรับการฝึกหัดร้องเพลงจริงแล้ว มันไม่เพียงแต่การร้องให้เข้ากับจังหวะเท่านั้น สิ่งที่ยากกว่านั้นคือการร้องให้เข้ากับคีย์และเป็นสิ่งที่นัก เรียนฝึกร้อง เพลงมักจะโดนครูตักเตือนมากกว่าการร้องคล่อมจังหวะ เสียงอีก

สำหรับ "ติ่ม" เด็กเสิร์ฟผู้หนึ่งซึ่งได้มาเป็นนักร้องของโชคประสิทธิ์ได้กล่าวถึงความยากลำบาก ในการฝึกหัดร้อง เพลงว่า

"ติ่ม ไม่มีพรสวรรค์ในการร้องเพลงเลย ก็ดูย่อกว่าคนอื่นก็เลยมาตามกัน... พี่ไม่ต้องเลยกว่า ติ่มจะเป็นโดยครูว่าไม่ร้องคล่อมจังหวะ ก็ฝึกคีย์บ้างเป็นเดือนก็ยังไม่หาย ทุกวันนี้บางทีก็ร้องผิดคีย์บ่อย ๆ ยิ่งเพลงใหม่ล่ะก็ติ่มนิประจำ ฟีลิ่งฟังดี ๆ อี บางทีติ่มยังอดหัวเราะไม่ได้แต่นักดนตรีเขาก็ช่วยจนตาหน้าไปมาได้"

ในกระบวนการฝึกหัดร้อง เพลงจึงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยากสำหรับหญิงสาวในชนบทที่มีระดับการศึกษาค่อนข้างต่ำ แต่พวกเธอก็สามารถฝึกหัดจนเป็นนักร้องได้ และที่สำคัญก็คือผู้ที่จะมา เป็นนักร้องคาเฟ่ ส่วนใหญ่แล้วล้วนแต่ก้าวมาจากการเป็นเด็กเสิร์ฟมาก่อน ทั้งนี้อาจจะด้วยเหตุผลที่ว่าเด็กเสิร์ฟนั้นมีโอกาสที่จะฝึกหัดร้อง เพลงได้ง่ายกว่าโดยส่วนหนึ่งก็จะฝึกหัดร้อง เพลงที่คาเฟ่ที่ตนเองทำงานอยู่ หรือในบางกรณีก็อาจจะไปสมัคร เรียนกับคาเฟ่อีกแห่งหนึ่งจนร้องเป็นแล้วก็มาเป็นนักร้องคาเฟ่แห่งนั้นเลย โดยเฉพาะเด็กเสิร์ฟส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ในวัยรุ่นซึ่งคาเฟ่ต่าง ๆ ก็ต้องการนักร้องที่อยู่ในวัยรุ่นและดูหน้าตาดี เพื่อเอาใจแขกนั่นเอง สำหรับนักร้องหญิงบางท่านที่สามารถร้อง เพลงได้ดีอยู่แล้วก็ไม่จำเป็นต้องผ่านการฝึกหัดในกระบวนการดังกล่าว แต่ก็ยังคงต้องฝึกหัดการต่อ เพลง

คาเฟ่ทางผ่าน

สำหรับนักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมจนร้อง เพลงได้ประมาณห้าหกเพลง ครูก็จะแนะนำคาเฟ่ให้ไปร้องเพลง สำหรับนักเรียนที่หน้าตาสวยนั้นไม่ใช่ปัญหาสำคัญเพราะคาเฟ่ใหญ่ ๆ มักจะแย่งตัวไป ในกรณีที่หน้าตาไม่สวยมากแล้ว การร้องเพลงมักจะเริ่มต้นที่คาเฟ่ชานเมือง ซึ่งมักจะเป็นคาเฟ่ที่มีขนาดเล็ก

และมีแขกมาเที่ยวน้อย

ติดกับตุ๋ยได้เสด็จความรู้สึกของตนที่มาร้องเพลงอยู่คาเฟ่แห่งนี้ ซึ่งเป็นคาเฟ่ตั้งอยู่
ชานเมืองและมีแขกมาเที่ยวน้อยว่า

"พอติ่มร้องได้ครูเขาก็แนะนำให้ตุ๋ยกับติ่มมาอยู่ที่นี่ เพราะที่นี่เพิ่งเปิดใหม่เขายังหานักร้อง
ไม่ได้ นักร้องหายากจะตายไป ยิ่งเป็นนักร้องเก่ง ๆ แจกติดเยอะไม่มีใครเขามาอยู่ที่นั่นหรอก ที่นี่ก็
เหมือนกับทางผ่านของนักร้องทั่วไป แจกก็น้อย ค่าจ้างก็น้อย อย่างติ่มกับตุ๋ยนี้ได้วันละ 90 บาท ถ้าแจก
ไม่พามาเลี้ยงก็อยู่ไม่ได้... ฟ็ล่องสังเกตุดูซิถ้าไม่เด็ก ๆ ก็เป็นนักร้องแก่ ๆ ไปเลย คาเฟ่ชานเมืองก็
อย่างงี้แหละ"

ความรู้สึกที่สะท้อนจากความคิดของติ่มและตุ๋ย แสดงให้เห็นถึงวงจรการย้ายคาเฟ่แบบสองทาง
คือ สำหรับนักร้องใหม่ที่ฝึกหัดจนเก่งและมีคนชักชวนก็จะย้ายไปสูคาเฟ่ชานเมืองซึ่งมีขนาดใหญ่กว่า มีแจก
เยอะกว่าและมีรายได้ดีกว่า ในทางกลับกันสำหรับนักร้องที่มีอายุมากและมีแจกติดน้อย หรือนักร้องที่มีรูป
ร่างหน้าตาไม่สวยก็จะย้ายมาอยู่คาเฟ่ขนาดเล็กที่มีระดับของผู้เที่ยวต่ำกว่าและมีโอกาสจะได้พวงมาลัย
มากกว่า

ที่สำคัญวงจรดังกล่าวยังเป็นการแบ่งระดับหรือเกรดของคาเฟ่ในสายตานักร้องอีกด้วย ซึ่ง
เป็นการคาดหวังของนักร้องที่มีต่อแจกที่มาเที่ยวคาเฟ่ขนาดใหญ่ในเมืองว่า จะมีสถานะภาพทางเศรษฐกิจ
ที่สูงจนสามารถจะให้เงินหรือพวงมาลัยเขาได้มากกว่าคาเฟ่ขนาดเล็กที่อยู่ชานเมือง ในขณะที่ตัวแจก
นักเที่ยวที่มีรายได้น้อยก็ประเมินค่าหรือคาดหวังกับคาเฟ่ขนาดใหญ่ในทางที่สอดคล้องกัน โดยนักเที่ยวที่มี
รายได้น้อยส่วนใหญ่มักจะไม่กล้าไปเที่ยวคาเฟ่ขนาดใหญ่ เพราะเกรงในเรื่องค่าใช้จ่ายและมักจะนิยม
เที่ยวคาเฟ่แถบชานเมือง ซึ่งในความเป็นจริงแล้วราคาอาหารและค่าเหล้านั้นมีความแตกต่างกันไม่
มากนัก ถ้าหากนักเที่ยวผู้นั้นไม่เรียกนักร้องมานั่งคุย แต่โดยจุดมุ่งหมายในการเที่ยวคาเฟ่ของนักเที่ยว
โดยทั่วไปแล้วต่างก็มุ่งหวังในตัวนักร้อง จึงเป็นเหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้นักเที่ยวที่มีรายได้น้อย
นิยมเที่ยวคาเฟ่เขตชานเมือง หรือคาเฟ่ขนาดเล็กที่ตนเองมีศักยภาพเพียงพอในการเรียกนักร้องมานั่งคุย
และให้พวงมาลัยนักร้องได้

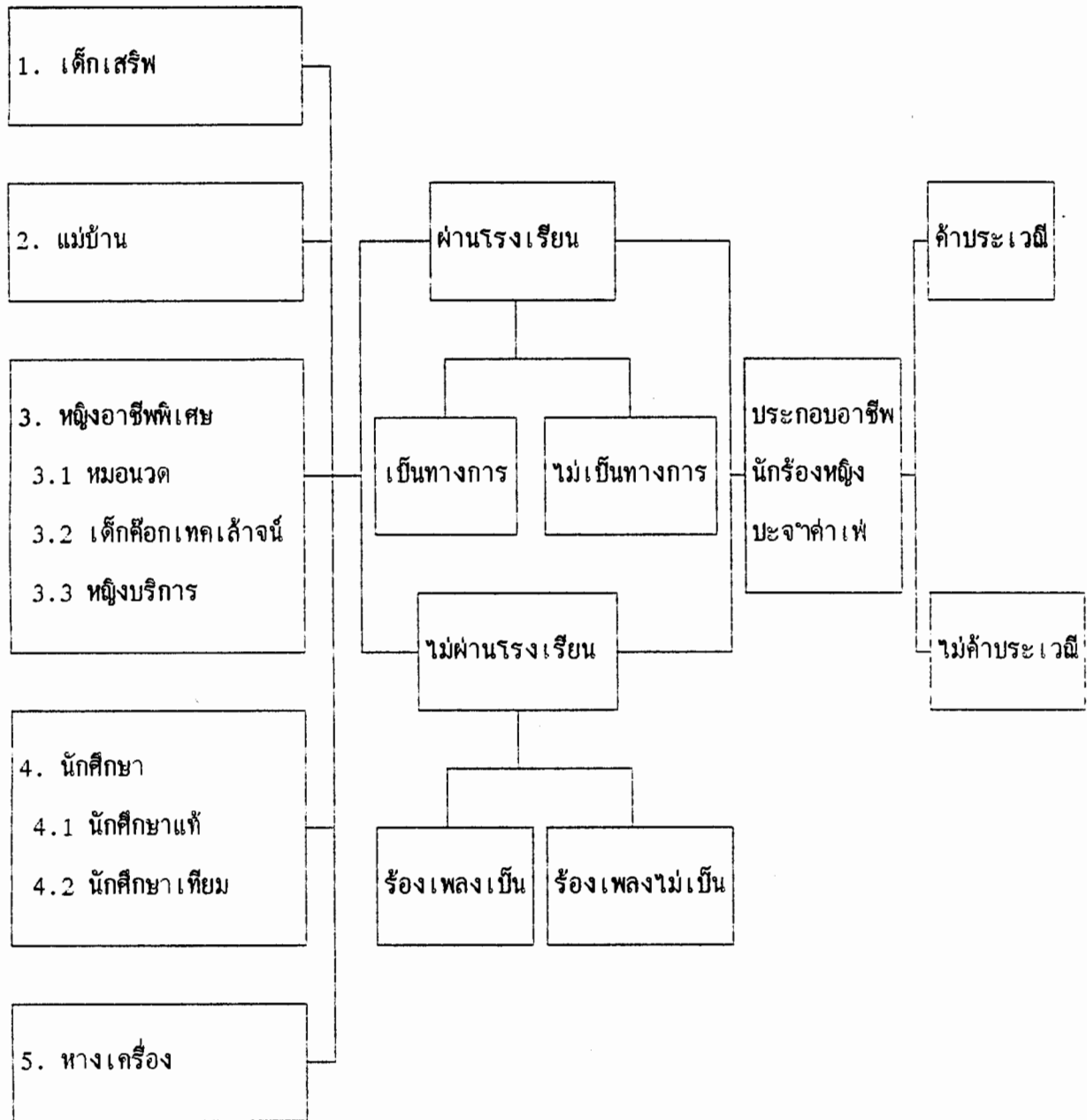
นักร้องคาเฟ่เทียม

นอกเหนือไปจากนักร้องคาเฟ่ที่ร้องเพลงบนเวทีทั้งที่ผ่านโรงเรียนคาเฟ่และที่ผ่านโรงเรียน
คาเฟ่ ยังมีนักร้องหญิงประจำคาเฟ่อีกกลุ่มหนึ่งที่มีรูปร่างหน้าตาที่สวยงามและรูปร่างที่ดีแต่ไม่สามารถที่จะร้อง

เพลงได้ โดยในการประกอบอาชีพจะประกอบอาชีพตามคาเฟขนาดกลาง และคาเฟ่ขนาดใหญ่ซึ่งมีจำนวน
นักร้องคาเฟ่จำนวนมาก ทำให้รอบร้องเพลงไม่เพียงพอต่อจำนวนนักร้อง เป็นเหตุให้การจัดรอบร้องเพลง
งานแต่ละเพลงจะใช้นักร้องถึงสองท่านร้องเพลงบนเวทีเพลงเดียวกัน หรือในบางแห่งมีนักร้อง
จำนวนมากในหนึ่งรอบอาชีพใช้นักร้องบนเวทีถึงสี่คน

การที่นักร้องหญิงร้องเพลงหมอบบนเวทีจึงเป็นโอกาสที่นักร้องหญิงที่ร้องเพลงใหม่เป็นหรือเสียง
ใหม่ดีอาศัยน้ำเสียงของเพื่อนรอยบิดามารดาเพียงแต่ทาลิปซิ่ง (การทำปากขมขมรับตามเสียงเพลง แต่
ไม่เปล่งเสียงออกมา) ทั้งนี้ที่นักร้องหญิงประจำคาเฟ่เทียมส่วนใหญ่จะอาศัยความสวย และรูปร่างหน้าตา
ที่ดีเป็นจุดขาย ซึ่งกลุ่มนักร้องคาเฟ่เทียมเหล่านี้จะมุ่งเน้นที่พวงมาลัยและการกำประเวณี โดยที่เป็นที่รับรู้
กันนางวงการดี แต่โดยส่วนใหญ่จะแอบแฝงอยู่ตามคาเฟ่ขนาดใหญ่ที่มีชื่อเสียงและมีแขกนักเที่ยวที่มีฐานะ
ทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูงเข้ามาเที่ยว ซึ่งรูปแบบของนักร้องคาเฟ่เทียม เพิ่งจะเริ่มเกิดขึ้นได้ไม่นานและ
เริ่มได้รับความนิยมที่สูงขึ้น และนับว่าเป็นกระบวนการปรับตัวของสถานบริการคาเฟ่ต่าง ๆ ที่ต้องการ
ปรับปรุงการบริการเพื่อให้นักเข้ามาใช้บริการของสถานบริการตนเองมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสะท้อน
ให้เห็นว่ารูปร่างหน้าตาของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่เป็นปัจจัยสำคัญอันดับแรกต่อการดึงดูดแขก
นักเที่ยวให้เข้ามาใช้บริการในสถานบริการของตนเองนอกเหนือปัจจัยอื่น ๆ

ภูมิหลังด้านอาชีพ

แผนภาพที่ 3 แสดงกระบวนการเข้าสู่อาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่

ชุดนักร้ององค์ประกอบของตัวตน

ความเป็นนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ นั้นมิได้ขึ้นอยู่กับเพียงการร้องเพลงเท่านั้น "ชุดนักร้อง" เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่มีความหมายที่มากไปกว่าอารมณ์ระดับกายกรรมตา ๆ ทั้งนี้ เพราะชุดนักร้องนั้นมีความหมายสะท้อนถึงวิถีความคิดในสังคมของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ ตลอดจนการปฏิสังสรรค์ระหว่าง เธอและแขก นอกจากนี้ชุดนักร้องยังมีความเกี่ยวพันไปถึงวงจรธุรกิจร้านเช่าและตัดเย็บชุดนักร้องด้วยมูลค่าทางการตลาดนับร้อยล้านบาท

ธุรกิจชุดนักร้อง

ในกรุงเทพฯ จะมีร้านรับตัดและเช่าชุดนักร้องจำนวนมาก ทั้งนี้เพราะจำนวนคาเฟ่ที่เกิดขึ้นมากมายกับจำนวนนักร้องที่ทวีจำนวนมากขึ้น จึงทำให้ธุรกิจร้านรับตัดเย็บและเช่าชุดนักร้องเปิดขึ้นใหม่ตามความต้องการที่มากขึ้น ซึ่งในการจัดหาชุดนั้นถือว่าเป็นภาระทางเศรษฐกิจที่สำคัญอย่างยิ่งของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ โดยในการจัดหาชุดของนักร้องหญิงสามารถจะจำแนกได้ใน 4 ลักษณะด้วยกันคือ

ก) ลักษณะซื้อ โดยลักษณะทั่วไปของชุดนักร้องคาเฟ่ มักจะเป็นชุดที่วาวหวาน ซึ่งจะเปิดเผยให้เห็นถึงทรวดทรงของตัวนักร้องเอง นอกจากนี้ชุดนักร้องยังต้องประดับประดาด้วยการปักเลื่อมสีสะท้อนแสงและการร้อยลูกปัดเกือบเต็มตัวเสื้อ จึงทำให้ชุดนักร้องคาเฟ่ นั้นมีราคาที่สูงไม่แพ้ชุดไทยและชุดเจ้าสาวเลยทีเดียว และใช้เวลาในการตัดเย็บที่ค่อนข้างกินเวลามากกว่าชุดปกติของผู้หญิงทั่วไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ชุดนักร้องคาเฟ่แต่ละชุดล้วนแต่มีราคาที่สูงกว่าพันบาทขึ้นไป จนถึงชุดละหลาย ๆ พันบาท และด้วยค่าตัวที่น้อยคือเพียงวันละ 80 บาท ถึง 150 บาท จึงทำให้นักร้องคาเฟ่ที่ร้องอยู่ตามคาเฟ่ขนาดเล็กที่มีแขกมาเที่ยวบ่อย และในบรรดาแขกที่มาเที่ยวส่วนใหญ่จะมีระดับรายได้ค่อนข้างต่ำจนถึงระดับปานกลางไม่สามารถที่จะซื้อได้ จะมีก็แต่เพียงนักร้องที่ร้องอยู่ในคาเฟ่ระดับกลางและคาเฟ่ขนาดใหญ่ หรือไม่ก็จะเป็นนักร้องที่มีหน้าตาสวยและแขกติดใจจำนวนมากจึงจะมีรายได้เพียงพอต่อการตัดชุดนักร้องใหม่ด้วยเงินสด อย่างไรก็ตาม โดยลักษณะทั่วไปแม้ว่าพวกเขาจะมีเงินสดเพียงพอก็ตามโดยส่วนใหญ่ก็จะไม่นิยมการตัดชุดด้วยเงินสดเท่าใดนัก แม้ว่าจะมีราคาที่ถูกลงกว่าการเช่าซื้ออย่างมากที่สุดก็ตาม

ข) ลักษณะการเช่าซื้อ โดยการตัดชุดนักร้องใหม่และจ่ายเงินด้วยวิธีการผ่อนส่งเป็นรายวัน ซึ่งเป็นวิธีที่ค่อนข้างนิยมมากในกลุ่มนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ขนาดกลางและขนาดเล็ก แม้ว่าชุดนักร้องในระบบเช่าซื้อนั้นจะมีราคาที่สูงกว่าชุดนักร้องโดยทั่วไปกว่า 30 เปอร์เซ็นต์ก็ตาม ทั้งนี้เพราะนักร้องตาม

คาเฟ่ขนาดเล็กมักจะไม่มียอดเงินสดเพียงพอ อีกทั้งยังใช้เป็นข้ออ้างเวลาขอเงินจากแขกโดยการให้แขกที่มาเที่ยวในแต่ละวันออกค่าผ่อนชำระชุดให้

ค) ลักษณะการเช่า การเช่าชุดนักร้องนั้นเป็นวิธีการที่นิยมมากที่สุดแม้ว่าอัตราค่าเช่าชุดจะสูงถึงวันละประมาณ 150 บาทก็ตาม ทั้งนี้อัตราค่าเช่าชุดนักร้อง นั้นยังขึ้นอยู่กับรูปแบบความนิยมและสภาพความเก่าใหม่ของชุดอีกด้วย โดยชุดที่อยู่ในสภาพที่เก่าและไม่ได้รับความนิยมจะมีอัตราค่าเช่าที่ค่อนข้างถูกคืออยู่ระหว่าง 80 ถึง 100 บาท ในชุดที่ใหม่จะมีอัตราค่าเช่ามากกว่า 100 บาทขึ้นไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรูปแบบและสมัยนิยม (Fusions) โดยเฉพาะสมัยนิยมจัดว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักร้องส่วนใหญ่นิยมที่จะเช่าชุดเพื่อไม่ให้เกิดความจำเจเกิดขึ้น นอกจากนี้นักร้องยังนิยมใช้ค่าเช่าชุดเรียก ร้องเงินจากแขกที่มาใช้บริการ

ง) ลักษณะการซื้อของเก่าใช้แล้ว ลักษณะของการหาชุดนักร้องนอกจากจะมีลักษณะ 3 ลักษณะข้างต้นแล้ว การซื้อชุดนักร้องที่ใช้แล้วก็เป็นที่ยอมรับอีกลักษณะหนึ่ง โดยจะเป็นการซื้อต่อจากเพื่อนนักร้องด้วยกัน ซึ่งเกิดจากความเบื่อชุดเดิม บางกรณีก็เกิดจากการมีน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นจนไม่สามารถใส่ชุดเดิมได้ หรืออาจจะเลิกร้องเพลงจึงขายต่อ ซึ่งการขายต่อส่วนใหญ่จะมีราคาขายที่ต่ำกว่าราคาจริงมากโดยราคาขายต่อมักจะมีราคาอยู่ประมาณพันบาทหรือต่ำกว่า

ลักษณะของการประกอบธุรกิจชุดนักร้อง

ธุรกิจชุดนักร้องจัดว่าเป็นธุรกิจที่ทำรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการจำนวนมาก ประกอบกับการเพิ่มขึ้นของจำนวนคาเฟ่และนักร้อง จึงทำให้ธุรกิจชุดนักร้องขยายตัวตามไปด้วย ตลอดจนการพัฒนาธุรกิจชุดนักร้องให้หลากหลายกว่าเดิม ซึ่งเดิมจะประกอบธุรกิจชุดนักร้องในรูปแบบร้านค้า เท่านั้นมาสู่รูปแบบทางธุรกิจที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น โดยเราสามารถที่จะจำแนกลักษณะของผู้ประกอบการออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1. ร้านค้าตัดและเช่าชุดนักร้อง นับเป็นธุรกิจแรกเริ่มของธุรกิจชุดนักร้องเลยทีเดียว ซึ่งเป็นลักษณะของการประกอบการเป็นร้านค้าที่มีรูปแบบและแบบแผน กล่าวคือร้านค้าตัดและเช่าชุดนักร้องจะใช้อาคารพาณิชย์หนึ่งคูหา หรือสองคูหาเป็นสถานประกอบการหน้าร้านจะติดกระจกใส และติดสติ๊กเกอร์ติดที่กระจกอธิบายถึงการบริการที่มีอยู่ในร้าน และจะมีชุดนักร้องโชว์อยู่หน้ากระจก ภายในร้านจะมีราวเหล็กความสูงประมาณ 1.50 เมตร ตั้งอยู่เป็นแถวยาว และจะมีชุดนักร้องแขวนอยู่จำนวนมากเพื่อให้ลูกค้าได้เลือก ซึ่งร้านค้าลักษณะดังกล่าวมักจะตั้งอยู่ใกล้กับย่านที่มีสถานบริการคาเฟ่ขนาดใหญ่และมีชื่อเสียง

ตั้งอยู่คือบริเวณถนนจรูญสนิทวงศ์ใกล้สายใต้เก่า บริเวณถนนเพชรบุรีตัดใหม่ และบริเวณถนนสุขุมวิท 3 ยานบางกะปิ ทั้งนี้เพราะธุรกิจในรูปแบบร้านค้าจะเน้นทั้งการตัดและการเช่า ตลอดจนราคาค่าบริการค่อนข้างสูง ร้านค้าประเภทนี้จึงต้องอาศัยนักร้องที่มีรายได้สูง ซึ่งก็ต้องเป็นนักร้องที่ร้องอยู่ตามคาเฟ่ที่มีชื่อเสียงเท่านั้น ซึ่งร้านค้าบางแห่งจะตั้งอยู่ตรงกันข้ามกับสถานบริการคาเฟ่เลยทีเดียว

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันร้านค้าประเภทนี้ลดจำนวนลงมากทั้งนี้เพราะจะต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมากโดยเฉพาะค่าเช่าอาคารที่ติดกับถนนธุรกิจนั้นมีราคาที่สูงมาก ตลอดจนค่าใช้จ่ายในด้านอื่น ๆ ที่สูงตามไปด้วยและที่สำคัญก็คือการที่จะต้องเสียภาษีตามข้อกำหนดโดยไม่ว่าจะหลีกเลี่ยงได้ จึงทำให้ต้นทุนบริการสูงไปด้วย ร้านค้าในลักษณะดังกล่าวหลายแห่งจึงต้องปิดตัวเองไปด้วยเหตุผลที่ไม่สามารถที่จะแข่งขันกับธุรกิจชุดนักร้องเราได้ ซึ่งผู้ประกอบการร้านค้ามักจะกล่าวถึงความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน ซึ่งผู้ประกอบการหลายรายได้เปลี่ยนรูปแบบเป็นการค้าแบบเร่แทน ซึ่งจะทำให้ค่าใช้จ่ายน้อยลง อีกทั้งยังสามารถในการตามทวงหนี้ได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้เพราะว่านักร้องคาเฟ่ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กชนบทที่มีที่พักในกรุงเทพฯ ไม่เป็นหลักแหล่ง อันเป็นอุปสรรคสำคัญสำหรับการประกอบการในรูปแบบของร้านค้าในการตามทวงชุดนักร้อง ในกรณีที่ร้านค้าเก็บค่ามัดจำชุดเท่ากับราคาชุดก็จะทำให้นักร้องที่ร้องอยู่ตามคาเฟ่ขนาดเล็กซึ่งมีรายได้น้อยไม่ยอมที่จะใช้บริการกับร้านค้า

2. รถเร่ รถเร่เป็นลักษณะของการประกอบธุรกิจชุดนักร้อง โดยใช้รถยนต์บีบีอีพีสี่ล้อเป็นพาหนะ โดยภายในรถจะมีชุดนักร้องที่ตัดสำเร็จรูป ผ้า และตัวอย่าง รูปแบบชุดนักร้อง ประกอบกับสินค้าอื่น ๆ ที่เป็นที่ยอมรับของนักร้อง รถเร่ถือว่าเป็นรูปแบบการให้บริการพัฒนาขึ้นมาใหม่ โดยรถเร่ นั้นจะออกเร่ไปตามคาเฟ่แถบชานเมือง โดยจะเร่มาให้บริการตั้งแต่เวลาสามทุ่มโดยประมาณเมื่อรถเร่ไปจอดจะเป็นที่ทราบกันดีในหมู่นักร้อง และเป็นที่ยอมรับของนักร้องประจำคาเฟ่อย่างมาก

ลักษณะของการให้บริการจะเน้นในลักษณะของการเช่าซื้อ กล่าวคือ เมื่อนักร้องสามารถเลือกแบบชุดนักร้อง ประเภทของผ้าแล้วก็จะมีการตกลงราคา ซึ่งชุดนักร้องแต่ละชุดนั้นจะมีราคาค่อนข้างสูงคือตั้งแต่หนึ่งพันบาทขึ้นไป โดยลักษณะของการชำระเงินจะเป็นการผ่อนชำระรายวันโดยทั่วไปจะผ่อนชำระวันละ 100 บาท โดยผู้ประกอบการจะคอยเก็บเงินค่าตัวประจำวันของนักร้อง ซึ่งลักษณะของการเก็บเงินรายวันนี้เองได้กลายเป็นที่มาของธรรมเนียมนิยมของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ ในการขอเงินแยกให้ออกค่าเช่าซื้อแต่ละวัน โดยส่วนใหญ่แล้วแยกก็จะไม่ปฏิเสธพวกเธอ ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้นักร้องคาเฟ่จึงนิยมซื้อชุดนักร้องด้วยการผ่อนชำระรายวัน นอกจากนี้ธุรกิจรถเร่ยังได้มีการพัฒนารูปแบบของสินค้าให้หลากหลายมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะเครื่องสำอาง น้ำหอม และเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งสินค้าทุกชนิดจะบริการใน

รูปแบบของการผ่อนชำระรายวันทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังมีสินค้าตามสิ่งคือสินค้าที่ไม่มีจำหน่าย แต่นักร้องสามารถสั่งสินค้าที่ตนเองมีความต้องการซึ่งผู้ประกอบการจะจัดหาบริการให้ตามความต้องการ ซึ่งธุรกิจรวดเร็ว เป็นธุรกิจที่ลงทุนต่ำและหากทำได้ดี สำหรับช่วงเวลาการเก็บเงินผู้ประกอบการแรกมักจะเก็บช่วงเวลาประมาณ 5 ทูมขึ้นไป อันเป็นช่วงเวลาที่นักร้องส่วนใหญ่จะมีแขกเรียกนั่งโต๊ะ และเป็นโอกาสที่นักร้องจะขอเงินจากแขกได้ แต่ในกรณีที่นักร้องไม่สามารถขอเงินจากแขกเพื่อผ่อนชำระได้ ผู้ประกอบการก็จะหักเงินจากค่าตัวรายวันที่นักร้องจะได้รับ ทั้งนี้ เพราะลักษณะของการจ่ายค่าจ้างของผู้ประกอบการคาเฟ่แก่นักร้องมักจะนิยมจ่ายเป็นรายวัน ซึ่งสอดคล้องกับธุรกิจสินค้าเงินผ่อนเป็นอย่างดี

3. ห้องบริการในคอนโดมิเนียม/อพาร์ทเมนต์ ทั้งนี้โดยส่วนใหญ่ที่นักร้องคาเฟ่จะนิยมเช่าห้องพักอยู่ตามคอนโดมิเนียมและอพาร์ทเมนต์ราคาถูก จึงทำให้ผู้ประกอบการคิดธุรกิจเช่าชุดภายในคอนโดมิเนียม ซึ่งเป็นที่นิยมของนักร้องมากเช่นกัน ซึ่งผู้ประกอบการมักจะเป็นผู้พักอาศัยอยู่ในคอนโดมิเนียมเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีนักร้องประจำคาเฟ่ที่พักอยู่คอนโดมิเนียมใกล้ เคียงมาใช้บริการด้วย

ค่านิยมกับชุดนักร้อง

สายตาชายนักเที่ยวมักจะจับจ้องที่ใบหน้าที่สวยงามมีเสน่ห์และเนื้อขาว ๆ ที่ผลลัพธ์จากอาภรณ์ที่ประดับกายเธอ พวกเขาเหล่านั้นมิได้สนใจในความงดงามของอาภรณ์การแต่งกายกับลายปักที่ประณีตบรรจง แต่สำหรับพวกเขาแล้วมันมีความหมายอย่างยิ่งที่พวกเขาต่างประกวดประชันกันแต่งกายและภาคภูมิใจกับอาภรณ์ที่สวมใส่

"พี่ดูชุดนกันวันนี้สวยไหม?" นักนกร้องสาวคาเฟ่ยามราชมอินทราถามผู้วิจัยกับชุดนักร้องกระโปรงยาวสีแดงสด ส่วนบนเปิดให้เห็นร่องอก พร้อมกับปักลูกบิดเป็นลวดลายที่งดงาม สีหน้าและแววตาเธอแสดงถึงความภาคภูมิใจในชุดที่เธอสวมใส่เป็นครั้งแรก

"นกเพิ่งซื้อมาจากถเมื่อวานนี้เอง ตอนนั้นนกเลยมีชุดสีแดงสองชุดเลยพวกพี่จะได้ไม่เบื่อ แต่นกชอบลายปัก นกว่ามันสวยดี พี่ว่าสวยไหม? นกยังซื้อต่อจากเพื่อนอีกชุดหนึ่งสีขาวพุงนี้จะใส่มาให้ดู"

น้ำเสียงและแววตาของนกแสดงให้เห็นว่าการสาธิตถึงชุดนักร้องของพวกเธอนั้นมีมากไปกว่าการเป็นเพียงอาภรณ์สวมใส่ธรรมดา แต่มันเป็นภาคภูมิใจที่เธอได้สวมใส่ชุดนักร้องปรากฏกายบนเวที นอกจากนี้ชุดนักร้องยังแสดงถึงสถานภาพความเป็นนักร้องที่มีความแตกต่างกันโดยนักร้องที่ร้องอยู่ในสถานบริการคาเฟ่ที่มีชื่อเสียงและมีแขกติดมาก ชุดนักร้องของเธอมักจะตัดเย็บจากร้านที่มีชื่อด้วยราคาหลายพันบาทหรือบางชุดราคานับหมื่นบาท ในขณะที่นักร้องที่ร้องอยู่ในคาเฟ่ขนาดเล็กมักจะนิยมซื้อชุด

นักร้องสำเร็จรูปจากกรรเร่ที่เจนนักร้องสำเร็จรูปและสินค้าอื่น ๆ มาจำหน่ายแก่นักร้องด้วยวิธีเงิน
ผ่อนซึ่งจะมีคุณภาพไม่สูงนัก ในขณะที่นักร้องที่ร้องเพลงและมีแขกติดหรือมีเสียเสียงดูมักจะแต่งกายด้วย
ชุดที่มีลวดลายงดงามโดยเน้นที่เนื้อผ้า รูปแบบความประณีตของการตัดเย็บและที่สำคัญคือลายปักที่จะ
บ่งบอกถึงราคาและฐานะของผู้สวมใส่ เพราะเสื้อผ้ามีการปักโดยใช้ลูกบิดหรือวัสดุอื่น ๆ จะมีราคาที่สูง
กว่าเสื้อผ้าที่ไม่มีลายปัก

ภาพที่ 1 ภาพแสดงชุดแต่งกายนักร้องหญิงคาเฟ่แบบประยุกต์ชุดแต่งกายในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 2 ภาพแสดงชุดแต่งกายนักร้องหญิงคาเฟ่แบบปักด้วยผ้า

ภาพที่ 3 ภาพแสดงชุดแต่งกายนักร้องหญิงคาเฟ่แบบปักและฉลุด้วยด้ายทองและลูกบิด

ภาพที่ 3 ภาพแสดงชุดแต่งกายนักร้องหญิงคาเฟ่แบบมักด้วยลูกไม้ดสี

พวงมาลัยในระบบธุรกิจคาเฟ่

ในระบบธุรกิจคาเฟ่นอกจากจะมีอาหารและเครื่องดื่มเป็นรายได้หลักแล้ว พวงมาลัยก็กลับเป็นรายได้หลักที่สำคัญในระบบธุรกิจและอาจกล่าวได้ว่าเป็นการลงทุนที่ต่ำมาก ๆ กล่าวคือเจ้าของสถานประกอบการเพียงซื้อพวงมาลัยพลาสติกราคาพวงละประมาณ 10 บาท มาให้บริการและเป็นการลงทุนครั้งเดียว เจ้าของสถานประกอบการสามารถนำพวงมาลัยดังกล่าวมาใช้หมุนเวียนได้นานนับปี

โดยที่ในระบบธุรกิจคาเฟ่ที่รายได้หลักของนักร้องที่สามารถที่จะมีชีวิตที่สุขสบายและทำให้เด็กเสริมจำนวนมากจนช่วยยกระดับตนเองเป็นนักร้องก็มาจากรายได้จากพวงมาลัยที่แขกที่กินเอง จากคาบอกล่าของนักเที่ยวคาเฟ่รุ่นเก่าถึงความเป็นมาของพวงมาลัยว่า พวงมาลัยที่นิยมคล้องคอนักร้องนั้นเดิมจะใช้พวงมาลัยสด ซึ่งมีพัฒนาการมาจากพฤติกรรมการชมวงดนตรีลูกทุ่งของคนไทยในชนบท เมื่อนิยมชมชอบในตัวนักร้อง ผู้ชมก็จะนำพวงมาลัยไปคล้องคอนักร้องลูกทุ่งที่ตนเองนิยมชมชอบ โดยในครั้งแรกการจัดหาพวงมาลัยแขกจะจัดหามาเอง ต่อมาเมื่อมีความนิยมมากขึ้น เจ้าของสถานประกอบการจึงจัดหาพวงมาลัยสดมาจัดจำหน่ายเองโดยมีผลกำไรจากการขายพวงมาลัย จนกระทั่งมีการดัดแปลงมาใช้พวงมาลัยพลาสติก และจัดระบบการแบ่งสรรผลประโยชน์รายได้จากพวงมาลัยระหว่างนักร้องกับเจ้าของสถานประกอบการอย่างเป็นระบบยิ่งขึ้น โดยที่ในระบบการจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างนักร้องกับเจ้าของสถานประกอบการสามารถที่จะจัดได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. พวงมาลัยไม่ติดแป๊ะจี้ เป็นลักษณะของการให้รางวัลนักร้องในรูปของพวงมาลัยพลาสติก โดยทั่วไปจะมีราคาพวงละ 20 บาท และนิยมจะซื้อครั้งละ 5 พวง โดยในระบบการจัดสรรผลประโยชน์ของพวงมาลัยไม่ติดแป๊ะจี้ โดยมากมักจะแบ่งกันคนละครึ่งคือในพวงมาลัยหนึ่งพวงเจ้าของผู้ประกอบการจะได้รับส่วนแบ่งสิบบาทและนักร้องสิบบาท

2. พวงมาลัยติดแป๊ะจี้ เป็นลักษณะของการให้พวงมาลัยโดยการติดแป๊ะจี้ร้อย แป๊ะจี้ห้าร้อย และแป๊ะจี้พันกับพวงมาลัยหนึ่งพวง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานภาพทางเศรษฐกิจของนักเที่ยวเอง ในขณะที่ทางปฏิบัติชายนักเที่ยวมักจะติดแป๊ะจี้กับพวงมาลัยแข่งกันจนเกินกำลังทรัพย์ของตนเอง ทั้งนี้เพราะการถูกกระตุ้นทางจิตวิทยาที่มีการทำอย่างเป็นกระบวนการ ประกอบกับฤทธิ์ของสุราที่นักเที่ยวดื่มเข้าไปจนเมาและมีความฮึกเหิม จนขาดการไตร่ตรองและการยับยั้งชั่งใจของนักเที่ยวเอง

สำหรับกฎเกณฑ์ในการแบ่งปันผลประโยชน์จากมาลัยติดแป๊ะจี้ที่แน่นอนบางคาเฟ่ก็จะเก็บเพียงค่าพวงมาลัย ส่วนแป๊ะจี้นั้นก็จะเป็นของนักร้องเอง ส่วนในบางคาเฟ่จะมีการหักเปอร์เซ็นต์จากแป๊ะจี้ที่ติดมากับพวงมาลัยด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ที่ผู้ประกอบการคาเฟ่แต่ละแห่งจะตั้งกันขึ้นมา

แข่งมาลัย

เป็นรูปแบบเชิงธุรกิจอันชาญฉลาดของผู้ประกอบการคาเฟ่ เพื่อดึงเงินจากนักท่องเที่ยวได้ครั้งละมาก ๆ โดยในระยะแรกพัฒนาจากการจัดงานเทศกาลของคาเฟ่ ตามเทศกาลสำคัญ ๆ เช่น เทศกาลขึ้นปีใหม่ เทศกาลสงกรานต์ เทศกาลลอยกระทง ฯลฯ โดยในการจัดงานดังกล่าวมักจะมีการประกวดเทพีนางนพมาศ โดยในการใช้เก๋มีตัดสินระยะแรกจะใช้เกณฑ์ความสวยงามของนักร้อง ต่อมาก็พบว่า เป็นผลเสียของสถานประกอบการ เพราะก่อให้เกิดความแบ่งแยกในกลุ่มนักร้อง

กลยุทธ์การตัดสินจึงหันมาใช้การนับจำนวนเพลงมาลัยที่คล้องคอ นักร้อง โดยอาศัยความงดงาม และการแต่งกายที่เร้าความรู้สึกทางเพศ ตลอดจนการออกอ้อนของนักร้องสาว ๆ ต่อแขกโดยจับจุดในประเด็นคำนิยมความงามจากใหญ่ ซึ่งเป็นลักษณะส่วนใหญ่ของชายนักเที่ยว อันสะท้อนถึงวัฒนธรรมพื้นฐานชายเป็นใหญ่ที่ถูกฝังรากอยู่ในสังคมไทยนับตั้งแต่อดีต

ย่ำค่ำของวันลอยกระทงสาว ๆ นักร้องคาเฟ่ต่างก็บรรจงแต่งหน้าทาผมอยู่ตามร้านเสริมสวยต่าง ๆ ในบริเวณเดียวกันกับคาเฟ่ที่เธอทำงานอยู่ ซึ่งค่าแต่งหน้าทาผมในวันนี้จะสูงเป็นพิเศษเมื่อเปรียบเทียบกับค่าตัวที่เธอจะได้รับเพียงหนึ่งร้อยห้าสิบบาท สิ่งที่พวกเธอคาดหวังก็คือแบงค์ร้อย แบงค์ห้าร้อยที่ชายนักเที่ยวจะนำมาคล้องคอเธอ และถือว่าเป็นโอกาสพิเศษที่เธอคาดหวังว่าจะได้รับเงินมากกว่าวันอื่น ๆ

เวลาบ่าย เข้าสู่หุ้มนักร้องนักเที่ยวเริ่มเข้ามาหนาตายิ่งขึ้น นักร้องสาวในชุดไทยบ้าง หรือในชุดนักร้องปกติต่างผลัดเปลี่ยนกันขึ้นร้องเพลงบนเวที ในขณะที่นักร้องที่ไม่ได้ร้องเพลงต่างก็คอยพูดคุยและเอาใจแขกต่าง ๆ นา ๆ พร้อมกับคอยออกอ้อนเพื่อขอพวงมาลัยจากแขก

นักร้อง "พี่คราวนี้ติดแบงค์ห้าให้หน่อย เยอะหน่อยนะค่ะ"

แขก "สองร้อยพอไหม"

นักร้อง "อู๊ย สองร้อยพี่ไม่ต้องเอาขึ้นไปให้หน่อยเลยนะ หน่อยอายุเขา... ก็พี่ลองคิดดูสิ หน่อยอุสาห์ไปซื้อควเขามาตั้งหลายตั้งค์ พี่จะให้หน่อยแค่สองร้อย พี่พี่อย่างให้เลย เสียดีกว่า"

นักร้องสาวพูดด้วยอารมณ์ พร้อมกับรุกไปเอาใจแขกโต๊ะอื่นต่อ ทั้งนี้ปฏิริยาดังกล่าวนั้นสะท้อนให้เห็นถึงนัยแห่งการปฏิบัติสังสรรค์ทางสังคมของนักร้องที่มีต่อแขกนั้นเป็นความหมายในเชิงธุรกิจมากกว่าความหมายในเชิงจิตใจ ทั้งนี้ พวกเธอต่างก็คาดหวังว่ารายได้ของเธอในวันเทศกาลพิเศษเช่นนี้ย่อมได้มากกว่าวันอื่น ๆ ตลอดจนเงินลงทุนที่พวกเธอต้องทุ่มเทให้กับค่าแต่งหน้า ทาผม และค่าเช่าชุดที่ดูดี ซึ่ง

ในประเด็นดังกล่าวหนอยได้สะท้อนความรู้สึกนึกคิดของเธอที่ผู้วิจัยฟังถึงการทบทวนปฏิริยาต่อนักเที่ยวท่านนั้น ซึ่งเป็นเพื่อนของเพื่อนผู้วิจัยอีกทีหนึ่ง โดยที่ผู้วิจัยได้ช่วยหนอยพูดคุยในประเด็นดังกล่าวทันทีที่ผู้วิจัยเห็นว่า เธอกำลังนั่งอยู่เพียงลำพัง

"พี่ก็คิดดูซิ หนอยนั่งอยู่กับมันนะ มือก็อยู่ไม่สุข เทียวก็ล้วงเตียวก็จับ เรายังไม่รู้ว่าอะไรพอบอกว่าอยากฟังหนอยร้องเพลง หนอยก็อธิบายให้ฟังแล้วนะว่าวันนี้แจกเยอะถ้าจะให้หนอยร้อง หนอยต้องไปขอรัศคิเวา หนอยก็ต้องให้เงินเขา เพราะลำพังวันนี้มันเทศกาล คนเยอะทั้งคืนร้องได้สามรอบเอง... ร้อยที่สามรอบก็ถือว่าเยอะแล้วนะ เออเมื่อกี้หนอยยังเส้าถึงไอ้หมอนั้นยังไม่จบ พอหนอยจะขึ้นร้องเพลงบอกว่าจะให้มาลัยติดเบ๊็งค์จะติดแค่ร้อยเดียว แล้วให้เราไปขอรัศคิเวา ยังงี้เราก็ก๊แย่นะซิ"

ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เธอต้องแสดงปฏิริยาแบบนี้ก็เพราะว่า เธอมีความจำเป็นในการรักษาผลประโยชน์ของเธอ เพราะว่าการร้องแต่ละรอบของนักร้องนั้นมิได้หมายถึงเพียงการร้องเพลงธรรมดาเท่านั้น แต่สิ่งที่จะได้จากการร้องเพลงก็คือพวงมาลัยค่าตอบแทนที่แจกจะให้กับเธอ ซึ่งมีมูลค่ามากกว่ารายได้ค่าตัวของเธอเสียอีก และถือว่าเป็นรายได้หลักของนักร้องคาเฟ่เลยก็เดียว ดังนั้น การขอรัศคิเวา ร้องเพลงจึงต้องมีการซื้อคิเวา ซึ่งในการซื้อคิเวาได้นั้นแต่ละคาเฟ่ก็มีกฎเกณฑ์แตกต่างกันไป แล้วแต่เกรดของคาเฟ่ (เกรดของคาเฟ่จะวัดจากลักษณะของแจก จำนวนนักร้อง และลักษณะของสถานที่ เงินติดเบ๊็งค์ที่แจกจะให้กับนักร้อง โดยเฉพาะในประเด็นของเงินติดเบ๊็งค์ ถ้าคาเฟ่ชั้นหนึ่งแจกจะติดเบ๊็งค์ 500 บาท และเบ๊็งค์พันคร่าวละมาก ๆ ในขณะที่คาเฟ่ขนาดกลางแจกมักจะติดเบ๊็งค์ร้อยจำนวนหลาย ๆ ใบ ส่วนคาเฟ่ขนาดเล็กแจกจะมีเงินน้อยจึงนิยมติดเบ๊็งค์ครึ่งละใบ หรือเป็นพวงมาลัยล้วน ๆ ที่มีได้ติดเบ๊็งค์ครึ่งละ 5 พวง เป็นต้น)

ดังนั้น การลัดคิเวาร้องเพลงแต่ละครั้งจึงหมายถึงผลประโยชน์ที่ผู้ลัดคิเวาจะต้องแน่ใจว่าตนจะได้พวงมาลัยจากแจกมากพอคุ้มค่ากับการลัดคิเวา โดยในการลัดคิเวาร้องเพลงจะมุ่งเน้นเฉพาะนักร้องที่ไม่มีแจกเรียกนั่ง เพราะถึงแม้ว่าเธอจะร้องเพลงแต่ก็ไม่มีแจกที่จะให้พวงมาลัยกับเธอ ดังนั้น เธอจึงเลือกที่จะให้นักกร้องคนอื่นร้องแทน แต่สำหรับในช่วงเทศกาลแล้วโอกาสที่พวกเธอจะอยู่ว่างโดยไม่มีแจกนั้นมีความเป็นไปได้ค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้ เพราะว่าจำนวนแจกที่เข้ามาใช้บริการคาเฟ่แต่ละแห่งในช่วงเทศกาลนั้นมีมากนั่นเอง

ยุทธการแข่งขันมาลัย

ขวัญใจประจำคาเฟ่ ซึ่งจะถูกขนานนามตามเทศกาลต่าง ๆ เช่น "เทพีสงกรานต์" "ขวัญใจ

คาเฟ่ "นางงามปีใหม่" ซึ่งแล้วแต่ละคาเฟ่จะตั้งชื่อขึ้นมา โดยที่การแข่งขันมาลัยมักจะมุ่งเน้นการแข่งขันในช่วงเด็ก คือประมาณ 3 ทูมขึ้นไป ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่แขกส่วนใหญ่มักจะอยู่ในอาคารมินิแมอั้นเนื่องจากฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ที่ถูกผสมอยู่ในสุราที่เหล่านักเที่ยวนิยมดื่มกัน

เวลาผ่านเลยล่วงเข้าสู่วันใหม่ หลังจากเที่ยงคืนไปภาพบนเวทีนักร้องประมาณ 30 คน ขึ้นไปร้องเพลงหมู่โดยผลัดกันร้องเพลง สำหรับผู้ที่ไม่ร้องเพลงก็จะเดินลีลาประกอบเพลง แต่จะมีลักษณะเป็นท่าเต้นพื้นฐานเหมือนกับท่าเต้นของหางเครื่องวงดนตรีลูกทุ่งยุคเก่า แต่สิ่งที่ทำให้แขกที่มาเที่ยวต้องคอยลุ้นก็คือจำนวนแบงค์ที่ติดพวงมาลัยที่คล้องคอนักร้องแต่ละคน โดยที่นักร้องนั้นได้พวงมาลัยติดแบงค์พันจำนวนหลายใบ ในขณะที่นักร้องบางคนได้เพียงแบงค์ร้อยหรือแบงค์ 500 บาท เท่านั้น จึงทำให้เกิดภาพการเปรียบเทียบ แขนงในลักษณะของเจ้าบุญทุ่มที่พบว่านักร้องที่ตนเองเรียกมานั่งนั้นได้พวงมาลัยน้อยกว่ารีบเรียกเด็กเสิร์ฟ เพื่อให้หน้าพวงมาลัยติดแบงค์ที่มีจำนวนเงินมากกว่าอีกฝ่ายหนึ่งขึ้นไป การแข่งขันนั้นเริ่มรุนแรงขึ้นโดยการติดธนบัตรที่มีปริมาณมากขึ้นแต่การแข่งขันลักษณะนี้มักจะเป็นการแข่งขันกันเพียงสองโต๊ะเท่านั้น ในขณะที่นักเที่ยวส่วนใหญ่จะไม่แข่งขันด้วยการให้พวงมาลัยยังคงปกติ ในขณะที่นักเที่ยวบางส่วนที่คิดจะให้พวงมาลัยนักร้องพอเป็นพิธีกลับไม่กล้าที่จะให้พวงมาลัยหรือขาดความมั่นใจในการที่จะให้พวงมาลัยนักร้อง อย่างไรก็ตามการแข่งขันมาลัยมักจะเกิดขึ้นในคาเฟ่ขนาดกลาง และขนาดใหญ่เป็นหลักโดยเฉพาะในคาเฟ่ขนาดใหญ่ที่ชื่อเสียงการแข่งขันมาลัยมักจะเกิดขึ้นมากกว่า

หน้าม้า

ในคาเฟ่บางแห่งการแข่งขันพวงมาลัยมิได้เกิดขึ้นตามธรรมชาติของนักเที่ยว แต่ในคาเฟ่จะมีการจัดหน้าม้าเพื่อให้แขกเพิ่มจำนวนเงินที่ติดพวงมาลัยให้มากขึ้น ซึ่งจะพบว่าเด็กเสิร์ฟพวงมาลัยติดแบงค์จำนวนมากไปให้กับนักร้องโดยไม่ทราบที่มาจากแขกโต๊ะไหน ซึ่งจะกระตุ้นให้แขกโต๊ะอื่นที่อยู่ในอาคารมินิแมอั้นเกิดความรู้สึกอยากแข่งขัน และเพิ่มปริมาณเงินให้มากขึ้นกว่าที่หน้าม้าไปมอบให้กับนักร้อง

โดยหลักการของหน้าม้ามักจะนำพวงมาลัยติดแบงค์ร้อยจำนวนมาราว ๆ 10 ใบหรืออาจนำแบงค์ห้าร้อยติดไปกับแบงค์ เพื่อให้แขกไม่รู้สึกล้อจนไม่กล้าเพิ่มจำนวนเงินที่มากกว่า การใช้พวงมาลัยติดแบงค์จำนวนมากเงินที่พอเหมาะจึงมีผลทางด้านจิตวิทยาต่อแขกที่มาเที่ยวทำให้อีกทีม หรือในบางคาเฟ่หน้าม้าทำหน้าที่เป็นเพียงผู้สร้างบรรทัดฐานในการให้พวงมาลัยติดแบงค์ต่ำกว่า 500 บาท ขึ้นไปปรากฏบนเวทีอันจะมีผลทำให้แขกไม่กล้าที่จะติดแบงค์ต่ำกว่ามาตรฐาน หรือบรรทัดฐานที่ถูกสร้างขึ้นอย่างเป็นกระบวนการ

การ การจัดหน้าม้านั้นมีเพียงไม่กี่แห่งที่นิยมทำรถยนต์ส่วนตัวที่จะสร้างหน้าม้านั้นจะต้องขึ้นอยู่กับลักษณะของแขกที่จะเข้ามาเที่ยว ถ้าหากเป็นแขกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีจึงจะสามารถทำได้

ฟ้าใหญ่

ในวงการคาเฟ่ มักจะเรียกผู้ที่นับถือหรือว่ามีอิทธิพลหรือผู้ที่ตัวเองยกย่องว่าฟ้าใหญ่ ซึ่งในบางคาเฟ่ เด็กเสิร์ฟ และเด็กห้องน้ำมักจะเรียกแขกว่าฟ้าใหญ่ด้วยความคาดหวังที่ว่า หากตนเองยกย่องแขกเช่นนั้นแล้วแขกจะให้ผลประโยชน์ตอบแทนในรูปแบบของเงินพิเศษ ซึ่งในวงการมักจะเรียกเงินพิเศษดังกล่าวว่า"ต๊ีบ"

คำว่า"ฟ้าใหญ่" มิได้ใช้เฉพาะในการปฏิบัติสังสรรค์ระหว่างพนักงานกับแขกเท่านั้น แม้แต่ในกลุ่มนักร้องก็มีการจัดระเบียบทางสังคมกันเอง นักร้องที่สามารถช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่มได้มักจะได้รับยกย่องว่าเป็นฟ้าใหญ่

สำหรับ"เล็ก" นักร้องคาเฟ่บางเจน เธอได้รับการยกย่องจากกลุ่มนักร้องคาเฟ่ด้วยกันว่าเป็นฟ้าใหญ่ของกลุ่ม โดยกลุ่มของเธอส่วนหนึ่งจะอพยพมาจากจังหวัดเดียวกันคือจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งคาเฟ่ที่"เล็ก" ร้องอยู่นั้นเป็นคาเฟ่ขนาดเล็กที่มีแขกน้อยและมีนักร้องประมาณ 20 คน สำหรับ"เล็ก"แล้ว เธอเป็นผู้หญิงที่มีใบหน้าสวยและเป็นที่ยอมรับของแขกนักเที่ยว ทุกครั้งที่แขกเรียกเล็กไปนั่ง เล็กจะพยายามช่วยเหลือเพื่อน ๆ นักร้องในกลุ่มโดยการผลัดเปลี่ยนเพื่อนมานั่งกับแขกแล้วเธอก็จะขอพวงมาลัยจากแขกยามที่เพื่อนร้องเพลง ซึ่งทำให้เพื่อนนักร้องของเธอที่หน้าตาไม่สวยและไม่เป็นที่สนใจของแขกนั้นมีรายได้พอที่จะเลี้ยงตัวเองอยู่รอดได้ นอกจากนี้การรวมกลุ่มของนักร้องในลักษณะของกลุ่มขนาดเล็กคือมีประมาณ 3 ถึง 6 คนนี้ ยังเป็นการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจต่อรองโดยนัยกับเจ้าของสถานประกอบการคาเฟ่อีกด้วย รวมไปถึงการปกป้องกันเองยามที่เพื่อนนักร้องในกลุ่มนั้นมีปัญหาเกี่ยวกับแขก และในกรณีของการมีปัญหากับเพื่อนนักร้องด้วยกัน

ดังนั้น นักร้องที่เป็นฟ้าใหญ่จึงมักเป็นนักร้องที่มีหน้าตาค่อนข้างสวยและมีแขกมาติดพันจำนวนมาก ในขณะที่นักร้องที่อยู่ในกลุ่มมักเป็นนักร้องที่หน้าตาไม่สวยและไม่ค่อยมีแขกมาติด ผู้ที่เป็นฟ้าใหญ่ของกลุ่มจึงต้องมีวิธีการในการเลือกแขกนั่งโดยเธอมักจะนั่งกับแขกที่ดูท่าทางมีเงิน และจะย้ายไปเรื่อย ๆ จนเธอทดสอบได้ว่าแขกโต๊ะที่เธอไปนั่งนั้นยินยอมที่จะให้พวงมาลัยกับตัวเธอเอง และนักร้องในกลุ่มที่เธอเรียกมานั่งคุยเป็นครั้งคราว และการที่เธอนั่งคุยกับแขกหลายโต๊ะนี้เองจนในบางกรณีเป็นต้นเหตุให้แขกแข่งกันนำให้พวงมาลัยเธอ ในขณะที่ตัวเธอเองก็มักจะเลือกไปนั่งคุยกับแขกที่ให้พวงมาลัยที่ติดแรงแบบมากที่สุดมากกว่า ในขณะที่

เดียวกันก่อนที่เธอจะไปนั่งคุยกับแขกที่พาให้พวงมาลัยติดเบิ่งค์มากกว่า เธอมักจะไปยกมือไหว้ขอบคุณแขกที่พาให้พวงมาลัยติดเบิ่งค์น้อยกว่า เพื่อเป็นการขอบคุณและเป็นการทำให้เกียรติแขกที่พาให้พวงมาลัยติดเบิ่งค์น้อยกว่า หรือในบางกรณีที่แขกขอร้องให้เธอนั่งคุยด้วย เธอมักจะนั่งคุยพอเป็นพิธี ก่อนที่จะไปนั่งคุยกับแขกที่พาให้พวงมาลัยติดเบิ่งค์เธอมากกว่า ในขณะที่แขกที่เธอขอบคุณก็ยอมงานโดยนัยทั้งนี้ เขาสนใจในสถานภาพ การแข่งขันและเป้าหมายของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่เป็นอย่างดี การทะเลาะวิวาทของแขกอันเนื่องมาจากการแย่งนักร้องจึงมีน้อย ยกเว้นในบางกรณีที่แขกอยู่ในอาการมึนเมาจนไม่สามารถที่จะควบคุมสติของตนเองได้

กระบวนการย้ายโต๊ะของนักร้อง

สำหรับนักร้องแล้วการนั่งโต๊ะกับแขกโดยยอมให้แขกรอบกอดก็เพื่อพวงมาลัยติดเบิ่งค์ที่เธอจะได้รับจากแขก ในขณะที่เธอต่างก็เข้าใจดีถึงการที่แขกนักเที่ยวที่เรียกพวกเธอไปนั่งโต๊ะนั้นต่างก็คาดหวังที่จะสว่างละเมิงทางเพศต่อพวกเธอ ดังนั้น การนั่งโต๊ะของเธอจึงอยู่ที่ปริมาณของค่าตอบแทนที่เธอจะได้รับจากแขก หากแขกที่เธอนั่งด้วยพาให้พวงมาลัยน้อย เธอก็จะย้ายโต๊ะไปนั่งกับแขกโต๊ะอื่นไปเรื่อย ๆ จนกว่าเธอจะเจอแขกที่ใจปล้ำมอบพวงมาลัยติดเบิ่งค์คราวละมาก ๆ ให้อีกกับเธอ

โดยที่งานการย้ายโต๊ะนั้นพวกเธอต่างเรียนรู้กลวิธีจนกลายเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ทั้งนี้ เพราะหากพวกเธอย้ายโต๊ะลูกหนีจากงานทันทีอาจจะส่งผลให้แขกที่เธอนั่งด้วยไม่พอใจจนถึงขั้นมีปัญหาดู การย้ายโต๊ะของเธอจึงอาศัยจังหวะและศิลปะการพูดที่พาให้แขกมาเที่ยวไม่รู้สึกรอคธเธอ โดยมากเธอมักจะอาศัยจังหวะหลังการร้องเพลงเสร็จ โดยเธอมักจะพาให้เหตุผลกับแขกโต๊ะเดิมถึงการต้องไปขอบคุณแขกอีกโต๊ะหนึ่งที่พาให้พวงมาลัยเธอ ทั้งนี้ โดยคุณลักษณะของคาเฟ่ส่วนใหญ่จะตั้งกฎเกณฑ์ไว้ว่า ภายหลังจากที่นักร้องได้รับพวงมาลัยจากแขกแล้ว เธอจะต้องไปยกมือไหว้ขอบคุณแขก ในกรณีที่เธอได้รับพวงมาลัยจากแขกโต๊ะอื่นร่วมด้วย หรือในบางกรณีเธอจะนั่งหลาย ๆ โต๊ะโดยคาดหวังว่าโต๊ะที่เธอไปนั่งนั้นยามที่เธอขึ้นร้องเพลงแล้วแขกจากโต๊ะที่เธอไปนั่งจะพาให้พวงมาลัยเธอ แต่ในกรณีที่ไม่มีแขกโต๊ะอื่นพาให้พวงมาลัยเธอ ก็อาจจะมิใช่อ่างอื่น ๆ โดยเฉพาะข้ออ้างที่เธอมักจะนำมาใช้ก็คือการขอไปนั่งกับแขกอีกโต๊ะหนึ่งทั้งนี้ เพราะแขกโต๊ะดังกล่าว เป็นแขกประจำของเธอ หรืออาจจะขอตัวเข้าห้องน้ำแล้วก็ไม่มานั่งกับแขกโต๊ะเดิมอีกเลย นอกจากนี้การย้ายโต๊ะของนักร้องยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีก อาทิเช่น การย้ายโต๊ะสาเหตุเนื่องมาจากแขกที่มานั่งด้วยถูกคามทางเพศจนทำให้เธอรู้สึกอับอาย ซึ่งในกรณีดังกล่าวสถานบริการคาเฟ่เองต่างก็มีวิธีการจัดการโดยทั่วไปมักจะใช้วิธีเปลี่ยนตัวนักร้อง โดยพาให้นักร้องที่ยอมมาให้แขกยอมสว่าง

เกินไถ้มานั่งคุยแทน ซึ่งในสถานบริการคาเฟ่ต่างก็ทราบถึงขอบเขตในการยินยอมให้แขกส่งละเมียดทางเพศของนักร้องแต่ละคนเป็นอย่างดี หรือในบางกรณีก็เห็นว่าแขกอยู่ในอาการเอนมาจนไม่สามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมได้ก็จะแจ้งให้ผู้จัดการทราบ

ทั้งนี้ในการย้ายโต๊ะของนักร้องหญิงนั้นจะต้องอาศัยการนิยามสถานการณ์ ในสถานการณ์ภายใต้บริบทที่เธอปฏิเสธสร้อยอยู่กับแขกที่เธอจะต้องเรียนรู้ในการอ่านและปรับตนให้เข้ากับสถานการณ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการขัดเกลาทางอาชีพในสถานบริการคาเฟ่ โดยนักร้องจะต้องพัฒนาความสามารถดังกล่าว เพื่อที่จะสามารถหาตนให้เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเธอจะต้องเรียนรู้ในการแสดงบทบาทที่เหมาะสมกับสถานการณ์และมีความยืดหยุ่นทางบทบาทมากยิ่งขึ้น แต่ในขณะที่เดียวกันก็จำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ด้วย

ภายใต้การตัดสินใจดังกล่าวนี้ นักร้องหญิงประจำคาเฟ่ต่างเรียนรู้ภายใต้บริบทของการขัดเกลาทางอาชีพในสถานบริการคาเฟ่เอง โดยมีนักร้องที่มีประสบการณ์เป็นผู้แนะนำ ในบางกรณีหัวหน้านักร้องและผู้จัดการจะเป็นผู้แนะนำหรือจัดการกับปัญหาที่แก่นักร้องหญิงเอง โดยเฉพาะกรณีที่แขกแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว หรือในกรณีที่แขกเอนมาจนไม่สามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้

กระบวนการย้ายโต๊ะของนักร้องจึงต้องอาศัยระยะเวลาในการสั่งสมประสบการณ์ ตลอดจนคำแนะนำจากเพื่อนนักร้องตลอดจนไหวพริบและปฏิภาณของตัวนักร้องหญิงประจำคาเฟ่เอง ทั้งนี้ เพราะการย้ายโต๊ะของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่เป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อนและอาจก่อให้เกิดปัญหามาจนกลายเป็นปัญหาที่รุนแรงได้

ลักษณะของแขกที่เอนมาลัยในกระบวนการคิดของนักร้อง

จากประสบการณ์ในการพูดคุยกับแขกหลายประเภท และการถ่ายทอดประสบการณ์จากนักร้องรุ่นพี่ ในการนั่งโต๊ะกับแขกนั้นจึงทำให้นักร้องพยายามพิจารณาลักษณะของแขกนักเที่ยวที่เธอคาดหวังว่าเธอจะได้มาลัยมากเป็นพิเศษ โดยสามารถจำแนกประเภทแขกนักเที่ยวที่เอนมาลัยในสายตาของนักร้องได้เป็น 3 ประเภทหลัก ๆ คือ

1. พวกกลุ่มหลง แยกประเภทกลุ่มหลงในสาขาทายของนักร้องแล้วพวกเธอกล่าวในลักษณะเดียวกันว่า แยกประเภทนี้จะเอนมาลัยเยอะที่สุดในบรรดาแขกประเภทต่าง ๆ โดยมักจะเป็นนักเที่ยวในวัยประมาณ 40 ปี และนักเที่ยวหน้าใหม่ที่เอนมาลัยแล้วเกิดความสับสนในตัวนักร้อง และเอนมาลัย

มาลัยติดแป๊ะคั้นกร้อคราวละมาก ๆ ซึ่งกร้อที่ได้รับพวงมาลัยต่างก็คาดหวังในความต้องการของแขก
ประเภทนี้ว่า ต้องการมีเพศสัมพันธ์กับเธอ โดยแขกประเภทนี้มักจะไม่ทันกร้อ ถูกกร้อหลอกและมักจะ
ไม่มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์กับกร้อ สำหรับแขกนี้ที่เยวประเภทหลุมหลงนี้จะไม่ค่อยมีปัญหากับกร้อเท่า
ที่มีความชัดเจน แต่สำหรับผู้ที่เริ่มเป็นกร้อใหม่ค่อนข้างจะมีปัญหาในการปรับเปลี่ยนทางด้านพฤติกรรม
เพราะว่าแขกนี้ที่เยวประเภทนี้จะมีลักษณะพฤติกรรมการล่วงละเมิดทางเพศอยู่สูง ซึ่งเธอจะเรียก
พฤติกรรมดังกล่าวว่า "ปลาทู" ซึ่งแขกที่มีพฤติกรรมปลาทูในกลุ่มกร้อคาเฟ่แล้วจะหมายถึงลักษณะ
ของการาซึ่งมีจ๊อบ ทุบ คลาสส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและอวัยวะเพศของผู้หญิง จึงทำให้กร้อใหม่ที่ยัง
ขาดประสบการณ์ไม่สามารถที่จะปรับตัวยอมรับพฤติกรรมในลักษณะดังกล่าวได้ การแก้ปัญหาในกลุ่มกร้อ
จะแก้ปัญหโดยเปลี่ยนกร้อที่มีประสบการณ์มานั่งแทน อย่างไรก็ตาม แขกประเภทหลุมหลงยังสามารถ
งานนอกออกได้อีกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 ประเภทหลุมหลงแบบจรรยา โดยแขกประเภทนี้มักจะเป็นแขกที่มีได้มาประจำและมัก
จะอยู่ในอาการเมาสุรา มักจะล่วงเกินทางเพศกับกร้อ และเมื่อไม่สามารถมีเพศสัมพันธ์กับกร้อได้
ก็จะไม่ย้อนกลับมาเที่ยวอีก

1.2 ประเภทหลุมหลงแบบประจำ แขกในลักษณะนี้มักจะเป็นเจ้าของกิจการที่มีฐานะทาง
เศรษฐกิจที่ค่อนข้างสูง สามารถที่จะมีเงินทุ่มเทให้กร้อที่ตนเองชื่นชอบได้ โดยการติดกร้อของแขก
ในลักษณะดังกล่าวต่างก็มีเพศสัมพันธ์กับกร้อเช่นกัน จะมีความต่างจากแขกประเภทหลุมหลงแบบจรรยา
ที่แขกประเภทนี้จะมีความพยายามสูงหรือในบางรายมักจะเลี้ยงกร้อคาเฟ่ที่ตนเองชื่นชอบในฐานะภรรยา
น้อยหรือ "เมียเก็บ"

2. พวกกลุ่มรักสนุก แขกประเภทนี้มักจะเป็นแขกที่มาเป็นกลุ่มมีจุดมุ่งหมายเพื่อความสนุก
สนานเฮฮา หรือในบางรายก็มีจุดมุ่งหมายเพื่อชมตลกที่เล่นประจำอยู่ในคาเฟ่แห่งนั้น โดยเฉพาะกลุ่ม
นักเที่ยวที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการชมการแสดงโชว์ตลกของคณะต่าง ๆ นั้นเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักอีกกลุ่ม
ของกร้อ นักเที่ยวในลักษณะดังกล่าวมักจะมีกร้อที่เรียกกร้อมานั่งคุยเป็นเพื่อน และจะมีกร้อที่สุภาพ
กว่านักเที่ยวกลุ่มอื่น ๆ ในขณะที่การาให้พวงมาลัยติดแป๊ะคั้นกร้อให้กร้อในจำนวนพอสมควรคือไม่มาก
และไม่น้อยจนเกินไป อาทิเช่นการาให้พวงมาลัยติดแป๊ะคั้นกร้อหนึ่ง ถึง 3 ใบ ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่
กร้อค่อนข้างจะชอบเพราะว่านักเที่ยวในลักษณะดังกล่าวจะมีกร้อที่สุภาพกว่าแขกกลุ่มอื่น ๆ

"เส็ก" กร้อคาเฟ่ท่านหนึ่งได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับแขกลักษณะดังกล่าว ว่า

"ไม่ว่าไรแต่แขกจะมาติดกร้อเท่านั้นนะ บางทีกร้อก็ติดแขกเหมือนกันอย่างแขกบางคนนิสัย

ดีมากเลยหน้าตาที่น่ารัก เล็กยังแอบชอบแจกบ่อย ๆ เลย อย่างไอ้พวกทุ่มเงินอย่าหวังเลย ส่วนใหญ่พวกนี้ไม่ค่อยได้นักร้องไวบนอนด้วยหรอก"

ไม่เพียงแต่เล็กเท่านั้นที่ประทับใจเกี่ยวกับแจกลักษณะดังกล่าว "หนึ่ง"นักร้องคาเฟ่อีกท่านหนึ่งที่เพิ่งเริ่มอาชีพนักร้องได้เพียงหนึ่งสัปดาห์เศษ ๆ ก็ให้ทรศนะที่ใกล้เคียงกับเล็ก

"ที่จริงเพื่อน ๆ เขาไม่ค่อยให้หนึ่งนั่งกับแจกมากหรอก เขาเห็นหนึ่งมาใหม่ ๆ กลัวหนึ่งจะปรับตัวไม่ได้... เห็นพวกที่ดูดีก็เลยมานั่ง ถ้าเป็นแจกประเภทแย ๆ หน่อย เพื่อนเขาก็จะไม่ให้หนึ่งนั่ง เขาก็จะมานั่งแทนหนึ่งบ้างหรือไม่ก็ให้หนึ่งลุกหนีไปเลย"

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในกระบวนการคิดของนักร้องหญิงคาเฟ่ นั้นก็มีการจำแนกลักษณะของแจกไว้ อย่างเป็นระบบในกลไกการปกป้องตนเองของนักร้อง

3. พวกเขี้ยวลากดิน เป็นนักเที่ยวที่มีประสบการณ์ในการเที่ยวมาก่อนข้างไรซครจน และผ่านขั้นตอนของการเป็นนักเที่ยวแบบเจ้าบุญทุ่ม หรือในบางรายอาจจะมีประสบการณ์ในเรื่องผู้หญิงมาก่อนข้างมากกว่านักเที่ยวในลักษณะอื่น ซึ่งนักเที่ยวแบบเขี้ยวลากดินนี้จะมิจิตวิทยาในเรื่องผู้หญิงค่อนข้างสูง โดยเฉพาะการเรียนรู้และทำความเข้าใจกับวัฒนธรรมเพศพาณิชย์ของนักร้องหญิงคาเฟ่ ซึ่งทำให้นักเที่ยวในลักษณะเขี้ยวลากดินมีกระบวนการต่อรองในการมีเพศสัมพันธ์กับนักร้องที่ชาลลลลล

นักเที่ยวแบบเขี้ยวลากดินจะรู้จักให้พวกมาลัยนักร้องที่ในกลุ่มนักเที่ยวดังกล่าวมีความคิดเกี่ยวกับการให้พวกมาลัยคิดเบี่ยงกับนักร้องไว้ว่า

"อย่าไปหลงเขี้ยว ไอ้พวกทุ่มมาลัยมีเท่าไรก็หมดตัว พวกนี้มีมักหลอกเก่ง ถ้าจะเที่ยวต้องให้มาลัยเป็น คือให้พอให้เขานั่งอยู่กับเรา ไอ้เรื่องจะพานักร้องไวบนอนมันอยู่ที่ลูกส่ลูกชน มันอยู่ที่เทคนิค แต่ก่อนพวกเฮียก็หมดกันเยอะยิ่งพวกเที่ยวใหม่ ๆ ไอ้ก่อนไม่ต้องพูดกันหมดตัวแน่"

ซึ่งไม่เพียงแต่แจก เขี้ยวลากดินจะทำความเข้าใจนักร้องในกระบวนการต่อรองเพื่อการมีเพศสัมพันธ์เท่านั้น นักร้องที่มีประสบการณ์มาก ๆ ก็มีความคิดความเข้าใจแจกลักษณะเขี้ยวลากดินเป็นอย่างดี

"พี่ดูแจกโตะนั่นซิ พวกนี้เขี้ยวหวังจะพันนักร้องอย่างเดียวมาลัยก็มาไม่ค่อยให้พวกนี้ไม่ค่อยกล้ามาอยู่กับพวกเล็กเท่าไรหร่มันทันกัน ที่มันจะพาไปพันได้ก็นักร้องใหม่ ๆ นี่แหละเพราะพวกนี้ทำทางดูดี หน่อย แต่กระสอนหน้าดู"

กระบวนการปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างนักเที่ยวแบบเขี้ยวลากดินกับนักร้องที่มีประสบการณ์สูงเป็นกระบวนการที่ต่างฝ่ายต่างตีความคาดหวังเชิงพฤติกรรมที่รู้เท่าทันกัน ดังนั้น ทั้งสองฝ่ายจึงต่างเสาะแสวงหากลุ่มไอ้ก่อน โดยนักเที่ยวแบบเขี้ยวลากดินก็จะคอยหลอกนักร้องใหม่ หรือนักร้องที่มีประสบ-

การฉ้อโกงทำให้ไม่รู้เท่าทันตนเอง ในขณะที่ตัวนักร้องประเภทใดก็ได้ก็ต้องจับแขนักที่เกี่ยวข้อง
เจ้าบุญทุ่ม

กลุ่มความผูกพันและความขัดแย้ง

การรวมกลุ่มของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ มีลักษณะของความผูกพันในแง่ของความเหมือนกัน
ในอาชีพและการต้องพึ่งพิงซึ่งกันและกัน ซึ่งพวกเธอต่างก็มีสัญลักษณ์สำคัญในอาชีพพร้อมกันไม่ว่าจะเป็น
ลักษณะของการแต่งกาย ภาษา และหน้าที่ที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งความเป็นปึกแผ่นภายในกลุ่ม (group
cohesion) จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสมาชิกภายในกลุ่มกำหนดตนเอง (identify) อย่างเข้มแข็งในความ
เป็นสมาชิกของกลุ่มและความร่วมมือ เกี่ยวข้องกันในงานกิจกรรมตามประเพณีเมื่อพวกเธอมาปฏิบัติสัมพันธ์
ร่วมกัน

แม้ว่าภายในกลุ่มจะมีความเป็นปึกแผ่นระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม แต่ภายได้ความ เป็นปึกแผ่น
ก็ยังมี ความขัดแย้งภายในกลุ่มเดียวกัน แม้ว่าความขัดแย้งจะเป็นสิ่งที่ตรงกันข้ามกับความ เป็นปึกแผ่น
ความขัดแย้งภายในกลุ่มจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อถ้าสมาชิกภายในกลุ่มนั้นไม่ได้คิดว่าตนเอง เป็นสมาชิก เริ่มต้น
ของกลุ่ม (group originality) ซึ่งจะทำให้ในบางครั้งอาจจะมี ความคิดที่ขัดแย้งออกไป (Markides
kyriacos G. and Cohn, Steven F, 1982; 88-89)

ปรากฏการณ์ความขัดแย้งในกลุ่มล้วนเกิดมาจากความขัดแย้งอันเนื่องมาจากการเกิดกลุ่มย่อย
ภายในกลุ่มใหญ่ของโดย เฉพาะความรู้สึกถึงความแตกต่างในเอกลักษณ์เฉพาะ (distinct identity)
ซึ่งจะมีขอบข่ายตนเอง (boundaries) โดยจะยึดถือคุณสมบัติเฉพาะกลุ่ม เป็นตัวกำหนดความแตกต่าง
ของความเป็นกลุ่มย่อยและความรู้สึกถึงความ เป็นสมาชิกในกลุ่มย่อยสำหรับนักร้องคาเฟ่ในแต่ละแห่ง
ต่างก็มีกระบวนการในการนิยามตนเองถึงความรู้สึกในความเป็นสมาชิกกลุ่มย่อยที่แตกต่างกันไปคือ

1) การกำหนดระยะเวลา

การกำหนดโดยระยะเวลาในการเข้ามาเป็นสมาชิกองค์กร ซึ่งในสถานบริการคาเฟ่จะมีการ
เปลี่ยนแปลงสมาชิกในองค์กรบ่อยครั้ง โดยเฉพาะในกระบวนการย้ายคาเฟ่ ในหลายกรณีนักร้องหญิงจะ
ย้ายกันเป็นกลุ่ม หรือย้ายเป็นบางคนอย่างไรก็ตามในกระบวนการย้ายคาเฟ่ได้ก่อให้เกิดความแตกต่างถึง
ความรู้สึกความเป็นพวกเดียวกันโดยเฉพาะในกลุ่มนักร้องแรกเริ่ม

ความขัดแย้งระหว่างนักร้องเก่าและนักร้องใหม่มักจะเกิดขึ้นในคาเฟ่แถบชานเมืองที่มีขนาด
ค่อนข้างเล็ก โดยเฉพาะการย้ายมาของนักร้องใหม่ที่ย้ายมาเป็นกลุ่มการย้ายคาเฟ่ในลักษณะของการ

ย้ายเป็นกลุ่มนี้เองได้ก่อให้เกิดความแตกต่างทางเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม ทั้งนี้เพราะนักร้องเก่าที่มีความรู้สึกว่าคุณเป็นกลุ่มแรกเริ่มของการก่อตั้งจะมีความรู้สึกถึงการเป็นกลุ่มหลักที่มีบรรทัดฐานและค่านิยมเฉพาะกลุ่มของตนเองและนักร้องใหม่ที่ย้ายเข้ามารายบุคคลก็มักจะมีการปรับตัวเข้ากับบรรทัดฐานของกลุ่มเดิม สำหรับในกรณีที่นักร้องที่ย้ายเข้ามาใหม่ซึ่งย้ายเข้ามาในลักษณะของกลุ่มที่มีสมาชิกมากกว่าสามคนขึ้นไปมักจะมีปัญหาในการที่มัยอมปรับตัวเข้ากับนักร้องกลุ่มดั้งเดิม ทั้งนี้เพราะนักร้องที่ย้ายเข้ามาในลักษณะของกลุ่มมักจะย้ายคาเฟ่ด้วยเงื่อนไขของความขัดแย้งมาก่อน จึงทำให้มีความยึดเหนี่ยวในกลุ่มนักร้องเก่าและกลุ่มนักร้องใหม่จึงเป็นประเด็นความขัดแย้งที่บางบางครั้งถึงกับมีการทะเลาะวิวาทด้วยสาเหตุต่าง ๆ อาทิเช่นการแย่งแซก การแย่งคิวร้องเพลง ฯลฯ

2) การกำหนดตามภูมิภาค

นักร้องคาเฟ่ส่วนใหญ่มักจะเป็นหญิงสาวที่มีภูมิลำเนาตั้งเดิมอยู่ในชนบทตามจังหวัดต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่มักจะมีภูมิลำเนาอยู่ในสามภาคหลัก ๆ คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือและภาคกลาง ส่วนภาคอื่น ๆ นั้นพบน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับสามภาคหลัก ๆ ดังกล่าว ทั้งนี้ ในกระบวนการเข้ามาประกอบอาชีพนักร้องของเด็กสาวในชนบทนั้นเกิดจากการชักชวนจากหญิงสาวที่ประกอบอาชีพนักร้องคาเฟ่อยู่ก่อนแล้วและมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเดียวกัน

"เล็ก" นักร้องสาวที่มีภูมิลำเนาตั้งเดิมอยู่ในจังหวัดนครสวรรค์ เธอก็เหมือนกับเด็กสาวในชนบททั่วไป ที่อพยพเข้ากรุงเทพฯ เพื่อคาดหวังกับชีวิตที่ดีกว่าเดิม โดยเข้ามาประกอบอาชีพเป็นคนงานก่อสร้างในเบื้องต้น และเปลี่ยนอาชีพมาเป็นพนักงานเสิร์ฟคาเฟ่จนกระทั่งเลื่อนสถานภาพของตนเองเป็นนักร้อง เช่นเดียวกับนักร้องคาเฟ่จำนวนมากที่มีกระบวนการการเข้าสู่อาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ในลักษณะเดียวกัน จากอาชีพดั้งเดิมของเธอที่ทำงานอยู่ในชนบทอาชีพคนงานก่อสร้าง อาชีพเด็กเสิร์ฟ และอาชีพนักร้องคาเฟ่ ซึ่งเป็นอาชีพสุดท้ายของเธอทำให้เธอสามารถที่จะเปรียบเทียบในเรื่องของรายได้และความสะดวกสบายที่อาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่มีมากกว่าอาชีพอื่น ๆ

เล็กได้ประกอบอาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่จนได้ระยะหนึ่งและเมื่อถึงช่วงเทศกาลเธอก็กลับบ้านเยี่ยมบ้านที่ชนบทจึงได้ตัดสินใจชวนเพื่อนเข้ามาประกอบอาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ โดยเข้ามาทำงานที่เดียวกับเธอ โดยความผูกพันตามภูมิลำเนาจึงทำให้เล็กและเพื่อนนักร้องสาวที่เธอชักชวนมาจากต่างจังหวัดอีกสี่คนมีความผูกพันและคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกันและกลายเป็นกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มย่อยที่สามารถต่อรองยามเกิดความขัดแย้ง

3) การกำหนดตามคาเฟ่เดิม

สืบเนื่องจากนักร้องคาเฟ่จะมีการย้ายคาเฟ่เมื่อเกิดความขัดแย้งภายใน และคาเฟ่แห่งใหม่ เสนอเงื่อนไขในรูปแบบของผลประโยชน์ตอบแทนที่ดีกว่า นอกจากนี้ยังมีเหตุผลของการย้ายตามเพื่อน นักร้องคาเฟ่ด้วยกัน จึงทำให้เกิดเป็นกลุ่มย่อยของนักร้องคาเฟ่ภายในคาเฟ่แห่งใหม่ ซึ่งภายในกลุ่ม นักร้องหญิงประจำคาเฟ่มีการรวมตัวกันด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ต่างก็มีความยึดมั่นผูกพันกันภายในกลุ่มค่อนข้างเหนียวแน่น ทั้งนี้ เพราะในระบบธุรกิจคาเฟ่ นักร้องหญิงคาเฟ่ นั้นจะต้องมีการพึ่งพาอาศัยกันใน ลักษณะของกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มย่อย เพราะรายได้หลักของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ก็คือพวกมาลัยติด แ Briggs ที่แขกนักเที่ยวมอบให้แก่พวกเธอ ดังนั้น นักร้องที่ใหม่สวยหรือนักร้องที่มีแขกติดน้อยจึงต้องพึ่งพาอาศัยนักร้องที่เป็นดาวมีแขกติดมากที่จะเชียร์แขกให้เรียกเพื่อนนักร้องในกลุ่มของเธอมานั่งคุยและให้ พวกมาลัยยามเพื่อนในกลุ่มของเธอขึ้นร้องเพลง ในขณะที่เดียวกันยามพวกเธอประสบปัญหาที่จะเกิดการ รวบรวมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

วงจรการย้ายคาเฟ่

การย้ายคาเฟ่ นับเป็นวัฏจักรอันหนึ่งที่นักร้องนิยมกัน ซึ่งนักร้องคาเฟ่จะย้ายคาเฟ่ นั้นไม่ยาก ล้ำมากนัก ทั้งนี้ เพราะจำนวนนักร้องหญิงจะเพิ่มขึ้นมากเท่าใดก็ตามแต่ก็มีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวน คาเฟ่ที่เปิดใหม่จำนวนมาก เจ้าของคาเฟ่จึงต้องพยายามหานักร้องเข้ามาสังกัดคาเฟ่ของตนเองให้ มากที่สุด อย่างไรก็ตาม นักร้องคาเฟ่ต่างก็นิยมย้ายคาเฟ่ด้วยเหตุผลหลัก ๆ 5 ประการด้วยกันคือ

เหตุผลประการแรก เกิดจากการไม่มีแขกมาติด ทั้งนี้ เพราะรายได้ของนักร้องนั้นไม่ใช่ว่าตัวจากเจ้าของสถานประกอบการมอบให้เพียงวันละร้อยกว่าบาท ซึ่งนักร้องไม่สามารถดำรงชีพอยู่ได้ เพราะจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการแต่งตัวและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่สูงกว่าค่าตัวนักร้องในแต่ละวัน ดังนั้น นักร้องหญิงคาเฟ่จะดำรงชีพอยู่ได้จึงต้องอาศัยแขกมาติดซึ่งจะมอบพวกมาลัยและ Briggs ให้เธอ ซึ่งถือว่าเป็นรายได้หลักของนักร้อง โดยเฉพาะนักร้องที่มีหน้าตาสวยและมีแขกมาติดเยอะจะมีรายได้จำนวนมาก บางรายเป็นแสนต่อเดือน ซึ่งนักร้องคนใดที่ไม่มีแขกมาติดก็พยายามจะย้ายคาเฟ่จนกว่าจะมีแขกประจำ มาติด

เหตุผลประการที่สอง เกิดจากการมีปัญหากับเจ้าของสถานประกอบการ ทั้งเกิดจากการทำ ผิดกฎระเบียบของคาเฟ่ อาทิเช่น มาสาย ตกคิวร้องเพลง เอาแขกไปนินทา ฯลฯ ซึ่งจะเป็นกฎเกณฑ์ที่ เจ้าของคาเฟ่แต่ละแห่งตั้งขึ้นมาเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานควบคุมพฤติกรรมของนักร้อง หากนักร้องคนไหน

คิดระเบียบหรือมีปัญหากับเจ้าของสถานประกอบการบ่อย ๆ ก็มักจะถูกบีบบังคับย้ายคาเฟ่

เหตุผลประการที่สาม เกิดจากสาเหตุของการเป็นหนี้สินจนไม่สามารถจะหาเงินมาชำระได้ ทั้งนี้ เพราะวงจรทางสังคมของนักร้องหญิงคาเฟ่โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีความเกี่ยวข้องกับการเล่นการพนัน การถูกผู้ชายหลอกเงิน การติดสุรา และยาเสพติด จนในบางครั้งจะเห็นว่ารายได้ของนักร้องคาเฟ่ระดับดาวนั้นเมืมหาศาลแต่ก็ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาแล้ว จึงเป็นเหตุต้องยืมเงินเพื่อนนักร้อง แจก แม้แต่เจ้าของสถานประกอบการเองและไม่สามารถที่จะหาเงินมาใช้หนี้สินที่ก่อไว้ได้ทัน

เหตุผลประการที่สี่ อันเนื่องมาจากการชักชวนจากเพื่อนนักร้องที่บ่ร้องอยู่คาเฟ่อื่น ๆ หรือการชักชวนของผู้จัดการคาเฟ่ที่เคยประจำแต่ได้ย้ายไปเป็นผู้จัดการคาเฟ่แห่งอื่นชักชวนให้บ่ร้องยังคาเฟ่ใหม่ซึ่งอาจจะมีความสัมพันธ์ส่วนตัว และด้วยเงื่อนไขอื่น ๆ ประกอบเช่น ค่าตอบแทน หรือถูกขู่บังคับที่น้อยกว่า ฯลฯ

เหตุผลประการสุดท้าย เนื่องจากการประสบกับสภาวะการขาดทุนของเจ้าของสถานประกอบการเนื่องมาจากจำนวนแขกที่มาเที่ยวนั้นมีจำนวนน้อย

นอกจากนี้อาจจะมีเหตุผลในด้านอื่น ๆ อีกที่เป็นปัจจัยผลักดันที่ก่อให้เกิดการย้ายคาเฟ่ของนักร้องหญิงคาเฟ่ แต่เหตุผลทั้งห้าประการข้างต้นนั้นเป็นเหตุผลหลักที่มีอิทธิต่อการตัดสินใจย้ายคาเฟ่ของนักร้องในระดับค่อนข้างสูง

ความเชื่อไสยศาสตร์กับนักร้อง

ในทุก ๆ สังคมต่างก็มีกฎของพฤติกรรม(rules of behavior) ความคิดเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ การพยายามหาคำอธิบายในสิ่งที่ตนเองไม่สามารถที่จะพิสูจน์ได้ ความเจ็บป่วยตลอดจนการพยายามหาเหตุผลมาอธิบายเกี่ยวกับการกำเนิดของโลก ซึ่งกฎเกณฑ์และคำอธิบายถึงความสัมพันธ์ดังกล่าวสำหรับใน โลกตะวันตกแล้วเราเรียกว่า พลังบังคับที่อยู่เหนือธรรมชาติ(supernatural forces) ซึ่งแต่ละสังคมที่มีความแตกต่างกันต่างก็มีคำอธิบายในปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไป อาทิเช่นในบางสังคมจะมีคำอธิบายในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นที่ตนเองไม่สามารถจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นความมหัศจรรย์ที่เป็นพลังอำนาจอยู่เหนือธรรมชาติ ในขณะที่สังคมอื่นอาจจะมีคำอธิบายถึงปรากฏการณ์เดียวกันว่าไม่เกี่ยวข้องกับศาสนาแต่อย่างใดและมีคำอธิบายที่แตกต่างไป(Hurd, Geoffrey, 1991 : 65-67)

มนุษย์จะมีวิธีการในการอธิบายในสิ่งที่ตนเองไม่สามารถที่จะสัมผัสหรือพิสูจน์ได้ที่แตกต่างกันไป

อาทิศาสนาอินดูอธิบายการสร้างโลกว่าพระอิศวร ซึ่งเป็นเทพเจ้าองค์หนึ่งในหลาย ๆ องค์ตามลัทธิความเชื่อของศาสนาอินดู ในขณะที่สังคมชาวคริสต์และยิวต่างก็มีความเชื่อว่าอาร์โนวซึ่งเป็นเทพองค์หนึ่งตามลัทธิความเชื่อทางศาสนาของตนเป็นผู้สร้างโลกเช่นกัน

อิทธิพลลัทธิความเชื่อทางศาสนานั้นนับว่ามีผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตมนุษย์อย่างมาก ย้อนไปถึงสังคมมนุษย์ในยุคก่อนอุตสาหกรรม(pre-industrial society) อิทธิพลของลัทธิความเชื่อและศาสนานั้นมีอิทธิพลในวงกว้างซึ่งฝังรากลึกกลงไปทั้งในระดับองค์กรทางสังคมจนถึงจิตใต้สำนึกของแต่ละปัจเจกบุคคล โดยเฉพาะศาสนาอิสลามนั้นค้ำสอนทางศาสนานั้นมีอิทธิพลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนอย่างมาก เช่นเดียวกับกับศาสนาคริสต์ในยุคกลางในตอนกลางของยุโรปที่นักบวชมีอิทธิพลทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง แต่ละสังคมต่างก็มีวิถีทางที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามแม้ว่าความเชื่อทางศาสนาในสังคมยุคใหม่ ซึ่งหมายถึงสังคมอุตสาหกรรมจะมีการเปลี่ยนแปลงไปมากก็ตาม โดยเฉพาะความเชื่อในวิทยาศาสตร์ที่เป็นผลมาจากการพัฒนาของเทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์ที่เป็นไปอย่างรวดเร็วก็ตาม แต่ความเชื่อในสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติที่เป็นความเชื่อดั้งเดิมของมนุษย์ทุกสังคมก็ยังคงมีอิทธิพลอยู่และแฝงเล่นในแต่ละศาสนา

ไสยศาสตร์(magic) เป็นความเชื่อดั้งเดิมของมนุษย์อันเป็นการแสดงออกของศาสนาดั้งเดิม โดยเฉพาะ คือแสดงความศรัทธาถึงอำนาจลึกลับที่แฝงในธรรมชาติ รู้สึกได้ว่าทั้งน่ากลัวและน่าหวังผลทางลึกลับ ศาสนาประเภทอื่น ๆ ซึ่งเชื่อเรื่องกฎเกณฑ์ซึ่งตั้งบ้อมต่อต้าน แต่ศาสนิกของทุกศาสนาก็ไม่วายที่จะนำเอาไสยศาสตร์แฝงเข้ามาผนวกกับการนับถือศาสนาของตน ทำให้ศาสนาถูกบิดเบือนไปไม่มากนักก็ย่อยบางศาสนามีนโยบายตั้งบ้อมต่อต้านไสยศาสตร์ทุกรูปแบบ ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยมีศาสนาใดทำได้สำเร็จ(กิริติบุญเจือ, 2532 ; 16-17) เช่นเดียวกับผู้ที่นับถือศาสนาพุทธในสังคมไทย ความเชื่อในพลังอำนาจลึกลับยังคงแฝงเล่นอยู่ภายใต้จิตสำนึกของผู้คน ในหลายกรณีความเชื่อทางไสยศาสตร์ได้ถูกตีความรวมไปถึงความศรัทธาในศาสนา(Berger; 1967, p.107 ; Kammeyer, Kenneth C.W; 1992; 532-533) ได้อธิบายถึงความเชื่อเกี่ยวกับความศักดิ์สิทธิ์(secularization) ว่าเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นโดยสถาบันทางศาสนาและการกำหนดกฎเกณฑ์ในรูปแบบของสัญลักษณ์ ซึ่งจะมีการกำหนดที่แตกต่างกันไปในแต่ละสังคมและวัฒนธรรม ซึ่ง Berger ได้ชี้ให้เห็นว่าความเชื่อเกี่ยวกับความศักดิ์สิทธิ์นั้นถูกปรากฏอยู่ใน 3 ระดับ คือ ระดับสังคม(societal) ระดับวัฒนธรรม(cultural) และระดับปัจเจกบุคคล(individual)

สำหรับในสังคมไทยความเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์ได้ถูกแบ่งเส้นทั้งในระดับสังคมโดยเฉพาะ

สถาบันทางศาสนา ทั้งในระบบการศึกษาและระบบการสื่อสาร โดยเฉพาะการแสดงออกของพระสงฆ์ใน
ด้านของการมีพลังอำนาจอยู่เหนือธรรมชาติผ่านพิธีกรรมต่าง ๆ ซึ่งเราจะคุ้นเคยและเรียกพิธีกรรม
ดังกล่าวว่าการปลุกเสก(Fetichism) ซึ่งเป็นความเชื่อว่ามี การกระทำหรือกล่าวคาถาที่ถูกต้องแล้วจะ
สามารถนำอำนาจกลับมาสติอยู่ในวัตถุชิ้นใดชิ้นหนึ่งได้ และวัตถุชิ้นนั้นจะมีฤทธิ์อำนาจพิเศษ ผู้รู้วิธี
ควบคุมอาจจะใช้ประโยชน์ได้ตามต้องการ ซึ่งในสายศาสตร์ดังกล่าวเกือบจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรม
ความเชื่อในศาสนาอย่างแนบแน่น สำหรับในระดับวัฒนธรรมความเชื่อในสายศาสตร์ได้ถูกถ่ายทอดลง
บนศิลป(arts) รูปปั้น รูปวาดทางศาสนา วรรณคดี ตลอดจนปรัชญาต่าง ๆ โดยเฉพาะในสายศาสตร์แบบ
ตัวแทนผู้มัด(representative magic) ซึ่งเชื่อว่าการกระทำอะไรก็ตามกับตัวแทนที่ถูกเคล็ดจะมีผลต่อ
เจ้าของตัวแทนโดยตรง เช่น พิธีตัดไม้ข่มนาม และในสายศาสตร์แบบชิ้นส่วนผู้มัด(part for al
magic) ซึ่งเชื่อว่าการกระทำอะไรก็ตามที่ถูกเคล็ดกับส่วนหนึ่งของร่างกายจะมีผลผู้มัดบุคคลนั้นทั้งหมด เช่น
การทำเสน่ห์ต่อผมเส้นหนึ่งของหญิงคนใดจะผู้มัดใจหญิงคนนั้นให้หลงรัก เป็นต้น ความคิดความเชื่อต่าง ๆ
ได้ถูกถ่ายทอดลงในวรรณกรรมและวรรณคดีไทยจำนวนมากจนกลายเป็นความเชื่อที่ปลูกฝังอยู่ภายใต้จิต
ใต้สำนึกของแต่ละปัจเจกบุคคล จะมากน้อยแล้วแต่คุณลักษณะของแต่ละปัจเจกบุคคล (เพศ อายุ การศึกษา
การขัดเกลาทางสังคม ฯลฯ)

สำหรับนักร้องหญิงคาเฟ่แล้วความเชื่อทางสายศาสตร์นั้นจัดว่าเป็นความเชื่อที่มีอิทธิพลต่อวิถี
การดำเนินชีวิตของพวกเธออย่างมาก ทั้งนี้ เพราะด้วยเหตุผลหลายประการที่มีความเกี่ยวพันกล่าวคือ
เหตุผลประการแรก บัณฑิตทางด้านลักษณะของอาชีพ ซึ่งถือว่าเป็นเหตุผลที่มีความสำคัญอย่าง
ยิ่ง ทั้งนี้ เพราะอาชีพนักร้องหญิงคาเฟ่เป็นอาชีพที่ผู้หญิงจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับแขกนักเที่ยวเพศชาย
ทั้งนี้ เพราะความอยู่รอดของพวกเธอล้วนได้มาจากความลุ่มหลงของแขกผู้ชายที่มีต่อเรือนร่าง หน้าตา
ของนักร้องหญิงเอง นักร้องหญิงหลาย ๆ คนจึงเชื่อว่าหากพวกเธอสามารถทำให้ผู้ชายหลงใหลในตัวเธอ
ได้ นั่นจำเป็นจะต้องอาศัยพิธีกรรมทางสายศาสตร์เข้าช่วย

เหตุผลประการที่สอง เกิดจากการขัดเกลาทางสังคมในบริบทของครอบครัว โดยเฉพาะ
นักร้องหญิงคาเฟ่ส่วนใหญ่อพยพมาจากครอบครัวชาวนาในชนบท ซึ่งส่วนใหญ่อจะมีระดับการศึกษาที่ต่ำ
และยังมีความผูกพันกับความเชื่อและขนบธรรมเนียมดั้งเดิม ซึ่งยังคงมีความเชื่อเกี่ยวกับผีสิง และ
สายศาสตร์อยู่สูง ความเชื่อดังกล่าวได้ถูกปลูกฝังและถ่ายทอดตั้งแต่รุ่นปู่ ย่า จนมาถึงพวกเธอเลยทีเดียว

"แถวบ้านน้องมีจริง ๆ นะ ถ้าพี่ไม่เชื่ออย่างลบหลู่เขาเอาตายเลย คนกรุงเทพฯ อย่างนี้
แหละไม่คอยเชื่อหรือ กเด็ก ๆ แม่เขาเล่าให้ฟังว่า ผู้ชายจากบ้านอื่นเวลาเขามาชอบผู้หญิงนี้เอาน้ำมัน

แต่ชนิดเดียวนี้ผู้หญิงที่ปากบอกรับชอบ ๆ นี่เห็นตามกันเลย... หนังสือควายก็มี ร้อยถ้ำแบบที่เขาแค้นมาก ๆ
นี่เขาสั่งยา..."

"พร" นักร้องสาวที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่จังหวัดสุรินทร์ได้เล่าถึงความเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์
ที่ถูกปลูกฝังโดยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมจากมารดาและญาติของเธอ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอิทธิพล
ของบิดามารดานั้นเมื่ออยู่สูง และเป็นความเชื่อดั้งเดิมที่ถูกปลูกฝังก่อนที่เธอจะมาประกอบอาชีพนักร้อง

และยังมีเหตุผลอีกหลายประการที่สำคัญประการหนึ่งก็คือความไม่แน่นอน ซึ่งเธอเชื่อว่าอาชีพ
นักร้องนั้นมิได้อยู่ที่รูปร่างหน้าตาเพียงอย่างเดียวที่จะทำให้แขกกลุ่มหลงใหลได้ แต่ยังขึ้นอยู่กับดวงและการทำ
พิธีกรรมต่าง ๆ

พิธีกรรมทางไสยศาสตร์

อาจกล่าวได้ว่าพิธีกรรมเป็นความเชื่อเบื้องต้นของผู้คนในสังคม คือความเชื่อในกฎเกณฑ์ที่ว่า
การกระทำภายใต้การควบคุมของพลังอำนาจที่อยู่เหนือธรรมชาติสามารถที่จะดลบันดาลให้เกิดสิ่งต่าง ๆ
ได้ ซึ่งพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับนักร้องคาเฟ่ จึงมักจะเป็นพิธีกรรมที่สามารถจำแนกได้ 4 ลักษณะ
คือ

1) พิธีกรรมความเชื่อเกี่ยวกับประจำเดือนในพิธีกรรมผูกมัด

เป็นลักษณะความเชื่อที่มีผลต่อทัศนคติทางเพศ ความหวาดกลัวในสิ่งที่ไม่อาจจะอธิบายได้ และ
ความเชื่อที่มีอิทธิพลต่อการจัดกีดสิทธิ์บทบาททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้หญิงหรือบังคับให้ทำตามจนกลายเป็นประ
เพณีที่สืบทอดกันมาในหมู่ผู้หญิงโดยไม่สามารถที่จะอธิบายได้สาเหตุและเป็นอุปสรรคต่อพัฒนาการของ
สังคมมนุษย์ในวงกว้างจะเห็นได้ชัดเจนจากพิธีกรรมต่าง ๆ ที่เริ่มตั้งแต่ความเข้าใจเรื่องสรีระของตนเอง
ของผู้หญิงจนถึงฐานะและบทบาททางสังคมที่ถูกหล่อหลอมด้วยพิธีกรรมความเชื่อดังจะเห็นได้จากความเชื่อ
เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและสถานภาพตั้งแต่เกิดจนถึงตาย เช่น พิธีกรรมหรือความเชื่อข้อ
ห้ามข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกิด การเจ็บป่วย การมีประจำเดือน การเข้าสู่วัยสาว การแต่งงาน
การมีเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ การคลอด การอยู่ไฟ ไปตลอดจนถึงการเลี้ยงดูเด็กหญิงที่แตกต่างไป
จากเด็กชาย

ความกลัวพื้นฐานที่พบในสังคมทุกระดับที่บางที่บางครั้งผสมผสานกับความเชื่อว่าศักดิ์สิทธิ์ คือ
ความหวาดกลัวเลือดจากกระดูก ดังจะพบในบรรดาคัมภีร์ทางศาสนาที่สำคัญ ๆ ของโลก เช่นคัมภีร์ของ
โรมเนสส์ คัมภีร์ไบเบิล คัมภีร์กุรอานและในคัมภีร์ปราณะ ที่มีกำหนดข้อห้ามต่าง ๆ สำหรับผู้หญิงที่กำลังมี

ระดูแม้ในสังคมระดับเผ่าพันธุ์ในปัจจุบันก็ยังมีพิธีกรรมเกี่ยวกับการมีระดู เชื้อถือปฏิบัติอยู่ทั่วไป หรือมักเกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ด้วยลักษณะของพิธีกรรมที่ยึดถือกันมาเพียงสะท้อนถึงความกลัวและความเชื่อที่มักเป็นแง่ลบ ที่ผู้คนในสังคมมีต่อเลือดระดู แต่ยังเกี่ยวพันไปถึงความเชื่อเรื่องมลทิน ความสกปรก ความโชคร้าย ความตายและภัยอันตรายต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้หญิงถูกกีดกันออกจากชีวิตปกติ และต่อเนื่อง (ปราณี วงษ์เทศ, 2534; 125-126)

จากการตีความหมายของระดูในแง่ของความสกปรก เป็นเรื่องมลทินนี้เองผู้ชายจะรู้สึกรังเกียจระดูของผู้หญิงอย่างมาก อดยมมีความเชื่อว่าหากตนเองเข้าไปสัมผัสหรือแตะต้องระดู หรือประจำเดือนของผู้หญิงแล้วจะนำมาซึ่งความอัปมงคลความโชคร้ายมาสู่ตนเอง และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มีอิทธิพลต่อการปกป้องอันตราย และความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิตก็จะถดถอยไป

จากการตีความและการให้ความหมายต่อระดูของผู้หญิงในลักษณะดังกล่าว ได้กลายมาเป็นตรรกะเบื้องหลังที่ผู้หญิงจะนำระดูที่ออกจากร่างกายของเธอมาผูกมัดผู้ชายให้เกิดความรักและลุ่มหลงในตัวเธอโดยวิธีการต่าง ๆ เช่นการผสมในอาหารให้ชายที่ตนเองรักรับประทานร่วมกับอาหาร การนำเอาผ้าอนามัยที่ตนใช้แล้วให้ชายที่ตนรักหนุนนอน ด้วยตรรกะพื้นฐานดังกล่าวนี้การแต่งกายที่รัดกุมรัดกุมก็ต้องการให้แขกที่รับเลี้ยงดูเธอมีให้ต้องทอดทิ้งเธอไป น้ระดูของเธอเองทำพิธีกรรมกับนักเที่ยวที่ตนคาดหวังที่จะให้เลี้ยงดูเธอตลอดไป ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลที่เธอมองภาพพจน์แห่งตนเอง (self exteems) ที่ต่ำจึงคิดว่าคนทั่วไปมักจะไม่นรักเธอและยอมรับสถานภาพของความเป็นนักร้องคาเฟ่ของตนเองไม่ได้ ในขณะที่การกระทำดังกล่าวอยู่ภายใต้ความขัดแย้งกับความเชื่อพื้นฐานดั้งเดิมของเธอที่เธอเชื่อว่าการกระทำดังกล่าวเป็นสิ่งที่ผิดกับหลักศาสนาของศาสนา ซึ่งจะมีผลต่อทั้งผู้กระทำโดยที่นักร้องหญิงแต่ละท่านต่างก็มีพิธีกรรมผูกมัดเกี่ยวกับประจำเดือนที่แตกต่างกันไปที่พอสรุปได้คือ

- การนำเอาผ้าอนามัยที่เปื้อนระดูมาเผาไฟและนำมาผสมในน้ำและอาหารให้เพศชายดื่ม
- การนำเอาใยสังเคราะห์ที่อยู่ภายในผ้าอนามัยที่ใช้แล้วมารองในถาดไม้จิ้มฟัน
- การนำของเหลวที่ไหลออกจากอวัยวะเพศในช่วงที่มีระดูมาผสมในอาหาร
- การนำผ้าอนามัยที่ใช้แล้วไปมัดไว้ใต้หมอน
- ฯลฯ

2) พิธีกรรมความเชื่อเกี่ยวกับขนบนอวัยวะเพศสตรีในพิธีกรรมผูกมัด

เฉกเช่นการใช้ระดูของผู้หญิงในพิธีผูกมัดขนบนอวัยวะเพศสตรีเป็นอวัยวะบนร่างกายอีกส่วนหนึ่งที่เชื่อกันว่าหากนำเอามาทำพิธีกรรมต่าง ๆ แล้วจะสามารถที่จะครอบงำผู้ชายให้ลุ่มหลง

ตนเองได้ ทั้งนี้เพราะการตีความอวัยวะเพศสตรีและสิ่งที่อยู่กับอวัยวะเพศเป็นสิ่งสกปรก ซึ่งในสังคมไทยมักจะตีความเป็นเพศชายในความหมายของความศักดิ์สิทธิ์ ในขณะที่เพศหญิงจะถูกตีความในทางลบ ซึ่งจะทำให้เพศชายเกิดความเบียดเบียนกับชีวิต หากตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับสัมผัสสิ่งที่อยู่เบื้องต่ำของผู้หญิง ดังนั้น ศาสนาในสังคมไทยดั้งเดิมจึงมักจะสั่งสอนผู้ชายไม่ให้ล่อล่อตุ๋นบ้าน ห้ามล่อคราวตากผ้า ห้ามผู้หญิงขึ้นบนเวทีมวย เป็นต้น

จากตรรกะดังกล่าวการนำชนบทอวัยวะเพศสตรีจึงถูกนำมาใช้ในพิธีกรรมผูกมัด

"ก็มีนะพี่ เขาเอามาเผาไฟแล้วก็เอามากรองเสร็จแล้วเขาก็เอามาใส่กระปุกไว้โรยตามอาหารกาแฟ แต่ของผู้หญิงดี ๆ ใช้ไม่ได้นะเขาบอกว่าไม่ขลัง ต้องใช้กับผู้หญิงหาเงินถึงจะใช้ได้... ก็มีนะเคยเห็นตอนร้องอยู่คาเฟ่เก่าตอนอยู่ต่างจังหวัด... แต่เขาไม่ค่อยทำกันมันไม่ดีทั้งคนทำแล้วก็คนถูกทำ เขาบอกว่ามันหากินไม่ขึ้น..."

3) การบนบานอารักษ์และศาลพระภูมิ

ความเชื่อดังกล่าวมักปรากฏให้เห็นในหมู่คนร้องทั่วไพบ โดยจะบนบานอารักษ์ตามต้นไม้และศาลพระภูมิที่คาเฟ่ทุกแห่งจะมีการตั้งศาลพระภูมิไว้ โดยเชื่อว่าในสถานบริการคาเฟ่จะมีจิตวิญญาณสถิตย์อยู่ ซึ่งจิตวิญญาณที่สถิตย์อยู่นั้นจะมีพลังอำนาจในการควบคุม หากนักร้องถูกทำกล่าวคือมีการกราบไหว้และนำพวงมาลัยมาถวาย ซึ่งหมายถึงการเคารพบูชาที่จะทำให้การทามาหากินเจริญก้าวหน้า

ก่อนที่งานจะเริ่มนักร้องจะเดินทางมายังคาเฟ่ตั้งแต่ช่วงเย็น ซึ่งเธอมักจะติดพวงมาลัยสดรูปเทียนมาบูชา เพื่อขอให้แขกให้พวงมาลัยมาก ๆ เนื่องจากเธอต้องการที่พึ่งทางใจและการบนบานดังกล่าว จะช่วยตอบสนองความต้องการของตนเองได้

4) ความเชื่อเกี่ยวกับลูกกรอก

ความเชื่อเรื่องลูกกรอกเป็นความเชื่อเกี่ยวกับผีसाง ซึ่งถือว่าเป็นที่พึ่งทางใจทางหนึ่ง โดยการเลี้ยงลูกกรอกนั้นจะต้องทำพิธีรับลูกกรอกโดยจะรับจากอาจารย์หรือเรียกว่าหมอผี ซึ่งจะเป็นผู้มอบลูกกรอกมาให้เลี้ยง โดยจะต้องมีขั้นตอนและพิธีกรรมในการเลี้ยง โดยมีความเชื่อว่าวิญญาณเด็กหรือลูกกรอกนั้นจะคลั่งคลาคลาคลา ทำให้แขกมาติดมาก ๆ และได้รายได้จากการเป็นนักร้องจำนวนมาก แต่ความเชื่อเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกกรอกพบว่า นักร้องส่วนใหญ่จะมีความเชื่อในเรื่องดังกล่าวกันมาก แต่ก็มีเพียงเป็นส่วนน้อยมากที่จะกล่าวเลี้ยง ทั้งนี้ด้วยความกลัวที่ว่าหากเลี้ยงดูและปฏิบัติตนผิดตามข้อกำหนดแล้ว อาจจะทำให้ความเดือดร้อนให้กับตนเอง

บทที่ 5

กระบวนการค้าประเวณี

การค้าประเวณีกับมาตรการควบคุมทางสังคม

การควบคุมทางสังคม (social control) สำหรับโสเภณีหญิงได้กลายเป็นปัญหาที่แก้ไม่ตกสำหรับหลายประเทศ ถึงแม้ว่าในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมามีการเคลื่อนไหวของกลุ่มสตรีนานาชาติในประเทศปัญหาดังกล่าวก็ตาม แต่โสเภณียังคงดำรงอยู่และมักจะถูกนำเสนอในรูปแบบของความเปี่ยมเบน (Schur 1984) สำหรับพวกเขาแล้วกลับมามีมุมมองว่าพวกเขาที่มีความแตกต่างอย่างไรกับผู้หญิงอื่น ๆ ในสังคมเดียวกับเธอ ซึ่งยังคงยึดหลักศีลธรรมของศาสนา

การนำเสนอภาพลักษณ์ของผู้หญิงโดยเฉพาะโสเภณีได้กลายเป็นกรณีของการจำแนกช่วงชั้นทางเพศ (sexual stratification) ซึ่งรวมไปถึงการเป็นสินค้าในกาค้าขายทางเพศ ซึ่งเป็นการกระทำที่ลดคุณค่าของเพศหญิงและเป็นการมองผู้หญิงเป็นเพียงวัตถุที่ปราศจากชีวิตจิตใจ (Davis and Stasz 1990) โดยทั้ง ๆ ที่ผู้หญิงได้ถูกครอบครองความเป็นเจ้าของและแลกเปลี่ยนสนองความต้องการทางเพศ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักในระบบเพศที่ผู้หญิงมักจะถูกกำหนดเป็นเพียงวัตถุ (thing) และในการนำเสนอพวกเขาเองเหมือนกับวัตถุเพื่อการค้า โดยเฉพาะในสังคมทุนนิยมอำนาจของเพศหญิงที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับระบบทุนมักจะเป็นการลงทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้โดยที่ผู้ชายจะสามารถจ่ายให้พวกเขาในราคางาม ๆ

นัยดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงลักษณะความสัมพันธ์ในการปฏิสังสรรค์กันระหว่างเพศชายและเพศหญิงในสังคมนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเกี่ยวพา การแต่งงานนั้นเป็นเรื่องของการต่อรอง (bargain) ในการที่จะได้ผู้หญิงมาครอบครอง ผลการแลกเปลี่ยนความสัมพันธ์อื่น ๆ นั้นล้วนแต่เป็นอิทธิพลของการจ่ายเงินเพื่อการมีเพศสัมพันธ์ (Laws 1979)

Thanh-Dam Truong (1990) ได้ชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับโสเภณีก็คืออารมณ์ ความไม่รู้ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของอุตสาหกรรมทางเพศเองโดยที่ในปัจจุบันการค้าประเวณีได้มีการพัฒนารูปแบบใหม่ที่แตกต่างกันไปจากโสเภณีแบบดั้งเดิม ในขณะที่โสเภณีในหลาย ๆ ประเทศได้กลายเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย โสเภณีได้มีการหลีกเลี่ยงการลงโทษจากกฎหมายด้วยรูปแบบการค้าประเวณีในรูปแบบอื่น โดยเฉพาะรูปแบบที่พัฒนาใหม่ก็คือการบริการเพื่อนเที่ยว การโทรศัพท์พูดคุยเรื่องเพศได้กลายเป็นธุรกิจใหม่ที่ทำรายได้สูง

thanh-Dam Truony(1990) ได้ให้รายละเอียดในงานวิจัยที่ศึกษาเฉพาะกรณีประเทศไทย เขาแสดงให้เห็นว่าธุรกิจการท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960 เป็นต้นมาได้มาซึ่งการเพิ่มความหลากหลายในธุรกิจความบันเทิงและรูปแบบการค้าประเวณี การจัดการค้าทางเพศ

โดยเฉพาะผลสำเร็จของการเร่งอัตราเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของรัฐบาล และที่สำคัญคือ ผู้สนับสนุนด้านการเงินต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นธนาคารโลก(World Bank) กองทุนระหว่างประเทศ (I.M.F.) และกองทุนความช่วยเหลือของสหรัฐอเมริกาสำหรับประเทศกำลังพัฒนา(USAID) ที่เร่งเร้าให้มีการขยายตัวในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวดังกล่าวได้ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันในการกระจายความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะช่องว่างระหว่างคนจนและคนรวยในประเทศกำลังพัฒนา และที่สำคัญก็คืออุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นของการค้าประเวณี

ที่สำคัญระบบเศรษฐกิจโลกในปัจจุบันได้ทำให้เสรีนิยมได้ขยายตัวก้าวเลยขอบเขตของประเทศใดประเทศหนึ่งเพียงประเทศเดียว แต่ได้ก้าวเลยไปถึงการที่ทำให้ผู้หญิงกลายเป็นเพียงสินค้าที่จะขายให้กับคนมีเงินทั่วโลก(Siriporn Skrobanek ; 1992, 121-122) ทั้งนี้เป็นผลมาจากปัจจัยเสริมทางด้าน การพัฒนาระบบคมนาคมและสารสนเทศที่อำนวยความสะดวกทั้งในด้านของการติดต่อสื่อสารและการคมนาคมจึงทำให้ปัญหาเสรีนิยมและการค้าประเวณีในรูปแบบต่าง ๆ ได้ก้าวเลยจากการเป็นปัญหา ระดับท้องถิ่นจนกลายเป็นปัญหาระดับชาติและปัญหาระดับโลกเลยทีเดียว ดังจะเห็นได้จากปรากฏการณ์หญิงสาวในประเทศกำลังพัฒนาแถบเอเชียได้กลายเป็นสินค้าทางเพศส่งออกราคาถูกไปยังประเทศพัฒนาแล้วทั้งในแถบยุโรป อเมริกา และในทวีปเอเชียด้วยตนเอง ตลอดจนการเดินทางเพื่อซื้อบริการทางเพศของนักท่องเที่ยวเทียบในกลุ่มประเทศที่ตั้งอยู่ในทวีปยุโรป และประเทศญี่ปุ่นเอง

ปัญหาการค้าประเวณีจึงเป็นปัญหาที่ยากที่จะควบคุมได้ในระดับท้องถิ่น ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวสาเหตุหลักนั้นมาจากการดำเนินนโยบายทาง เศรษฐกิจและสังคมที่ผิดพลาดของรัฐบาลไทยในอดีตที่ผ่านมาจนกระทั่งปัจจุบัน ตลอดจนการแทรกแซงในนโยบายการพัฒนาของสถาบันทางการเงินของโลก ตลอดจนประเทศที่พัฒนาแล้วที่เข้ามากำหนดทิศทางการพัฒนาของประเทศด้วยพัฒนาในอดีต

ในขณะที่ความพยายามของรัฐบาลไทยในการที่จะพยายามควบคุมปัญหาการค้าประเวณีในรูปแบบต่าง ๆ กลับล้มเหลวโดยสิ้นเชิง ในทางตรงกันข้ามปัญหาการค้าประเวณีได้ทวีความรุนแรงตามอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมทั้งนี้ เป็นผลมาจากการไม่สามารถที่จะกระจายรายได้ไปสู่

คนยากจนในสังคม นอกจากนี้ยังเป็นปัญหาจากการคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปราบปรามการค้าประเวณีอย่างจริงจัง ตลอดจนกระบวนการค้าประเวณีภายในประเทศได้มีการพัฒนารูปแบบเพื่ออพยพและหลีกเลี่ยงข้อกำหนดทางกฎหมาย โดยเฉพาะปัญหาการค้าประเวณีในสถานบริการคาเฟ่ ซึ่งถือว่าเป็นตัวอย่างหนึ่งของการค้าประเวณีแบบแอบแฝงที่กฎหมายไม่สามารถจะเข้าไปควบคุมกระบวนการดังกล่าวได้ ดังนั้น หากเราจะควบคุมปัญหาการค้าประเวณีด้วยวิธีการทางกฎหมายจะเป็นเรื่องที่ยากยิ่ง ทั้งนี้ เพราะรากเหง้าของปัญหานั้นส่วนหนึ่งมาจากผลของนโยบายการพัฒนา เศรษฐกิจที่ผิดพลาดและอีกส่วนหนึ่งมาจากรากฐานทางวัฒนธรรมในขณะที่ข้อกำหนดทางกฎหมายเองก็มีช่องโหว่ในการลงโทษผู้กระทำความผิด ทั้งแรงของการโยงยทางกฎหมายไปถึงผู้บงการ และในประเด็นของบทลงโทษที่มีต่อผู้กระทำความผิด

มาตรการควบคุมทางสังคมเชิงศีลธรรม

สิ่งที่ยังคงดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องในสังคมไทยท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ก็คือมาตรฐานทางสังคมที่เข้าในการแบ่งผู้หญิงออกเป็น "หญิงดี" และ "หญิงชั่ว" กล่าวคือ มรณทัศน์เรื่องความบริสุทธิ์ หรือพรหมจารี (virginity) การรักษาวลสงวนตัว และการทำตนให้เป็นที่น่าเชื่อถือ (respectability) มิให้ถูกครหาในทางจึงถูกสร้างขึ้นเป็นภาพลักษณ์ (image) ของผู้หญิงที่ดี หรือกุลสตรี (ยศ สันตिसุมภ์, 2434; 6) ซึ่งมรณทัศน์ดังกล่าวนี้มีความสัมพันธ์กับบรรทัดฐานที่ควบคุมพฤติกรรมทางเพศของผู้หญิง นั่นคือบรรทัดฐานเกี่ยวกับเรื่องเพศ (sexuality norms) ที่กุลสตรีจะต้องไม่เข้ายวนทางเพศต่อเพศตรงข้าม ไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน การซื้อสตัยยังรักภักดีต่อสามี (สุกัญญา หาญตระกูล, 2525; 116) ผู้หญิงที่ปฏิบัติตามบรรทัดฐานทางเพศก็คือ "หญิงดี" หรือ "กุลสตรี" ในขณะที่มิได้ปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคมก็จะถูกประณามจากสังคมว่า "หญิงชั่ว" และไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม

ขณะที่อาชีพการค้าประเวณีซึ่งถือว่าเป็นความผิดในประเด็นของบรรทัดฐานในเรื่องเพศจนคนในสังคมเข้าใจว่าบรรทัดฐานทางเพศนั้น เป็นกลไกอันสำคัญในการควบคุมปัญหาการค้าประเวณี ในขณะที่หญิงที่ถูกสังคมประณามว่าเป็น "หญิงเลว" ต่างก็สำนึก (perceive) ถึงสถานภาพการดำรงอยู่ของตนเองเป็นอย่างดีว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามธรรมเนียมของธรรมเนียมของสังคม และเป็นการผิดหลักศาสนาทางศาสนา โดยเฉพาะศาสนาพุทธที่มีข้อบัญญัติทางศาสนาไว้อย่างชัดเจนว่าห้ามมิให้ประพฤติผิดในกาม-รณณ์ โดยที่หลักศาสนาดังกล่าวได้ถูกถ่ายทอดผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมนับตั้งแต่วัยเด็ก แต่พวกเขาก็ยังคงประพฤติผิดโดยการค้าประเวณี แม้ว่าการกระทำดังกล่าวจะผิดทั้งบรรทัดฐานทางสังคมและหลักศาสนาของพุทธศาสนาก็ตาม

"รหัสพี่ เวลาเดือนออกมาตอนเย็น ๆ มันแววกันจะตาย(วัยรุ่นและคนที่พักอาศัยอยู่ในระแวกบ้านเดียวกันกับเดือนลูกก็อายุเขา ถ้ามันเลือกได้ใครเขาอยากจะทำ... บาบอะไรเขาก็รู้ อยู่ดี ๆ ไปแย่งพี่สาวบ้านทำห้ครอบครัวเขาแตกแยกกัน ตัวเราเองก็อายุเขาความสุขก็ไม่ค่อยจะมีต้องคอยพวเมื่อไหร่จะโดนน้ำกรดสาดหน้า... ใครเขาก็อยากเป็นคนดี เดือนเองก็อยากจะเป็นคนดี พี่ก็ดีใจใครมันจะมาเอาเราจริงนะผู้ชายมันไม่มีทางเลือก"

ความรู้สึกที่พุ่งพลูดอกจากปากนักร้องสาวแสดงให้เห็นว่า เธอเองนั้นสำนึกถึงศีลธรรมในสังคมไทยเป็นอย่างดี ปัญหาที่เธอต้องขายบริการทางเพศนั้นอยู่ที่โอกาส โดยเฉพาะโอกาสทางสังคมที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จในครอบครัว ผู้หญิงที่มีการศึกษาทำให้เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปได้ สำหรับพวกเธอแล้วกลับมีความรู้สึกว่าการกระทำผิดศีลธรรมทางเพศนั้นมีเหตุผลรองรับ

"... ที่พวกคนมีเงินพี่ไม่ไปอู้งาง ยุ่งกับเขามั่วไปหมด เดี่ยวไปนอนกับคนนั้น เดี่ยวไปนอกกับคนนี้ ที่อย่างนี้ยอมรับกันได้ ที่พวกนกด้าเลือกได้ใครเขาอยากไปนอกกับผู้ชายคนอื่นที่ไม่ใช่ตัวเอง อย่างนี้ใครมันเลวกว่ากัน..."

ซึ่งเหตุผลดังกล่าวเป็นตัวเสริมย้ำถึงความรู้สึกความไม่เท่าเทียมกันในสังคมระหว่างผู้หญิงที่มีฐานทางเศรษฐกิจที่ดีในสังคม กับพวกเธอซึ่งเป็นคนชั้นล่างและด้อยโอกาสในสังคมนอกจากนี้ยังเป็นการสร้างตรรกะในการกระทำของตนเองที่มีความชอบธรรมกว่าชนชั้นสูงในสังคม ซึ่งพวกเธอรับรู้ว่าการกระทำผิดของพวกเธอเป็นเพียงความผิดทางกายเท่านั้น

ดังนั้นการเข้ามาตรรกะเชิงศีลธรรมในการควบคุมพฤติกรรมการค้าประเวณีในกลุ่มผู้หญิงกลางคืนจึงไม่สามารถที่ลดพฤติกรรมการค้าประเวณีลงได้ เพราะระดับการรับรู้และการตีความหมายในเรื่องของการกระทำผิดในเรื่องของศีลธรรมทางเพศของนักร้องหญิงคาเฟ่ที่มีความแตกต่างกับการรับรู้โดยทั่วไปในสังคมในขณะที่สังคมโดยทั่วไปต่างก็ตราหน้าพวกเธอว่าเป็น"หญิงเลว"

มาตรการควบคุมทางสังคมเชิงกฎหมาย

นับเป็นกลไกในการควบคุมทางสังคมที่เป็นทางการที่สุดและมีประสิทธิภาพในการที่จะควบคุมพฤติกรรมการค้าประเวณีสำหรับหญิงกลางคืน อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสังเกตว่าปัญหาการควบคุมการค้าประเวณีในทางกฎหมายนั้นกลับไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควรสำหรับในกรณีของประเทศไทย ทั้งนี้ สืบเนื่องมาจากสาเหตุหลัก ๆ สองประการด้วยกันคือ

สาเหตุประการแรก ข้อบกพร่องในตัวกฎหมาย สืบเนื่องมาจาก ตัวบทกฎหมายของไทยมีความเก่าแก่และไม่สามารถพัฒนาได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในกลไกการค้าประเวณีบางรูปแบบที่กฎหมายไม่สามารถจะหยิบยื่นไปถึง จึงทำให้นักธุรกิจการค้าประเวณีสามารถดำรงอยู่ในสังคมไทยอย่างฝังราก

โดยเฉพาะกรณีของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ที่กฎหมายไม่สามารถจะก้าวกายและเข้ามาควบคุมการค้าประเวณีแบบแฝงเร้นได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวสถานบริการคาเฟ่บางแห่งจึงจัดเป็นสถานบริการทางเพศโดยมีการกำหนดอัตราค่าตัวของนักร้องและการหักรายได้จากการค้าประเวณีของนักร้องอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังพบกลุ่มผู้หญิงอาชีพพิเศษที่ขายบริการทางเพศโดยตรงได้หันมาประกอบอาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่เพื่อประกอบธุรกิจค้าประเวณี

เหตุผลประการที่สอง ข้อบกพร่องอันเนื่องมาจากผู้ปฏิบัติโดยเฉพาะในระบบธุรกิจสถานบันเทิงยามราตรีในรูปแบบต่าง ๆ ได้สร้างกลไกความสัมพันธ์เชิงปกป้องผลประโยชน์ระหว่างสถานประกอบการและเจ้าหน้าที่ของรัฐในรูปแบบของการเอื้ออำนวยการผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน จึงทำให้การปฏิบัติควบคุมทางกฎหมายหย่อนซึ่งประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่ากลไกความสัมพันธ์ระหว่างระบบธุรกิจคาเฟ่กับเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นลักษณะของความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ซึ่งต่างฝ่ายต่างได้รับผลประโยชน์ต่างตอบแทน หรือในบางสถานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นฝ่ายแสวงหาผลประโยชน์จากธุรกิจดังกล่าวเอง เช่น การเป็นพ่อค้าจำหน่ายชุดนักร้องเงินผ่อนให้แก่นักร้อง การคุ้มครองนักร้องและสถานประกอบการ

อิทธิพลทางชนชั้นและอำนาจ : การกีดกันระหว่างเพศเดียวกัน

สิ่งที่นอกเหนือไปจากปรากฏการณ์ขั้นพื้นฐานนั้นก็คือมาตรฐานเชิงซ้อนของพื้นฐานทางเพศ ผู้หญิงอาชีพพิเศษนั้นคือเหยื่ออาชญากรรมของมาตรฐานเชิงซ้อนทางชนชั้นทางสังคม (social-class double standard) การมีเพศสัมพันธ์เพื่อแลกกับเงินได้ถูกตราหน้า (stigmatizes) ในกลุ่มผู้หญิงชนชั้นล่าง (lower-class) มากกว่าผู้หญิงในกลุ่มชนชั้นกลางและชั้นสูง แม้ว่าผลจากความเป็นจริงจะมีผู้หญิงจากชนชั้นกลางและชั้นสูงที่เลือกที่จะทำอาชีพพิเศษก็ตาม แต่เป็นเพราะพวกเขาได้รับการศึกษาที่ดีกว่าและมีวัฒนธรรมมากกว่า (ตามการตีความของคนในสังคม) ซึ่งผู้หญิงที่มีสถานภาพที่สูงจะสังเกตเห็นได้ยาก ในขณะที่ผู้หญิงจากชนชั้นล่างได้ถูกกำหนดตามสถานภาพทางชนชั้นให้เป็นหญิงอาชีพพิเศษชั้นต่ำ ซึ่งรวมไปถึงการตีตรา (stigma) ของความยากจนกับตัวแบบการค้าประเวณี

ในส่วนลึกแล้วผู้หญิงอาชีพพิเศษที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่ำนั้น เป็นผลมาจากอคติทางชนชั้นและอคติทางเพศเป็นสำคัญ(Hydra 1988) ในขณะที่เรากลับมุ่งเน้นไปที่การเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิและความเท่าเทียมกันระหว่างเพศชายและหญิงเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการต่อสู้ของสตรีนับตั้งแต่มีการลงทุนด้านอุตสาหกรรมในประเทศไทย ซึ่งมักจะเป็นการต่อสู้ของกรรมกรหญิงในโรงงานอุตสาหกรรมภายใต้อิทธิพลของความคิดสังคมนิยม ในขณะที่การเคลื่อนไหวของผู้หญิงชนชั้นกลางซึ่งมีพลังไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันก็หันไปเน้นประเด็นต่าง ๆ เช่นการศึกษาโอกาสในการทำงานนอกบ้าน การคุมกำเนิด สิทธิในทรัพย์สิน การหย่าร้าง และสิทธิทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิในการเลือกตั้ง ในประเทศอังกฤษผู้หญิงได้รวมตัวกันเป็นสมาคมต่าง ๆ มากมาย ออกหนังสือพิมพ์ จัดการประชุม บราสริย์ เดินขบวนและบ่อยครั้งมีรูปแบบการเคลื่อนไหวที่รุนแรง ซึ่งก็ถูกตอบโต้จากรัฐบาลอย่างรุนแรงไม่แพ้กัน(อมรสิริ สัตย์สุจริตกุล และ จีรติ ดิงศรัทย์; 2526 : 18-19) สำหรับประวัติศาสตร์การต่อสู้ของผู้หญิงอังกฤษก็จบลงด้วยการที่สตรีชนชั้นกลางและชนชั้นสูงสามารถที่จะดำรงตำแหน่งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมแยกเช่นเดียวกับเพศชาย

สำหรับในสังคมไทยการต่อสู้ของเพศหญิงนับเป็นประวัติศาสตร์อันยาวนาน นับตั้งแต่ช่วงสนธิสัญญาเบาริ่ง มีการต่อสู้เพื่อสิทธิทางเพศของหญิงชาวบ้านสองคน คืออาแดงจันและอาแดงเหมือน ดูเหมือนว่าจะเป็นครั้งแรกของการต่อสู้ของผู้หญิงที่มีการบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์และเป็นครั้งแรกที่ผู้หญิงเรียกร้องสิทธิพึงมีพึงได้ของตนในฐานะที่เป็นคน อาแดงเหมือนเรียกร้องสิทธิที่จะเลือกคู่ครองตามที่ตนปรารถนา ส่วนอาแดงจันเรียกร้องสิทธิที่จะเป็นเจ้าของร่างกายของตนเองมิให้ถูกขายเป็นทาส(ตามอาเถาใจของ บิดารมารดาและสามี) การต่อสู้ของหญิงทั้งสองทำให้รัชกาลที่ 4 ทรงตระหนักถึงความไม่เป็นธรรมที่หญิงได้รับในระบบขายเป็นใหญ่สมัยนั้น และโปรดให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายลักพาเมื่อ พ.ศ. 2408 โดยให้สิทธิในการเลือกคู่ครองแก่หญิงและกฎหมายฟัวขายเมียไม่ได้ถ้าเมียไม่ยินยอม(ยกเว้นเมียทาส)(ศิริพร สะครุพาเน็ค: 2526 : 29-30) อย่างไรก็ตามภายหลังจากนโยบายเปิดประเทศ จากอิทธิพลของชาติตะวันตกทำให้ผู้หญิงไทยในกลุ่มชนชั้นกลางและชนชั้นสูงหันมาเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ ของตนเอง เช่นเดียวกับสตรีตะวันตก โดยเฉพาะด้านการศึกษา การเมือง และสังคม มีการจัดตั้งองค์กรสตรี

ประวัติศาสตร์การต่อสู้ของกระบวนการสิทธิสตรีได้เข้มแข็งและอ่อนกำลังเป็นลำดับ แต่สิ่งที่เราถึงสังเกตประการหนึ่งก็คือการเรียกร้องสิทธิสตรีทั้งในอดีตและปัจจุบันโดยเฉพาะการเรียกร้องถึงสิทธิสตรีในระบบบริการราชการส่วนท้องถิ่นและในระบบราชการส่วนกลาง แต่สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นประโยชน์แก่สตรีชนชั้นกลางและชนชั้นสูง เป็นส่วนใหญ่

ทั้งนี้เพราะประเด็นของการเรียกร้องการต่อสู้ของสตรีนับตั้งแต่ประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบันจะเป็นประเด็นความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศชายและหญิงในกลุ่มชนชั้นสูงเป็นส่วนใหญ่นั้น ขณะที่สตรีด้อยโอกาสกลับมิได้ประโยชน์อันใดเลย โดยเฉพาะการต่อสู้ที่ผ่านมาสำหรับสตรีที่มาจากคนชั้นล่าง สตรีที่เป็นบี้ยล่างทางเพศนั้นคือสตรีที่ต้องประกอบอาชีพขายเรือนกาย นั้นความไม่เท่าเทียมกันทางเพศเป็นผลกระทบปัจจัยหนึ่งเท่านั้น แต่สาระสำคัญของความไม่เท่าเทียมกันที่แท้จริงก็คือความไม่เท่าเทียมกันในโอกาสหรือตามแนวคิดสังคมนิยมความไม่เท่าเทียมดังกล่าวว่าเป็นความไม่เท่าเทียมกันทางชนชั้น(class inequality) ซึ่งเป็นคนละประเด็นกับความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ

ถ้าหากเราจะนำเอาปัญหาการค้าประเวณีของเพศหญิงเป็นเครื่องชี้วัดถึงความไม่เท่าเทียมกันทางเพศดูจะเป็นดัชนีชี้วัดได้เพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น และมีวิธีการที่ตรงเป่ายุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาการค้าประเวณี ปัญหาสำคัญนั้นอยู่ที่ระบบเศรษฐกิจ และระบบค่านิยมในสังคมอันเป็นผลพวงโดยตรงของนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาลที่ผิดพลาด

ประเด็นสำคัญสำหรับปัญหาค้าประเวณีในสังคมไทยจึงเป็นปัญหาของความไม่เท่าเทียมกันทางชนชั้นนั้นหมายถึงว่า สตรีที่อาศัยอยู่ในชนบทและสตรีที่มีฐานะยากจนที่อาศัยอยู่ในเมืองก็ตาม ซึ่งพวกเธอล้วนแต่เป็นคนชั้นล่างในสังคมด้วยทั้งโอกาสทางการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ ตลอดจนโอกาสในการได้รับการปกป้องสิทธิแห่งความเป็นมนุษย์

สำหรับหญิงอาชีพพิเศษแล้วการถูกดูถูกและการตราหน้าต่อพวกเธอว่าเป็นผู้หญิงที่ล้อย่ำในสังคมนั้นมิได้เกิดขึ้นเฉพาะการประณามเหยียดจากเพศชายเท่านั้น แต่นั้นหมายถึงการเหยียดหยามจากสังคมนั้นก็คือ แม้กระทั่งเพศหญิงที่มาจากชนชั้นที่สูงกว่าก็ยังมีเหยียดหยามสตรีเพศด้วยกัน บทสะท้อนอันร้อนรนทลายในสังคมสำหรับหญิงอาชีพพิเศษบ่อยครั้งที่เธอพยายามจะเริ่มต้นชีวิตใหม่กับชายที่สามารถจะยอมรับตราบาปทางสังคมของเธอได้ แต่ก็ถูกกีดกันและการไม่ยอมรับจากมารดาของฝ่ายชายที่เป็นสตรีเพศด้วยกันได้

"กรณีของเส็กนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ท่านหนึ่ง นับเป็นบทสะท้อนถึงการเหยียดหยามทางชนชั้นระหว่างสตรีเพศด้วยกัน ซึ่งเธอเกิดความรักกับชายหนุ่มที่มาจากครอบครัวชนชั้นกลางชาวไทยเชื้อสายจีนจนเธอและ"น" คนรักของเธอตัดสินใจที่จะเริ่มต้นชีวิตใหม่ด้วยการที่เธอจะเลิกอาชีพนักร้องและช่วยธุรกิจทางบ้านคนรักของเธอ แต่ในที่สุดเธอก็ต้องถูกกีดกันและห้ามปรามจากมารดาของคนรักของเธอเอง ซึ่งเป็นสตรีเพศด้วยกันเอง

ชีวิตของเธอเปรียบเสมือนกับนวนิยายที่มีชายอยู่ตามท้องตลาดที่คนชั้นล่างในสังคมนิยมอ่านและพลอประโลมในความด้อยโอกาสของกลุ่มคนชนชั้นเดียวกัน ในขณะที่กลุ่มสตรีที่ถูกรวมกลุ่มขึ้นมาจากชนชั้น

กลาง และสตรีจากชนชั้นสูงนั้นทำได้เพียงการกำหนดเธอเสมือนกับผู้เปียงเบน หรือกำหนดเธอเสมือนกับ ผู้ด้อยโอกาสที่แก้ปัญหาด้วยการสงเคราะห์ด้วยการฝึกอาชีพพิเศษเพื่อให้หญิงอาชีพพิเศษเมื่อเลิกอาชีพแล้ว จะสามารถประกอบอาชีพอื่น ๆ เพื่อมีรายได้ทดแทนรายได้จากการค้าประเวณี แต่สิ่งหนึ่งที่ไม่สามารถทำให้พวกเธอสามารถที่จะเลิกอาชีพการค้าประเวณีได้ก็คือการยอมรับต่อการที่สมาชิกในครอบครัวจะสมรส กับหญิงอาชีพพิเศษ ในครอบครัวของชนชั้นกลางและชนชั้นสูงถือว่าเป็นเรื่องที่น่าอับอายอย่างมากต่อการที่สมาชิกในครอบครัวจะได้หญิงอาชีพพิเศษมาเป็นคู่ครองแม้ว่าเธอจะเลิกอาชีพดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่นั่นก็มีวิชาชีพแรงกดดันจากครอบครัวโดยตรง แต่มันหมายถึงแรงกดดันของคนในสังคมอันทรงพลัง

ในหลายกรณีที่สมาชิกในครอบครัวสามารถที่จะยอมรับสตรีที่เคยมีสถานภาพเป็นนักร้องหญิง ประจําคาเฟ่ แต่เธอก็ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมด้วยการถูกดูถูก การเสียดสีด้วยถ้อยคำต่าง ๆ ทั้ง ในกลุ่มเพศชายและเพศหญิงในบริบททางสังคมที่เธอมีปฏิสัมพันธ์อยู่ด้วย ซึ่งดูเหมือนว่าตัวเธอเองต่างก็ สาเนียงในสถานภาพทางสังคมอันต่ำต้อยของเธอเอง

"ชีวิตอย่างพวกเราผู้ชายดี ๆ ที่ไหนเขาจะยอมรับเป็นเมีย มันก็ต้องอยู่ไปอย่างเงี้ย ถึงจะ ออกไปอยู่กับเขาไม่นานเขาก็ทิ้งก็ต้องมาเป็นนักร้องอยู่ดี... ก็ไม่รู้จะไปทำอะไร ความรู้ก็ ไม่มีจะเอากลับไปทานาที่บ้านก็ไม่ไหวแล้วมันสบายชะเคยตัว"

พรหมจารี : มาตรฐานเชิงซ้อนในระบบความคิดของชายไทย

วัฒนธรรมทางสังคมเกี่ยวกับการสมรส โดยเฉพาะในสังคมศักดินานิยมเพศชายมักจะถูกกำหนด ให้มีสถานภาพทางสังคมที่สูงกว่าเพศหญิง และมีอิทธิพลต่าง ๆ ที่เหนือกว่าด้วยข้อกำหนดและข้อห้ามทาง สังคม (taboo) ที่ถูกสร้างขึ้นเป็นบรรทัดฐานใช้ในการควบคุมทางเพศโดยเฉพาะพรหมจารีได้กลายเป็น ข้อห้ามทางสังคมที่กำหนดเพศหญิงไว้จนขอบเขตที่จำกัดในการแสดงบทบาททางเพศ

"พรหมจารี" ได้กลายเป็นสัญลักษณ์ที่มีความหมายอย่างมากสำหรับผู้หญิง ทั้งนี้ มิได้มีความหมายสำหรับตัวเธอโดยตรง แต่ความหมายดังกล่าวนั้นถูกกำหนดค่าโดยเพศชาย ทั้งนี้เพราะค่านิยมทาง เพศในหมู่ชายไทยทั่วไปมักจะให้ค่ากับหญิงสาวที่ไม่เคยมีประสบการณ์ทางเพศกับชายใดมาก่อนโดยเฉพาะ เยื่อบาง ๆ ที่ปิดปิดช่องคลอดของเพศหญิงนั้นจะต้องไม่ฉีกขาด

การให้คุณค่ากับเยื่อพรหมจารีเช่นนี้จึงวางท่าให้เพศหญิงจำเป็นต้องรักษาแผ่นเยื่อบาง ๆ ที่ ปิดช่องคลอดเอาไว้ โดยเฉพาะเธอจะต้องไม่มีเพศสัมพันธ์กับชายอื่นที่มีวิชาชีพสุ่มสุมของเธอเอง ซึ่งผู้หญิง ต่างก็คาดหวังว่าหากเธอไม่สามารถรักษาเอาไว้ได้จะต้องพบกับปัญหาในการใช้ชีวิตคู่กับชายคนใหม่ ดังนั้น

จึงต้องพยายามรักษาและวางแผนไว้

ในขณะที่ผู้ชายที่ให้คุณค่ากับพรหมจารีอย่างสูงในความคาดหวังที่จะมาเป็นคู่สมรสของตนเองจะต้องบริสุทธิ์ แต่วัฒนธรรมการมีภรรยาากกลับกลายเป็นค่านิยมสำหรับชายไทยและชาวเอเชียอื่น ๆ โดยที่สังคมไทยในอดีตชายชั้นสูงต่างก็มีภรรยาจำนวนมาก ในขณะที่ยุคปัจจุบันชายไทยยังนิยมมีเพศสัมพันธ์กับสตรีอื่นที่มีาภรรยาของตนเองอยู่ ค่านิยมดังกล่าวได้กลายเป็นบรรทัดฐานเชิงซ้อน (duble standart) ในกลุ่มชายไทย นั่นคือชายไทยนิยมที่จะมีเพศสัมพันธ์กับสาวพรหมจารีทั่วไป แต่ก็คาดหวังถึงภรรยาในอนาคตของตนเองว่าจะต้องเป็นหญิงสาวบริสุทธิ์

ทั้งนี้ เป็นผลของความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงในด้านสังคม ซึ่งเพศเป็นสถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด (ascribed status) เป็นตำแหน่งในสังคมที่กำหนดให้แต่ละบุคคลในสังคมซึ่งมนุษย์เราไม่สามารถที่จะควบคุมได้ เจก เช่น สถานภาพที่ได้มาจากความสามารถหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งสถานภาพที่ถูกสร้างขึ้นมาภายหลัง (achieved statuses) อาทิเช่น ระดับการศึกษา หรืออาชีพ ฯลฯ แต่สถานภาพทางสังคมทั้งหลายนั้นมนุษย์สามารถที่จะฝ่าฝืนได้ นอกจากสถานภาพทางเพศ ทั้งนี้เพราะสถานภาพทางเพศนั้นเราถือว่าเป็นสถานภาพหลัก (master status) เพราะว่าเป็นสถานภาพทางเพศถูกกำหนดโดยนัยทางสังคม (social significance) ในแต่ละสังคมซึ่งเป็นจุดของการกำหนดร่วมกันว่ามนุษย์มองตนเองว่าอย่างไรและผู้อื่นตอบสนองต่อความเป็นอยู่ของเขาอย่างไร

ปรากฏการณ์ทางสังคมดังกล่าวนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการจำแนกแตกต่างทางสังคม (social differentiation) ในความเป็นจริงก็คือความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ (sexual inequality) ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบการจำแนกชั้นทางสังคม (Social stratification system) ในแต่ละสังคม (Sullivan J. and Thompson S.; 1994 : 233-235)

สำหรับนักการหน้าที่นิยม (Functionalist) ได้อธิบายถึงการแบ่งแยกระหว่างเพศหญิงและเพศชายในสังคมก่อนอุตสาหกรรม โดยเฉพาะความแตกต่างในแง่ของกายภาพที่เพศชายจะมีความแข็งแรงมากกว่าเพศหญิง ดังนั้นเพศหญิงจึงมีหน้าที่งานการเลี้ยงดูบุตรในขณะที่เพศชายมีหน้าที่งานการล่าสัตว์และหาอาหารซึ่งเป็นการแบ่งหน้าที่ตามความเหมาะสมทางกายภาพ

อย่างไรก็ตามแม้ว่าในสังคมจะมีการแบ่งแยกหน้าที่ตามลักษณะทางกายภาพก็ตามแต่เนื่องจากเพศชายเป็นเพศที่มีอำนาจเหนือกว่าเพศหญิงและเป็นผู้ออกกฎเกณฑ์ของสังคมขึ้น

ในกรณีของกฎเกณฑ์ของการมีเพศสัมพันธ์ ในแต่ละสังคมนั้นต่างก็มีกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่แตกต่างกันไปแต่ละสถานที่แต่ละเหตุการณ์ ซึ่งกฎเกณฑ์เหล่านี้จะออกมาในลักษณะของข้อห้ามทาง

สังคัม (tabooed) ซึ่งคนในแต่ละสังคัมนั้นไม่สามารถที่จะละเมิดกฎข้อห้ามเหล่านั้นได้ (Philip, Feidmand, 1987; 1)

ในสังคัมตะวันตกผู้ชายสามารถที่จะกระทำผิดในเรื่องเพศได้ ในขณะที่ผู้หญิงถ้าหากมีความรักหรือมีเพศสัมพันธ์กับชายอื่นก็จะถูกประจานจากสมาชิกในสังคัม ซึ่งถือว่าเป็นมาตรการแทรกแซงทางสังคัม (social sanctions) มาตรการหนึ่ง ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานของวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ เช่นเดียวกันกับสังคัมในเอเชียที่เพศชายสามารถที่ออกกฎเกณฑ์ห้ามในเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะสังคัมมุสลิมที่เพศชายสามารถที่จะมีภรรยาได้ถึงสี่คน ในขณะที่เพศหญิงสามารถจะมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายเพียงคนเดียว กฎเกณฑ์ของการมีเพศสัมพันธ์ล้วนแต่อำนวยความสะดวกและอำนาจทางเพศแก่เพศชายให้อยู่เหนือกว่าเพศหญิง

ในสังคัมไทยในอดีตผู้หญิงถูกกำหนดเป็นเพียงพลเมืองชั้นสองในสังคัม เช่นกันกฎข้อห้ามที่ถูกตราเป็นกฎหมายนั้นบ่งชี้ถึงการกดขี่ทางเพศอย่างชัดเจน ที่เพศหญิงคงสถานภาพเป็นเพียงพรทาสที่สามารถที่จะถูกซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและสัตว์เลี้ยงได้ โดยเฉพาะในยุคสมัยกรุงศรีอยุธยาและกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นที่มีการตรากฎหมายที่บ่งชี้ถึงค่าหรือราคาของผู้หญิงไว้อย่างชัดเจน

ชัย เรื่องศิลป์ (2519) ได้อธิบายความตอนหนึ่ง เกี่ยวกับสถานภาพของหญิงไทยในช่วงกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยเฉพาะในช่วงรัชกาลที่สองและรัชกาลที่สามไว้ว่า

"ความยากจนแร้งแค้นของชาวนา ข้าพเจ้าฯ ครขอให้ท่านผู้อ่านสังเกตอีกครั้งหนึ่งว่าชาวนาป่าแย่งสามปีติดกันใน ร.ศ. 1193, 1194 และ 1195 เพราะน้ำท่วมบ้างเพราะฝนแล้งบ้างแล้วชาวนาจะตั้งตัวติดได้อย่างไร คนที่กู้ยืมเงินเขามาลงทุนเลยไม่มีโอกาสชำระหนี้ปล่อยไว้ให้หนี้เพิ่มพูนขึ้นอย่างรวดเร็ว ดอกเบี้ยร้อยละ 37 ครั้งต่อปี ชั่วค่างดอกเบี้ยเพียงสามปีหนี้จะเพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัว เมื่อชาวนาทานาไม่ได้ติด ๆ กันสามปี ชาวนาก็ยอมหมดเนื้อหมดตัว ต้องหาทางออกด้วยการขายวัวขายควายขายลูกขายเมีย

การขายลูกขายเมียในรัชกาลที่ 2 และที่ 3 เห็นจะได้เงินไม่มากเท่าใด ข้าพเจ้าหาราคาที่ซื้อขายกันณยุคนั้นไม่ได้ แต่มีราคาซื้อขายกันณรัชกาลที่ 5 ปรากฏอยู่ในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษที่พิมพ์ในกรุงเทพฯ พอจะใช้เปรียบเทียบได้

บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ไซเบอร์พิวริเตอร์ชื่อหมอสุมิตเล่าว่า มีชาวบางปลาสร้อยหนึ่งมาปรึกษาข้าพเจ้าให้ฟังว่า เขาได้ทำหนังสือกรรมกรรมขายเมียของเขาเป็นเงิน 9 ตำลึงต่อหน้าเจ้าพนักงานแล้วเอาเงินจำนวนนี้ไปซื้อที่นาแปลงหนึ่ง พอลงมือปลูกบ้านก็มีญาติของเจ้าของที่ดินเดิมมาซื้อบ้านของเขา แล้วขับไล่

าให้เขาออกจากที่ดิน ผู้ว่าราชการเมืองบางปลาสร้อยไม่รู้จะตัดสินใจอย่างไร จึงส่งเรื่องมาให้หลวงพิจารณา หมอสมิทเลยวิจารณ์ว่าผู้ว่าราชการเมืองช่างไร้สมรรถภาพเสียจริง ๆ คดีเล็กน้อยเช่นนี้ไม่น่าจะส่งมาให้หลวงพิจารณาตัดสินเลย

ท่านผู้อ่านบางคนสงสัยว่า ราคาขายผู้หญิงเหตุไรจึงถูกแทบไม่น่าเชื่อเช่นนี้ก็ขอชี้แจงว่ารัฐบาลตั้งพิกัดค่าลูกทาสหรือลูกครอกผู้หญิงไว้ดังนี้คือ อายุ 16 ปี 20 ค่าสิบตำลึง อายุ 21 ถึง 30 ค่าสูงสุด 12 ตำลึง ถ้าอายุมากกว่า 30 ค่าตัวจะลดลงเป็นลำดับเช่น อายุ 31 ถึง 35 ค่า 33 ตำลึงอายุ 36 ถึง 40 ค่า 10 ตำลึง อายุ 41 ถึง 45 ค่า 9 ตำลึง อายุ 91 ถึง 100 ค่าตัว 3 บาท ราคาถูกกว่าทารกเสียอีก เอาไปขายให้แก่ใครก็คงไม่มีใครซื้อเพราะกลัวจะเสียค่าเผาผี"

จากข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ เพศหญิง หญิงที่ถูกกดขี่ทางเพศอย่างรุนแรงโดยเฉพาะในประเด็นของการกำหนดราคาตัวตัวของเพศหญิงให้มีราคาซื้อขายเปรียบเสมือนสินค้าที่มีราคาตายตัวในขณะที่เพศหญิง ไม่สามารถที่จะเรียกร้องสิทธิแห่งความเป็นมนุษย์ของตนเองได้ ซึ่งถ้าพิจารณาถึงประเด็นปัญหาของการกดขี่ทางเพศในแง่ของการจำแนกช่วงชั้นทางสังคม(stratification theory) ซึ่งอธิบายถึงประเด็นของความไม่เท่าเทียมกันทางชนชั้น(class inequalities) ระหว่างเพศชายและเพศหญิงนั้นเป็นผลมาจากโครงสร้างทางอาชีพและโครงสร้างทางเศรษฐกิจของสังคม(suppsford; 1987 : 2)

วัฒนธรรมการโกหก

"พี่ก็โกหกน้องก็โกหก ขึ้นอยู่กับว่าใครจะโกหกเก่งกว่ากัน"

คำพูดที่ดูหนักแน่นและจริงจังของ "เล็ก" ได้สะท้อนให้เห็นถึงรูปธรรมที่ค่อนข้างชัดเจน ถึงแก่นแท้ของการปฏิบัติสร้างสรรค์ทางสังคมระหว่างนักร้องกับแขกที่มาเที่ยวคาเฟ่

การปฏิบัติสร้างสรรค์ระหว่างนักร้องกับนักเที่ยวนั้นมีบริบทเฉพาะจนพวกเธอแทบจะมีสูตรในการตอบที่ค่อนข้างตายตัวซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์และลักษณะของแขก ในบริบททางสังคมที่คนสองคนไม่เคยรู้จักกันมาก่อนและมานั่งคุยกันแบบเผชิญหน้าซึ่งต่างฝ่ายต่างก็คาดหวังในบทบาทที่อีกฝ่ายหนึ่งแสดงออก

สำหรับนักร้องแล้ว เธอคาดหวังว่าแขกที่เรียกพวกเธอไปนั่งและให้พวกเธอมาลัยติดแป๊ะก็กับเธอ นั้นต่างก็คาดหวังจะมีเพศสัมพันธ์กับเธอ ความสำเนียงดังกล่าวนั้นย้อนไปถึงความคาดหวังในความไม่จริงใจของแขกที่มาพูดคุยกับเธอว่าคำพูดทั้งหลายนั้นเป็นการโกหก ดังนั้นการตอบสนองต่อการโกหกของแขกเธอจึงต้องโกหกตอบแทนและที่สำคัญเธอยังคาดหวังว่าถ้าหากเธอพูดความจริงแขกคงจะยอมรับเธอไม่ได้

เพราะฉะนั้น เธอจะต้องรอกหกเพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีของเธอในสายตาของแขกที่มาเที่ยว

"เล็ก" นักร้องคาเฟ่สาวคนหนึ่งย่านดอนเมืองได้เล่าถึงความรู้สึกของเธอในประเด็นดังกล่าวว่า

"ใช่ พี่ใครเขาจะพูดความจริง ซินพูดไปแขกเขาก็ไม่ติด หรือไม่ก็ให้พวงมาลัยน้อย พวกผู้ชายก็ยั้งจี้สะ ที่เวลาพวกตัวจะทำอะไรจะยุ่งกับผู้หญิงที่หนักก็ได้ แต่ผู้หญิงจะต้องยุ่งกับคนน้ำหนักน้อย แต่เล็กว่าจริง ๆ เขาก็รู้นะ เพียงแต่เราไม่พูดความรู้สึกของแขกเขาก็ไม่รู้สึกมาก... ชีวิตนักร้องมันต้องขึ้นอยู่กับแขกลาพังแค่เงินค่าตัววันละร้อยยี่สิบมันไม่พอกินหรอก ก็อาศัยแขกมาติดทำให้บ้าง ๆ ให้พวงมาลัยบ้างมันถึงอยู่ได้ แต่บางคนเขาก็อ้อพคือให้แขกอ้อพออกไปโรงแรม แต่เล็กไม่ทำหรอก..."

จากความคาดหวังในเรื่องเงินที่มีต่อแขก และความคาดหวังของแขกที่มีต่อภาพพจน์ของเธอจึงทำให้การรอกหกได้กลายเป็นบรรทัดฐานของอาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ไปโดยปริยาย ทั้งนี้ เพราะการรอกหกนั้นหมายถึงฐานะและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของเธอและกลายเป็นความจริงในวิชาชีพไปโดยปริยาย

บทพิสูจน์การรอกหก

เป็นที่รับรู้กันมานานหมู่นักเที่ยวคาเฟ่ และตัวนักร้องหญิงประจำคาเฟ่เอง ถึงคำถามของแขกที่มักจะถูกคุยกับพวกเธอ แขกโดยส่วนใหญ่มักจะเฉพาะในกลุ่มที่เพิ่งเริ่มเที่ยวคาเฟ่ใหม่ ๆ หรือแม้แต่แขกที่เที่ยวคาเฟ่แบบจัดเจนในบางรายที่มักจะอยากรู้ชีวิตและเบื้องหลังของนักร้องสาว ๆ เหล่านั้น โดยเฉพาะคำถามที่เกี่ยวกับเบื้องหลังในชีวิตและเบื้องหลังทางครอบครัว ทั้งนี้ อาจจะมีจุดมุ่งหมายในสองลักษณะที่สำคัญคือ

ลักษณะแรกเป็นการหาเรื่องคุยเพื่อจะสร้างความสนิทสนมกับนักร้อง ซึ่งเป็นธรรมชาติของชายนักเที่ยวมีอาหม่

ลักษณะที่สองเป็นการสร้างคุณค่าให้กับผู้หญิงที่ตนจะไปยุ่งเกี่ยวหรือเกี้ยวพา ซึ่งเป็นกระบวนการทางจิตแม้ว่าชายนักเที่ยวทั้งหลายต่างก็สับสนึกดีว่าคำตอบที่เธอจะได้จากเหล่าหญิงนักร้องนั้นไม่ใช่ความเป็นจริงทั้งหมดแต่พวกเขา ก็ปรารถนาที่จะได้รับคำตอบเช่นนั้น เพื่อเป็นการสร้างความชอบธรรมและความรู้สึกว่ามีค่าและความภูมิใจในตนเอง

คำถามยอดนิยมของชายนักเที่ยว

นักร้องหญิงประจำคาเฟ่ที่มีประสบการณ์ทำงานมานาน ๆ เธอสามารถที่จะคาดเดาคำถามของแขกที่จะถามเธอได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะคำถามที่เกี่ยวกับตัวเธอและเบื้องหลังในชีวิตของพวกเธอ อาทิเช่น

- น้องเป็นคนจังหวัดอะไร ?
- น้องชื่ออะไร ?
- มีแฟนหรือยัง ?
- เรียนหนังสือหรือเปล่า ?
- มีลูกหรือยัง ?
- พักที่ไหน ?
- พักกับใคร ?
- มาร้องเพลงที่นี้นานหรือยัง ?
- แต่ก่อนร้องเพลงที่ไหน ?
- ฯลฯ

นักร้องนักศึกษา

เด็กสาวหน้าตาสดใสยามเธอใส่ชุดนักเรียนนั้นมิได้แตกต่างจากเด็กผู้หญิงคนอื่น ๆ เลยความสนใจและความเอาใจใส่ในการเรียนของเธอจนไม่มีใครคาดคิดว่าชีวิตในเวลากลางคืนของเธอ นั้นแตกต่างจากคนอื่น ๆ จนกระทั่งเพื่อน ๆ ของเธอได้ไปเที่ยวคาเฟ่แห่งหนึ่งย่านรามอินทรา

"จอย" เด็กสาววัย 20 ปี เศษแต่งกายด้วยชุดสีแดงสดปักด้วยลูกบิดสะท้อนแสงสดใส ชุดที่สั้นเต๋อ มีส่วนเว้าส่วนโค้งเผยให้เห็นถึงส่วนต่าง ๆ ในร่างกายของเธอ เป็นที่ชวนมองแก่ชายนักเที่ยวทั้งหนุ่มและแก่ คอยนั่งรินเหล้าให้แขกและปรับนับิตแขกหญิงนักร้องหญิงคนอื่น ๆ หากใครเลยจะล่วงรู้ว่าชีวิตในยามกลางวันของจอยนั้น เธอเป็นนักศึกษาสาวอยู่มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ถ้าเอ่ยถึงอาชีพยามค่ำคืนที่นักศึกษาสาว ๆ ไปทำคงไม่พลาดอะไร ซึ่งทุกคนต่างก็สาเนียงว่าพวกเธอ นั้นเอาบัตรนักศึกษามายังหน้าเพื่อเพิ่มค่าตัวให้กับตัวเธอเอง แต่ชีวิตของจอยในยามเป็นนักศึกษา เธอได้แสดงบทบาทและหน้าที่ของความเป็นนักศึกษาได้เป็นอย่างดี จอยเป็นเด็กที่ตั้งใจเรียนและผลการเรียนของเธอก็เป็นสิ่งที่รับประกันในความประพฤติของเธอได้

ไม่เพียงแต่จอยเท่านั้น"ควร" เป็นอีกตัวอย่างหนึ่ง ของนักศึกษาสาวที่มาประกอบอาชีพเป็น นักร้อง ควรได้อาศัยรายได้จากการ เป็นนักร้องในคาเฟ่แห่งหนึ่งย่านรามอินทรา ส่งเสียงตัวเองจนจบ การศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันราชภัฏแห่งหนึ่ง ภายหลังจากที่เธอสำเร็จการศึกษา เธอจึงนำเอา วิชาความรู้ที่เธอเรียนมา เปิดสถานบริการคาเฟ่เป็นของตัวเอง และจากการที่เธอเป็นคนมีการศึกษา จึงทำให้ระบบการจัดการคาเฟ่ของควรค่อนข้างจะแตกต่างจากคาเฟ่แห่งอื่นๆ ตรงที่เธอมีความเข้าใจใน ชีวิตความเป็นนักร้อง ในขณะที่เดียวกันเธอก็สำเร็จการศึกษาด้านการจัดการ ควรได้พัฒนาทั้งศาสตร์ และประสบการณ์เข้ามาใช้ได้อย่างกลมกลืน จนนักร้องที่เป็นลูกจ้างของควรมีความรู้ลึกถึงความเป็นพี่เป็น น้องกับ"ควร"มากกว่าจะมีความรู้สึกที่ควรเป็นนายจ้างหรือเจ้านายของตนเอง

ผู้วิจัยได้เข้าไปรู้จักควรกับจอยเมื่อครั้ง เธอทั้งสองยังมีอาชีพเป็นนักร้องและกำลังศึกษาอยู่ แต่ ที่สำคัญทั้งควรและจอยต่างไม่เคยเปิดเผยสถานภาพของความเป็นนักศึกษาให้แก่ผู้มาเที่ยวได้รับรู้ ด้วย พวกเธอต่างก็ตระหนักถึงสถานภาพนักร้องในสังคมไทย และที่สำคัญคือชื่อเสียงของสถาบัน การศึกษาทั้งสองแห่งที่เธอกำลังศึกษาอยู่ ซึ่งจะต่างจากนักร้องที่ชอบเอาบัตรนักศึกษามาแอบอ้างทั้ง ๆ ที่ ไม่ได้มีสถานภาพความเป็นนักศึกษาในสถาบันการศึกษานั้น ๆ

หมู่เป็นนักศึกษา

ท่ามกลางกระแสความรุนแรงของวัฒนธรรมเพศพาณิชย์ การแข่งขันทางการตลาดจึงมีความรุนแรงตามไปด้วย ผู้หญิงได้ถูกนิยามเป็นเพียง"วัตถุ" หรือสินค้าที่ปราศจากจิตใจ แต่จะต้องมีความน่าสนใจ จนลูกค้า หรือนักเที่ยวชื่นชอบและยอมจ่ายเงินในราคาแพง ๆ เพื่อการบริโภคสินค้าที่พวกเขาเชื่อว่ามี คุณค่าในสายตาของกลุ่มนักเที่ยวเอง

ในกลุ่มชายนักเที่ยวผู้เจเนจัดต่างรู้จักกันเป็นอย่างดีว่าสถานบริการแห่งไหนจะมีนักศึกษาสาว ๆ ไว้คอยบริการ และมักจะชักชวนกันไปใช้บริการด้วยค่าบริการที่สูงกว่าที่อื่น ๆ ที่หญิงบริการไม่มีบัตร นักศึกษายืนยัน

เช่นเดียวกับหญิงกลางคืนอาชีพอื่น ๆ นักร้องคาเฟ่สาวที่ร้องประจำอยู่คาเฟ่รูขนาดใหญ่อื่นต่างก็ นิยมที่จะแสดงความเป็นนักศึกษาของตนเอง แม้ว่าจะไม่เป็นที่นิยมเท่ากับนางทางโทรทัศน์ และคือกเทล- เล่าจันท์ก็ตาม

กับคำถามที่เคยชินที่พวกเธอต่างก็เตรียมคำตอบสำหรับคำถามไว้เป็นอย่างดี

นักเที่ยว : "ตอนกลางวันอ้อยทำอะไร คินนี่ไปเที่ยวพ่อกับพี่ไหม ?

อ้อย : "มาได้หรือที่เข้าอ้อยต้องไปเรียนหนังสือ... ตอนนี้อ้อยเรียนอยู่... อ้อยต้องหาเงินส่งตัวเอง... นี่งบัตรนักศึกษาของอ้อย"

วิธีการยืนยันถึงความเป็นนักศึกษาที่นิยมกันมากที่สุดก็คือการรับบัตรนักศึกษายืนยันโดยเฉพาะในกรณีที่ทำงมีที่ทำงเสียหรือไม่เชื่อคำพูดของผู้หญิงกลางคืนเหล่านั้น หรือในบางกรณีก็จะบอกอ้างถึงความ เป็นนักศึกษารโดยไม่มีบัตรนักศึกษายืนยัน ซึ่งเราสามารถที่จะจำแนกหญิงกลางคืนในการกล่าวอ้างความ เป็นนักศึกษาดังใน 2 ลักษณะ

ลักษณะแรก ประเภทไม่มีบัตรนักศึกษายืนยัน พวกหญิงกลางคืนมักจะกล่าวอ้างความเป็น นักศึกษาของเธอที่นิยมกันมากที่สุดก็คือมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีชื่อ มหาวิทยาลัยเปิดของรัฐบาลและวิทยาลัย พาณิชยต่าง ๆ แต่พวกเธอมักจะแอบอ้างโดยไม่มีหวังผลเท่าที่ควร ซึ่งในความเป็นจริงแล้วหญิงกลางคืนกลุ่ม นี้จะมีระดับการศึกษาที่ต่ำมากคือส่วนใหญ่จะมีระดับการศึกษาเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือบางคนไม่ได้ รับการศึกษาเลยจนไม่สามารถอ่านออกเขียนได้

ลักษณะที่สอง ประเภทมีบัตรนักศึกษา หญิงกลางคืนลักษณะนี้ยังสามารถจำแนกเป็นสองลักษณะ ย่อย ๆ ด้วยกันคือ

ก) ลักษณะของบัตรนักศึกษาบลอม หญิงกลางคืนกลุ่มนี้มักจะมีความสัมพันธ์กับพวกเหล่ามิจฉาชีพ อยู่เบื้องหลัง ซึ่งแก๊งมิจฉาชีพจะเป็นผู้คุ้มครอง จัดหาบัตรนักศึกษาบลอมให้

ในขณะที่เหล่ามิจฉาชีพก็จะแสวงหาผลประโยชน์จากพวกเธอด้วยการหักเปอร์เซ็นต์ หรือใน หลาย ๆ กรณีหญิงกลางคืนเหล่านี้ก็เป็นภรรยาของพวกมิจฉาชีพเสียเอง

ข) ลักษณะของบัตรนักศึกษาแท้ โดยที่หญิงกลางคืนเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีการศึกษาระดับประกาศ นียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) จากสถาบันวิทยาลัยพาณิชยต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่นิยมอย่างมากที่หญิงกลางคืนเหล่านี้มักจะ สมัครเข้าเป็นนักศึกษาตามสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยอาศัยบัตรนักศึกษาและสถานภาพความเป็นนักศึกษา เป็นข้ออ้างในการแสวงหาผลประโยชน์เชิงแพศยานิช ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนต่างก็ประสบปัญหาที่คล้าย คลึงกัน โดยที่หญิงกลางคืนเหล่านี้จะมาสมัครเข้าเป็นนักศึกษาโดยไม่เข้าเรียนและอาศัยสถาบันการศึกษา เป็นแหล่งที่จะติดต่อธุรกิจทางเพศ

โดยที่หญิงกลางคืนเหล่านี้มักจะจับกลุ่มกันเป็นกลุ่มขนาดใหญ่และเป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไปในกลุ่ม นักศึกษาชายตามสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน

การรอกหาคความหมายของการเจรจาต่อรองเชิงเพศพาณิชย์

จากความคาดหวังของทั้งสองฝ่ายหรือระหว่างแขกที่มาเกี่ยวกับนักร้องเอง ต่างฝ่ายต่างก็สร้างจุดสนใจและวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนเองที่ตั้งไว้ กล่าวคือในส่วนของนักร้องสาวต่างก็ตั้งวัตถุประสงค์ในการที่จะได้เงินและของมีค่าจากแขกให้มากที่สุด ในขณะที่แขกส่วนใหญ่ต่างก็คาดหวังที่จะมีเพศสัมพันธ์กับนักร้องสาว ๆ ที่ตนเองต้องทุ่มเทเงินทองไป

ในบริบทของความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ในส่วนเล็กได้กลายเป็นเรื่องของการเจรจาต่อรองเชิงผลประโยชน์ (negotiated order) เพื่อให้แต่ละฝ่ายได้ผลประโยชน์สูงสุด โดยสามารถจำแนกขั้นตอนของการต่อรองออกเป็น 3 ขั้นตอนหลัก ๆ คือ

ขั้นที่ 1 การสร้างภาพเมื่อแรกพบ (first impression managements)

เป็นการปฏิสังสรรค์กับแบบเผชิญหน้า (face to face) เป็นครั้งแรกระหว่างแขกกับนักร้อง โดยที่ต่างฝ่ายก็รอกหาคเพื่อให้ภาพพจน์ของตนเองมีคุณค่าในสายตาของกลุ่มปฏิสังสรรค์ โดยในส่วนของนักร้องเราสามารถจำแนกกลวิธีในการสร้างภาพประทับใจเมื่อแรกพบออกเป็นสองด้านหลัก ๆ คือ

ภาพทางกาย (physical image) เป็นเรื่องของการแต่งกาย ตลอดจนการแต่งหน้าตาของนักร้องที่จะทำให้เกิดภาพพจน์เมื่อเห็นเธอครั้งแรกจะมีความรู้สึกสนใจและประทับใจในตัวเธอ เพราะฉะนั้นนักร้องมักจะให้ความสำคัญกับการแต่งกายด้วยชุดที่สีสวยงามและเข้าใค้ให้เห็นสรีระของเธอ ตลอดจนการแต่งหน้าและการทาทอมเพื่อให้เธอรู้สึกดูดี ซึ่งในส่วนของนักร้องแล้วนักร้องสาวที่แต่งหน้าและแต่งตัวแล้วดูสวยมีเสน่ห์เธอจะเรียกว่า "ขั้นเทพ" โดยที่นักร้องบางคนมีหน้าตาที่สวยงามแต่เมื่อแต่งหน้าชุดนักร้องแล้วอาจจะดูไม่สวยหรือเป็นที่ดึงดูดใจของแขกเท่าที่ควร ในขณะที่นักร้องที่มีหน้าตาไม่สวยแต่เมื่อแต่งหน้าและแต่งชุดนักร้องแล้วกลับดูสวยใค้จนมีแขกมาติดมากมาย โดยที่ในขั้นตอนนี้พวกเธอจะต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมากในบางกรณีโดยเฉพาะนักร้องที่รอกอยู่กับคาเฟ่ขนาดกลางและขนาดใหญ่ใค้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในค่าแต่งตัวแต่งหน้า ทาทอม มากกว่าค่าตัวนักร้องที่เธอใค้รับเพียงประมาณวันละ 100-150 บาท อย่างไรก็ตามใค้ตามค่าใช้จ่ายในส่วนดังกล่าวเธอคิดว่าเป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุน ซึ่งเธอจะใค้ให้ต้นทุนคืนและกำไรจากค่าพวงมาลัยที่แขกใค้มาติดพันและหลงใค้ในตัวเธอ

อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการสร้างภาพทางกายเป็นเพียงการสร้างความดึงดูดใจทางด้านสวยตาเท่านั้น ซึ่งจะใค้ทำให้แขกเรียกมานั่งคุยที่โต๊ะเท่านั้น การที่ใค้ให้แขกติดพันยังต้องอาศัยปัจจัยและขั้นตอนอื่น ๆ หนุนช่วย

ภาพทางวาจา (verble image) เป็นการสร้างภาพพจน์ของตนเองโดยอาศัยการรอกหาค

เพื่อทำให้แขกมีความรู้สึกว่าคุณค่า โดยทั่วไปพวกเธอมักจะปกปิดเรื่องการมีครอบครัว และการมีบุตร ให้แก่แขก เพราะเธอคาดหวังว่าหากแขกรับรู้เรื่องราวความเป็นจริงในชีวิตของพวกเธอแล้วแขกจะไม่มาติดพันและที่สำคัญแขกที่มาเที่ยวโดยส่วนใหญ่มักจะอยากรู้เบื้องหลังชีวิตความเป็นอยู่ของนักร้องสาวที่ตนเองเข้าไปติดพัน แม้จะสาบานยกยัดว่าทุกเรื่องเกี่ยวกับเบื้องหลังชีวิตนักร้องสาวจะมีแค่เรื่องจริงทั้งหมดก็ตาม ทั้งนี้อาจจะเนื่องด้วยสาเหตุหลัก ๆ 2 ประเด็นด้วยกันคือ

ประเด็นแรก การหาเรื่องคุยโดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวหมักจะหาเรื่องที่จะพูดคุยกับนักร้องไม่ได้มักจะตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวของนักร้อง อาทิเช่น บ้านอยู่ที่ไหน? บ้านทำอะไร? มีแฟนหรือยัง? ทำงานอะไร? ทำไมถึงมาเป็นนักร้อง? ฯลฯ

ประเด็นที่สอง เนื่องมาจากการพยายามสร้างความชอบธรรม โดยเฉพาะคำตอบที่คาดเดาได้ว่าพวกเธอจะต้องเล่าชีวิตที่น่าสงสาร หรือชีวิตที่มีความสุข มีคุณค่าในตัวเองก็ตามแต่เนื่องจากค่านิยมในเรื่องของพรหมจรรย์ จึงทำให้แขกเที่ยวอยากจะรับรู้แม้จะสาบานยกยัดว่าพวกเธอเหล่านั้นจะปิดเป็นข้อเท็จจริงก็ตาม

ขั้นที่สอง การต่อรอง (bargaining)

เป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นหลังจากนักร้องกับแขกผ่านความรู้แบบหน้าไปแล้ว ซึ่งนักร้องส่วนใหญ่มักจะเอาอกเอาใจแขก ในขณะที่เดียวกันก็ยินยอมที่จะให้แขกส่งละเมียดภายนอกได้ อาทิเช่น การกอด การจูบ การกวน ฯลฯ ในขณะที่เดียวกันพวกเธอก็จะต่อรองเรียกพวกมาลัยจากแขก หากแขกไม่ได้หรือแขกได้พวงมาลัยน้อยพวกเธอก็มักจะไมยอมมาให้แขกได้ส่งเกิน หรือในบางกรณีก็อาจจะไปนั่งกับแขกโต๊ะอื่นเลย

ในขั้นตอนดังกล่าวจึงเป็นขั้นตอนของต่อรองในขณะที่นักร้องก็อยากจะทดสอบความมีฐานะของแขก ตัวแขกผู้มาเที่ยวเองก็จะพยายามให้นักร้องรู้สึกว่าตนมีฐานะ ซึ่งในกรณีที่แขกแสดงตนว่าเป็นคนมีฐานะนักร้องมักจะใช้วิธีการงอกหน่ออื่นๆ เพื่อเรียกเงินจากแขกเพิ่มเติมโดยเฉพาะในกรณีของชุดนักร้องนักร้องคาเฟ่ที่ร้องอยู่ในคาเฟ่ระดับกลางและคาเฟ่ขนาดเล็ก มักจะใช้กรณีของค่าเช่าชุดเป็นข้ออ้างกับแขกในแต่ละวัน ส่วนนักร้องที่ร้องอยู่ในคาเฟ่ระดับใหญ่มักจะไม่สนใจกรณีของชุดนักร้องเท่าที่ควร แต่อาจจะมีข้ออ้างอื่น ๆ เช่นค่างดพ่อนชาละโว้ คุ้มเป็น วีดีโอเทป เป็นต้น ค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะมากกว่าค่าพวงมาลัยที่แขกจะให้กับนักร้องเสียอีกในบางกรณี แต่สำหรับคาเฟ่บางคาเฟ่ผู้จัดการก็สร้างกฎระเบียบไม่ให้นักร้องไปขอเงินแขกในลักษณะดังกล่าวแต่นับว่าน้อยมาก ทั้งนี้เพราะเป้าหมายหลักของนักร้องก็คือเงินจากแขกผู้มาเที่ยวไม่ว่าจะด้วยวิธีใดก็ตาม ในขณะที่ผู้ประกอบการในยุคปัจจุบันก็ต้องเอา

งานร้อง งานบางกรณีเพราะสถานการณ์เชิงธุรกิจคาเฟอีนปัจจุบันมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง อีกทั้งจำนวนนักร้องคาเฟ่ก็มีไม่เพียงพอ เพราะว่าสถานประกอบการบันเทิงในลักษณะของคาเฟ่ ที่ต้องมีนักร้องสาว ๆ ร้องเพลงเกิดขึ้นมากจึงทำให้เกิดวิกฤตการณ์ขาดแคลนนักร้องหญิง ซึ่งผู้ประกอบการต่างก็ทราบดีในเงื่อนไขดังกล่าว การทำกิจการคาเฟอีนปัจจุบันจึงเป็นการรักษาประโยชน์ซึ่งกันและกันระหว่างนักร้องกับผู้ประกอบการ

ดังนั้น โดยส่วนใหญ่แล้วงานการที่นักร้องจะเรียกร้องเงินเพิ่มเติมจากแขกในลักษณะต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องที่นักร้องสามารถจะกระทำได้ในฐานะของการต่อรองเชิงเพศพาณิชย์ กล่าวคือแขกเองต่างก็ทราบดีว่าการเรียกร้องเงินของนักร้องนั้นเป็นเรื่องรอกหกที่พวกเขาขอสร้างขึ้นมาเพื่อต้องการเงินจากนักเที่ยวเอง แต่นักเที่ยวส่วนใหญ่ก็มักจะยินยอมให้เงินแก่นักร้อง เพื่อรักษาสถานะของการต่อรองให้คงอยู่ในกรณีที่แขกไม่จ่ายเงินความสัมพันธ์โดยเฉพาะการเอาอกเอาใจของนักร้องที่มีต่อแขกมักจะลดลงหรือในหลาย ๆ ครั้งนั้นก็กลับกลายเป็นความจริงเคลียด แต่โดยส่วนมากแล้วแขกนักเที่ยวจะมีความรู้สึกถึงการที่ตนเองต้องลงทุนค่าพวงมาลัยติดเตียงในคืนนั้นแล้วมักจะตัดใจยอมเสียค่าเช่าชุดนักร้องอีก ซึ่งก็เป็นความฉลาดของนักร้องอีกเช่นกันที่จะไม่ขอเงินในลักษณะดังกล่าวในช่วงต้น ๆ ที่แขกเริ่มนั่งคุยกับพวกเขา ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ในการขอเงินแขกในจังหวะต่าง ๆ

การชักล่อลูกขนและการต่อรองในลักษณะดังกล่าวจะดำเนินไปจนถึงสถานบันเทิงคาเฟ่ปิด ซึ่งโดยส่วนใหญ่มักจะปิดราว ๆ ติสองถึงตีสี่

ขั้นที่สาม ขั้นตัดสินใจ (decision making)

ภายใต้กระบวนการเจรจาต่อรองที่กินระยะเวลาอันยาวนานจนย่างเข้าสู่เวลาสองนาฬิกาของวันใหม่ สำหรับนักร้องสาวประจำคาเฟ่แล้ว เธอต่างก็ทราบถึงเจตจำนงของแขกที่ยอมทุ่มเทเงินและนั่งคอยเธอตลอดคืนเป็นอย่างดีว่าแขกเหล่านั้นล้วนแต่มีความคาดหวังในการมีเพศสัมพันธ์กับเธอ ในขณะที่ตลอดคืนที่ผ่านมา เธอก็แสดงท่าทางเป็นนัยที่จะตอบสนองความต้องการของแขกเป็นอย่างดีจนแขกยอมเสียเงินจำนวนมาก เพื่อรักษาสัมพันธ์ภาพในคืนนี้ให้จบลงได้ด้วยดี

ในกรณีดังกล่าวสำหรับแขกแล้วไม่สามารถที่จะคาดเดาความเป็นไปว่าจะตรงกับความต้องการของเขาหรือไม่ แต่สำหรับนักร้องแล้วพวกเขายังมีทางเลือกที่เธอได้เลือกไว้ล่วงหน้าในกระบวนการตัดสินใจเบื้องต้นแล้วว่า เธอจะค้าประเวณีหรือไม่ซึ่งเราสามารถจำแนกเป็นประเภทย่อย ๆ เป็น 2 ประเภทในการตัดสินใจของนักร้องคือ

ประเภทแรก ไม่ต้องการคำประเวณี นักร้องประเภทนี้โดยส่วนมากมักจะมีครอบครัวที่ยังอยู่ร่วมกัน ซึ่งเธอยินดีที่จะให้แขกล่วงละเมิดทางเพศโดยการจับไม้จับมือ หรือการกอดจูบได้ แต่เธอไม่ยินดีที่จะมีเพศสัมพันธ์กับแขก ในขณะที่งานขึ้นของการต่อรอง เธอทำท่าที่เหมือนกับว่า เธอยินดีที่จะมีเพศสัมพันธ์กับแขกซึ่งพวกเธอต่างก็ยอมรับว่าภรรยาของเธอในชั้นการต่อรองก็คือการหลอกเงินแขกนั่นเอง

"รู๊ ที่ถ้าดาวไม่ยอมมาให้พวกพี่กอดทำอะไรแล้วจะให้มาลัยดาวเยอะ ๆ เหรอ... ดาวไม่เคยไปกับแขกหรอก ดาวมีลูกมีผัวแล้ว เลิกแล้วเตี้ยแพนดาวก็มารับ ก็ร้องดาวทำท่าเหมือนกับจะไม่อ่อยแขกซิ เขาไม่ให้เงินดาวหรอก อาชีพนี้มันก็ต้องแบบนี้แหละ จะมาว่าแต่นักร้องหลอกหลวงแขกไม่ได้หรอก ที่แขกบางคนที่ชอบหลอกนักร้องก็เยอะแยะ"

ซึ่งงานกรณีนี้สำหรับนักเที่ยวหน้าใหม่แล้วมักจะไม่คาดคิดหรือบางรายอาจจะเชื่อกับการเที่ยวคาเฟ่ที่ต้องโดยนักร้องหลอก

รู๊น้องดาว

ถิ่นหนึ่งของการเที่ยวคาเฟ่ มีทั้งนักเที่ยวหน้าเก่าและหน้าใหม่ในกลุ่มเดียวกัน แต่ก็ไม่มีใครที่จะเจนจัดหรือเป็นนักเที่ยวที่ช่ำชองเลย

"ลพ" เป็นหนึ่งในสมาชิกของกลุ่มและเพิ่งได้มีโอกาสมาเที่ยวคาเฟ่แห่งนี้เป็นครั้งแรก ทันทีที่ลพเห็นน้องดาว (ซึ่งลพได้มาสอบถามเธอภายหลัง) ถึงกับหลงใหลในตัวเธอ และเขาก็คาดหวังว่าคืนนี้เขาจะได้มีเพศสัมพันธ์กับดาว เพราะว่าลพได้ฟังคำบอกเล่าจากเพื่อนในกลุ่มที่ไม่ค่อยจะมีประสบการณ์สักเท่าไรว่าเขาสามารถจะพานักร้องไปนอนได้ ประกอบกับการที่เขา มีประสบการณ์ในการเที่ยวหญิงอาชีพพิเศษอย่างเชคชอน จึงทำให้"ลพ"มั่นใจว่า"ดาว"จะต้องไปนอนกับตนเอง จากการเรียนรู้ในบริบทของสถานการณ์ในคาเฟ่ "ลพ"ได้เรียกเด็กเสริฟมาที่โต๊ะพร้อมกับสอบถามรายละเอียดในการให้พวงมาลัยนักร้องในลักษณะต่าง ๆ "ลพ"จึงตัดสินใจประกอบกับแรงเชียร์ของเพื่อนในกลุ่ม ให้เด็กเสริฟพาพวงมาลัยติดเบาะรถโยนไปให้กับน้องดาว ในขณะที่เธอกำลังร้องเพลงอยู่

สำหรับคาเฟ่แห่งนี้แล้วเป็นคาเฟ่ขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ชานเมือง การให้พวงมาลัยติดเบาะรถโยนเพียงหนึ่งใบก็เป็นที่พอใจของนักร้องแล้ว แต่สำหรับดาวแล้วเธอเป็นดาวสมกับชื่อของเธอ เพราะมีแขกมาติดพันในตัวดาวมากมาย ภายหลังจากที่ดาวร้องเพลงจบก็มายกมือไหว้ขอบคุณลพสำหรับพวงมาลัยที่ลพให้กับเธอ ทันทีที่ดาวยกมือไหว้ลพได้ชวนให้ดาวนั่งคุยกับเขาสักครู่ ดาวนั่งลงตามคำขอของลพพร้อม

กับเสียงตัวไปสบที่หัวไหล่ของลพ เหมือนเป็นนัยที่ต้องการเปิดโอกาสให้ลพสามารถที่จะสว่างเกินหรือแตะต้องร่างกายของเธอ ในขณะที่ลพก็เหมือนกับนักเที่ยวทั่วไปพฤติกรรมปลาหมึก* ของลพก็เริ่มขึ้นในขณะที่ดาวก็มิได้ปิดป้องอะไรมาก คงปล่อยให้ลพใช้มือไม้สว่างเกินสิ่งพึงสงวนของเธอ ดาวนั่งคุยกับลพสักครู่ก็ขอตัวไปขอบคุณแขกไว้ซะนี่ต่อ หลังจากดาวจากไปลพยังคงมองหาดาวอยู่เสมอ จนเวลาผ่านไปประมาณยี่สิบนาทีดาวก็กลับมา นั่งคุยกับลพอีก ซึ่งทันทีที่ดาวมานั่งอุลพกลับมีชีวิตชีวาขึ้นมาอีกครั้งพร้อมกับรับรอบดาวไว้จนอ้อมแขนของเขา การสนทนาผ่านไปประมาณ 5 นาที ดาวก็ขอตัวขึ้นไปร้องเพลงอีกครั้งหนึ่งในขณะที่ดาวจะขึ้นไปร้องเพลงดาวได้ขอพวกมาลัยกับลพ "พี่เดี่ยวดาวขึ้นไปร้องเพลง พี่ให้ดาวห้าร้อยละ" ดาวพูดด้วยน้ำเสียงแบบอ่อนลพ พร้อมกับหอมแก้มลพ ในขณะที่ลพก็มีความรู้สึกกว่า 500 บาท นั้นมันมากเกินไปทันทีที่ดาวขึ้นไปร้องเพลงลพก็เริ่มนับถึงจำนวนเงินติดมาลัยที่จะให้กับดาว แต่เมื่อการร้องเพลงของดาวผ่านไปประมาณครึ่งเพลงลพก็ตัดสินใจเรียกบริกรหนุ่มซึ่งอยู่ในชุดเสื้อแขนยาวสีขาว และเสื้อกั๊กสีดำเข้ามาพร้อมกับบอกให้บริกรนำพวกมาลัยติดแบ็งก์ไปให้กับดาว เหตุการณ์ยังคงเป็นไปเช่นเดิมจนเวลาอย่างเข้าสู่สองนาฬิกาของวันใหม่ซึ่งเป็นเวลาที่คาเฟ่ปิดบริการลพเองก็รอคอยเวลานี้ ซึ่งเมื่อเวลาดาวไม่อยู่ลพก็พยายามปรึกษากับเพื่อน ๆ ว่าวันนี้ตนจะพาตัวไปโรงแรมที่ไหนดี ซึ่งตลอดคืนที่ผ่านมาลพได้พูดชวนดาวเสมอโดยดาวมิได้ปฏิเสธแต่อย่างใด

คาเฟ่เริ่มปิด ดนตรีหยุดการแสดงในขณะที่ไฟสว่างถูกเปิดขึ้น ดาวเดินออกมาพร้อมกับเครื่องแต่งกายชุดใหม่ ซึ่งเป็นกางเกงยีนส์ เสื้อยืดคอกกลมธรรมดา ลพขอตัวจากเพื่อนพร้อมรีบเดินตามดาวออกไป ในขณะที่กลุ่มเพื่อนยังคงนั่งดื่มสุราที่เหลื่ออยู่แก้วสุดท้าย ลพกลับเข้ามาพร้อมท่าทางมโหฬารพร้อมกับบ่นอย่างหัวเสีย

"เราหมดไปตั้งเยอะ ใจห้ำมันหลอกเรา พวกนายรู้ทำไมไม่เตือนเรามั่งวะ"

กลุ่มเพื่อนของลพซึ่งมีด้วยกันทั้งหมดสี่คนรวมทั้งผู้วิจัยด้วยรีบปฏิเสธทันควันว่าไม่รู้เห็นไม่รู้ว่าดาวมีพฤติกรรมอย่างงี้มาก่อน ในขณะที่ลพยังคงรู้สึกไม่ดีและบ่นตลอดเวลา

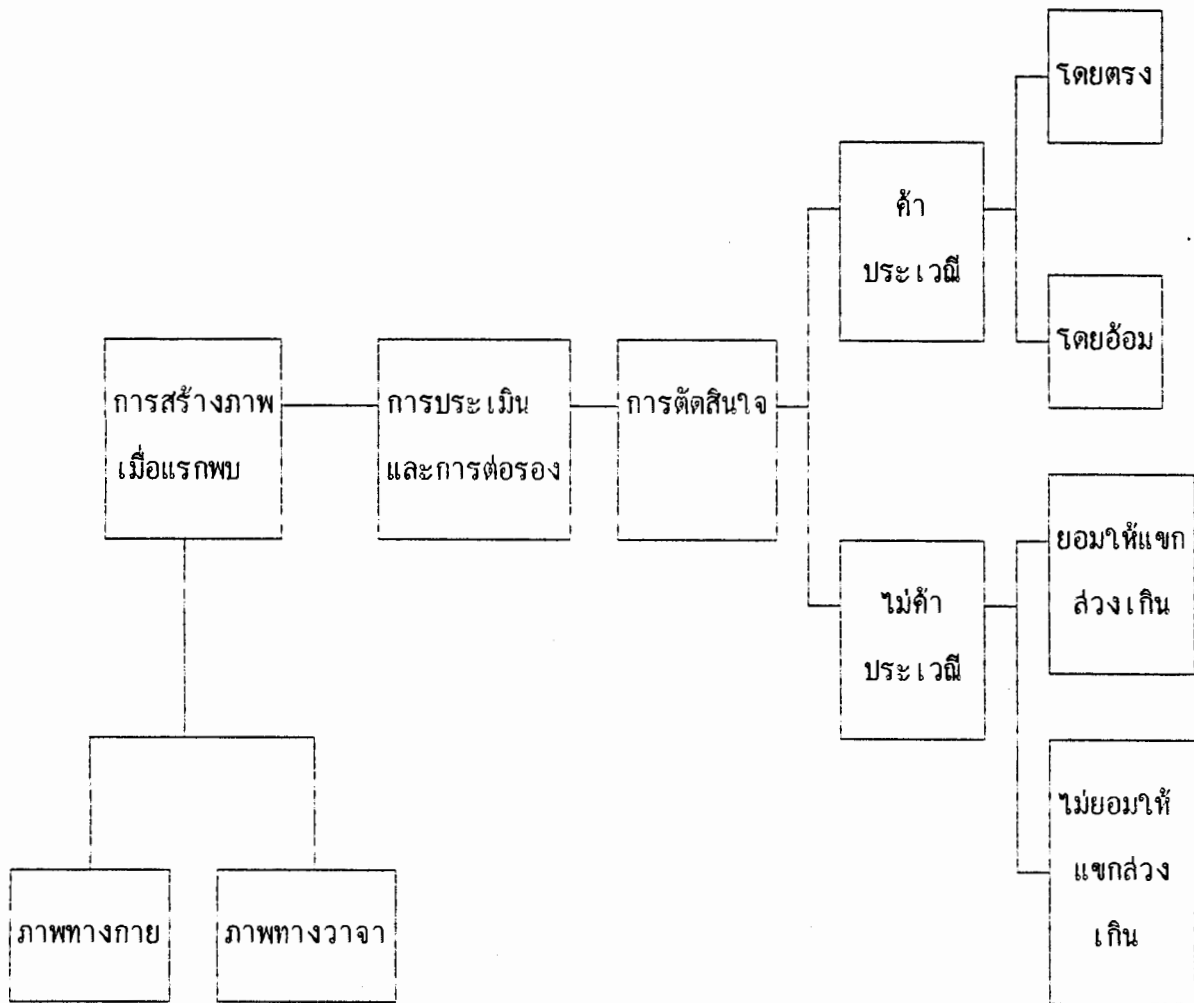
จากการพูดคุยกับผู้จัดการคาเฟ่ได้เส้าถึงลักษณะพฤติกรรมของดาวว่า ปกติดาวจะไม่ไปกับใครและลพไม่ใช่คนแรกที่มีความรู้สึกในลักษณะดังกล่าว แต่มีแขกที่มีอาชีพประจํามาหลงในตัวดาว และจะหัวเสียบ่อย ๆ เมื่อรู้ว่าตนเองถูกดาวหลอก

*พฤติกรรมปลาหมึก เป็นคำศัพท์ที่นิยมใช้ในหมู่นักร้องเมื่อมีการพูดคุยกันถึงแขกที่มีกริยามือไว ชอบจับต้องและลวงละเมิดทางเพศกับนักร้องหญิง โดยใช้มือลูบคลำส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

จากลักษณะของดาวแสดงให้เห็นว่าดาวได้ตัดสินใจเลือกที่จะไม่ไปกับแขกซึ่งเป็นคำตอบ
ล่วงหน้าอยู่แล้ว แต่ดาวก็ไม่ได้แสดงตนว่าจะปฏิเสธแขกแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะ เป็นเทคนิคที่นักร้องจะใช้
เสน่ห์ของตนเองเพื่อทำให้แขกให้พวงมาลัยติดเบ๊งค์กับตนมาก ๆ แต่ในนักร้องบางลักษณะโดยมากมักจะเป็น
นักร้องใหม่ที่ยังมีได้เรียนรู้กระบวนการต่อรองก็จะปฏิเสธแขกในทันทีว่าตนจะไม่ไปนอกสถานที่กับแขก

ประเภทที่สอง นักร้องที่ค่าประเวณี จากภาพพจน์ของนักร้องคาเฟ่ในการรับรู้ของนักเที่ยว
และผู้คนที่ทั่วไปว่านักร้องเป็นผู้หญิงกลางคืนประเภทหนึ่งที่มีการค่าประเวณี แม้ว่าในความเป็นจริงนักร้อง
หญิงคาเฟ่ทั้งที่ค่าประเวณีและไม่ค่าประเวณีก็ตาม สำหรับนักร้องที่ค่าประเวณีมักจะเป็นนักร้องที่ยังไม่มี
ครอบครัวเป็นหลักแหล่ง โดยส่วนใหญ่จะมีปัญหาการหย่าร้างกับสามีหรือในบางกรณียังไม่เคยสมรส แต่
ก็มีประสบการณ์ทางเพศมาอย่างช่ำชอง ที่น่าสังเกตประการหนึ่ง นักร้องที่ค่าประเวณีส่วนหนึ่งเคยเป็น
โสเภณีที่เคยค่าประเวณีตามโรงแรมมาก่อน

แม้ว่านักร้องหญิงประเภทนี้จะมี ความมุ่งหวังในการค่าประเวณีก็ตามแต่ในบริบทของการปฏิบัติสัง-
สกร์กับแขก เธอมิได้แสดงจุดมุ่งหมายโดยตรงจนกว่า เธอจะมีความสนิทสนมคุ้นเคยกับแขกมากขึ้น โดย
เฉพาะแขกที่เธอจะยอมไปมีเพศสัมพันธ์ด้วยนั้นจะต้องแสดงความสพอดดีด้วยการมอบพวงมาลัยติดเบ๊งค์ให้
กับเธอเสียก่อน ซึ่งแขกผู้มาเที่ยวหลังจากพูดคุยและการหยั่งเชิงด้วยการกอด ลูบอวยวะต่าง ๆ ของ
นักร้องเขาก็จะทราบโดยนัยว่านักร้องผู้นี้จะค่าประเวณีหรือไม่ในกรณีที่นักร้องไม่ยอมเขาก็จะทราบดีว่า
นักร้องผู้นี้ไม่ค่าประเวณี

แผนภาพที่ 4 แสดงกระบวนการและขั้นตอนการต่อรองและการค่าประเวณี

สำหรับนักร้องที่ได้รับการหึงเชิงแล้วก็จะชวนไปมีเพศสัมพันธ์ซึ่งลักษณะการชวนอาจจำแนก
ได้ในสองลักษณะใหญ่ ๆ ตามท่าทีของนักร้องและประสบการณ์ของแขก คือ

ลักษณะแรก การชวนไปมีเพศสัมพันธ์โดยตรง ซึ่งเธอจะเรียกค่าตัวโดยจะต้องตกลงค่าตัว
กันให้เป็นทีเรียบร้อยก่อน ซึ่งค่าตัวนักร้องนั้นจะต่างกันไปตามลักษณะของคาเฟ่และตัวนักร้องเอง โดย
เฉพาะในคาเฟ่ขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งแขกที่ไปเที่ยวโดยส่วนใหญ่จะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่ไม่
สูงนักค่าตัวนักร้องสำหรับการร่วมประเวณีแต่ละครั้งจะอยู่ราวหนึ่งพันบาท ถึงหนึ่งพันห้าร้อยบาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ
อยู่กับการเจรจาต่อรองของนักร้องกับแขก ซึ่งถ้าตกลงกันได้ก็จะไปมีเพศสัมพันธ์กันตามโรงแรม่านรูด
สำหรับนักร้องที่ร้องอยู่ในคาเฟ่ขนาดใหญ่ค่าตัวนักร้องนั้นจะสูงขึ้นไปอีก ซึ่งจะอยู่ราว ๆ หนึ่งพันห้าร้อย
บาทถึงสองพันห้าร้อยบาทขึ้นไป

ลักษณะที่สอง การชักชวนไปมีเพศสัมพันธ์แบบอ้อมซึ่งจะเป็นลักษณะของการที่แขกไม่กล้าเสนอ
ค่าตัวให้กับนักร้องในการมีเพศสัมพันธ์ ด้วยการที่ไม่สามารถคาดการณ์หรือคาดเดาลักษณะของนักร้องคน
ดังกล่าวได้ สิ่งที่เป็นที่นิยมจนเกือบจะกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติก็คือ การชวนนักร้องไปทานข้าวต้มรอบ
ดึก ซึ่งจะมีร้านข้าวต้มที่เปิดถึงเช้าจำนวนมากที่รองรับนักท่องเที่ยวราตรีอยู่

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเธอจะยอมรับในคำชักชวนไปรับประทานข้าวต้มก็ตามแต่ก็ไม่ได้หมายความว่า
ความที่เธอจะค่าประเวณีหรือยอมมีเพศสัมพันธ์ด้วย ในหลายกรณีเมื่อรับประทานข้าวต้มเสร็จสิ้นนักร้อง
ไม่ยอมไปต่อที่โรงแรมด้วย ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วนักร้องจะชักชวนกันไปหลายคน แต่ในกรณีที่นักร้องยอมไปกับ
แขกสองต่อสองมักจะยินยอมไปมีเพศสัมพันธ์กับแขก

เมียเก็บ : รากฐานเชิงประวัติศาสตร์

ลักษณะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักร้องหญิงประจำคาเฟ่กับแขกอีกประเภทหนึ่งแม้ว่าจะไม่เข้า
ข่ายเพศพาณิชย์โดยตรงตามนัยเชิงความหมายก็ตาม แต่โดยพฤตินัยแล้วการปฏิสัมพันธ์ในสถานภาพ"เมีย
เก็บ" ก็มีลักษณะที่คล้ายคลึงแม้ว่าจะไม่ได้มีเพศสัมพันธ์กับผู้คนมากนักหลายตาก็ตาม แต่เมียเก็บก็เป็น
พฤติกรรมที่แลกกับเงินตราเช่นกัน ซึ่งลักษณะนักร้องที่เป็นเมียเก็บมักจะมีลักษณะที่เหมือนกับนักร้องโดย
ทั่วไปจะมีความต่างอยู่บ้างตรงที่เธอไม่ยอมขายบริการทางเพศ ซึ่งในนักร้องบางรายที่เคยขายบริการ
ทางเพศมาก่อนที่จะมาเป็นเมียเก็บ แต่เมื่อมีแขกรับเลี้ยงดูแล้วก็จะเลิกการขายบริการทางเพศ

การเป็นเมียเก็บนั้นจะต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ที่กินเวลาพอสมควร แขกที่สามารถที่จะรับเลี้ยงดู
นักร้องได้นั้นส่วนใหญ่จะเป็นแขกที่ค่อนข้างมีอายุคือมากกว่า 45 ปีขึ้นไป และมีสถานภาพทางเศรษฐกิจที่

ค่อนข้างมั่นคง เพราะการที่จะเลี้ยงดูนักร้องคนหนึ่งได้นั้นจะต้องใช้เงินจำนวนมากพอที่จะทำให้เธอยอมรับเงื่อนไขได้ อย่างไรก็ตามเมื่อเธอตัดสินใจที่จะเป็นเมียกับหรือเมื่อแขกที่มาเที่ยวตัดสินใจที่จะรับเลี้ยงดูนักร้องแล้ว แขกมักจะขอร้องให้นักร้องหญิงที่เขาจะเลี้ยงดูนั้นเลิกอาชีพนักร้อง เพราะความรู้สึกถึงความหวังถึงการที่ผู้หญิงของตนจะต้องโดนผู้ชายคนอื่นล่วงละเมิดทางเพศได้ โดยเฉพาะอาชีพนักร้องประจำคาเฟ่แล้วย่อมเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยากในการที่จะไม่ทำให้แขกล่วงเกินได้ ซึ่งประสบการณ์ของนักเที่ยวทั้งหลายก็ทราบดี

"ฮุย" เลียเจ้าของธุรกิจโรงงานอุตสาหกรรมแห่งหนึ่งย่านจังหวัดสระบุรีได้เล่าถึงประสบการณ์ในการเลี้ยงดูนักร้อง

"เมื่อก่อนเฮียกับพวกนี้เกี่ยวข้องกันเป็นลาเป็นสัน พันนักร้องกันเป็นว่าเล่น พอตกเย็นไปกันแล้วสมัยก่อนเขาเกี่ยวข้องแถวฝั่งธน ตกเย็นไปกันแล้วก็มีเฮีย เฮียหมู แล้วก็ได้เกียรติ พอตกเย็นมันติดพอมไปวันไหนมันนอนไม่หลับ บางทีกินอนมันนั่นเลย คือนั่งกินเหล้าไปก็หุบกันตรงโต๊ะนั่น จนพวกตกลงมันแยกพวกเฮียประจำ

แต่ก่อนนั้นเฮียติดนักร้องอยู่คนหนึ่งตอนนั้นไ้เรากำลังหนุ่มก็ไม่กี่ปีหรอก คือเตี้ยเขาเพิ่งบ่ส่อยกิจการไ้เราก็จ้างเงินได้เต็มที ไ้บเจอนักร้องอยู่คนหนึ่ง(ชื่อคาเฟ่) ชื่อเดือนร้อยสวยจริง ๆ ลองถามเฮียหมูดูซิ ชวนนอนก็มาบ่ ติ้อยู่เป็นเดือนหมดเงินไปหลาย ตอนหลังเฮียเอามาเลี้ยงดาวน้ำทาว์เฮาว่าผ่อนให้เสร็จ ร้อยมันก็เอาใจนะ มีเท่าไรเฮียก็ให้ เฮียให้เล็กร้องเพลงแล้วเปิดร้านรพ่วยยาให้ก็ทาว์เฮาว่าที่เฮียดาวน้ำหั้นนั่นแหละ ต่อเติมด้านหน้าอยู่กันไ้ได้เกือบสองปีมั่ง เมียเฮียรู้ที่จริงรู้มาตั้งนานแล้วอาละวาดถึงที่เลย ไ้เราก็จ้างสารลูกก็เลยเลิก..."

จากประสบการณ์ของเสียฮุ่ยนั้นสะท้อนให้เห็นถึงความไม่มั่นคงในสถานภาพเมียเก็บของนักร้องหญิง ทั้งนี้เนื่องมาจากในปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากเงื่อนไขทางเพศสัมพันธ์ และการแลกเปลี่ยนกับเงินตรามิได้เกิดจากความสัมพันธ์ทางด้านจิตใจเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับประสบการณ์ของ "เล็ก"

"เล็กเคยมีแขกมาเลี้ยงดู ทุ่มเต็มที่เลยเขาให้เล็กเล็กร้องเพลงเลย เขาคอนรถให้อยู่ ไ้เงินเดือนเล็กใช้ ตอนนั้นวัน ๆ ไม่ทำอะไรเลยเงินก็ได้มาก วัน ๆ ไม่รู้จะทำอะไรเอาแต่เล่นพ่มีเท่าไรก็หมด ตอนนั้นไม่ได้คิดถึงวันนี้หรอก มีกินมีใช้ก็อยู่ไปวัน ๆ พวกนักร้องไม่ต้องห่วงหรอกไม่กินเหล้าก็เล่นการพนัน ไม่ก็ติดยา ตอนหลังเขาคงเปื้อมั่งก็ทิ้งเล็กไป อย่างว่าอาชีพนี้ใครเขาจะมาจริงจังจนเขาถูกรูดด้วยซ้ำไป ที่หนักก็คือ ขนาดเลิกกันแล้วเล็กกลับไปร้องเพลงเมียเขามาค่าเล็กที่คาเฟ่ แยกนี้

ดูกันเต็มเลย ตัวตัวเองไปยุ่งกับคนอื่นยังมาหาว่าเราอีก... ตอนนี้อะไรมาเลี้ยงก็ไม่มีเอาแล้ว ท้าจแล้วกับอาชีพนี้"

โดยตัวนักร้องเองก็ตามสวเนียบงานความไม่มั่นคงในสถานภาพเมียเก็บ ดังนั้นในช่วงระหว่างที่แจกหลงไหลในตัว เธอยังคลั่งใคล้เธออยู่ จึงเป็นช่วงที่นักร้องจะต้องกอบกอบผลประโยชน์เท่าที่จะทำได้ เพราะเมื่อไม่มีใครเลี้ยงดูแล้ว เธอจะต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนในอนาคต แต่โดยส่วนใหญ่แล้วนักร้องที่รักคนเลี้ยงที่เลี้ยงดูเธอหรือทอดทิ้งก็จะกลับมายึดอาชีพเดิมอีก

"พอเลิกกัน" "เลิกก็ไม่มีรู้จะไปทำอะไร ก็เลิกทำอะไรก็ไม่มีเป็นความรู้เลิกก็ไม่มี ท้ามาหากินอะไรก็ไม่มี เป็นจะง่ากกลับไปทำงานก่อสร้างเหมือนเดิมก็ไม่มีไหวแล้ว คนเรามันก้าวมาถึงขั้นนี้แล้ว ก็นักร้องนี้แหละใครจะว่ายังไงก็ช่างเพราะมันเป็นอาชีพสุจริต เดือนนึงยังได้ดีกว่าอาชีพอื่น"

ทั้งนี้ เนื่องจากว่าหญิงสาวที่มาเป็นนักร้องประจำคาเฟ่ส่วนใหญ่จะมีการศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ อีกทั้งส่วนใหญ่จะเป็นเด็กสาวที่มาจากในชนบท จึงทำให้เธอไม่สามารถที่จะไปประกอบอาชีพอื่นได้ เพราะขาดทั้งความรู้ในอาชีพและประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่พวกเธอยังคงฝากความหวังไว้กับความสาวของตนเอง

ความสัมพันธ์ในระบบเมียเก็บนั้นยังสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมพื้นฐานในสังคมไทย โดยเฉพาะในประเด็นของความไม่เท่าเทียมทางเพศและการกดขี่ทางเพศ ที่เพศชายจะต้องมีอำนาจอยู่ในเหนือเพศหญิงในสังคม ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากประวัติศาสตร์ทางสังคม โดยที่สังคมไทยในอดีต ภายใต้อิทธิพลสัมพันธภาพทางสังคมในระบบศักดินาที่เพศหญิงโดยเฉพาะชนชั้นไพรทาสจะต้องเป็นเพศชั้นสองในสังคมสามารถที่จะซื้อขายกันได้ เพศหญิงในอดีตจึงถูกกำหนดเป็นเพศวัตถุ(things) ในแง่ของสินค้าที่พ่อแม่หรือสามีสามารถจะนำลูกสาว หรือสามีจะนำภรรยาของตนไปฝากงานอยู่กับขุนนางได้ อีกทั้งในทางกลับกันผู้ชายสามารถที่จะมีภรรยาได้หลายคนอย่างชอบธรรม แม้กระทั่งสตรีที่มาจากตระกูลขุนนาง เมื่อสมรสแล้วก็ยังต้องคอยเอาใจสามี โดยเฉพาะการจัดเกล้าของสถาบันครอบครัวชาวไทยในชนบทยังคงปลูกฝังถึงจารีตประเพณีสมัยเก่าที่ผู้หญิงเมื่อออกรับหรือสมรสแล้วจะต้องคอยปรนนิบัติเอาใจสามีของตนเอง

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแจกที่รับเลี้ยงดูนักร้อง และนักร้องสาวจึงเป็นผลพวงประการหนึ่งของรากฐานทางประวัติศาสตร์ ซึ่งนักร้องส่วนใหญ่ที่มีประสบการณ์ในการให้แจกเลี้ยงดูต่างก็มีการปรนนิบัติเสียที่คล้ายคลึงกัน

"พอเขากลับมาส่วนใหญ่ก็วันเสาร์ อาทิตย์ หรือไม่กี่ตอนเป็นที่เขาเลิกงาน มดก็คอยเอาใจ
เค้า ถอดรองเท้า ถอดถุงเท้าให้ คอยนวด हाของกินให้เค้า ผู้หญิงเรานั้นก็อยู่ที่การปรนนิบัติ
นี่แหละ พวกนี้ส่วนใหญ่เมียเขาไม่ทำให้ออก... พอเค้าจะกลับก็ให้เงินบ้าง บางทีก็มารับ
ออกไปเที่ยวข้างนอก แต่ก็แค่ตอนแรก ๆ นะ..."

แม้ว่าสถานะทางสังคมไทยจะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านค่านิยมไปก็ตาม โดยเฉพาะในกลุ่ม
ผู้หญิงที่มีการศึกษา ปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวก็ยังฝังรากอยู่ในระบบครอบครัวไทย ที่ผู้หญิงจะต้องยอมจำนน และ
ยอมรับสถานภาพของเพศชายเป็นใหญ่ ซึ่งข้อดีของการยอมจำนนของเพศหญิงประการหนึ่งก็คือปัญหาการ
หย่าร้างจะมีน้อยกว่า โดยเฉพาะสังคมไทยสมัยเก่าปัญหาการหย่าร้างจะมีน้อยกว่าในยุคปัจจุบัน เพราะ
เพศหญิงยังคงผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้นกับจารีตประเพณีที่ให้ความสำคัญกับพรหมจารีของเพศหญิง เมื่อผู้หญิง
เสียความบริสุทธิ์ให้กับผู้ชายคนใด หรือมีสามีแล้วจะไปมีเพศสัมพันธ์กับชายอื่นไม่ได้ ในขณะที่ชายไทยก็ยัง
ให้คุณค่ากับพรหมจารีของเพศหญิง จารีตประเพณีดังกล่าว จึงเปรียบเสมือนกับรัศมี หรือพันธนาการ
ทางสังคมที่ยึดตรึงเพศหญิงไว้อย่างจำกัด

ในขณะที่เพศหญิงที่ได้รับการศึกษาสมัยใหม่ เริ่มพยายามที่จะสลัดรัศมีทางวัฒนธรรมด้วยการ
ไม่ยอมจำนนต่อการใช้อำนาจของเพศชาย จึงเป็นปัจจัยประการหนึ่งที่ทำให้สังคมไทยในยุคปัจจุบันต้อง
ประสบกับปัญหาการหย่าร้างที่สูงขึ้น

ธรรมชาติของพฤติกรรมเบี่ยงเบนในกลุ่มนักร้อง

นักร้องหญิงประจำคาเฟ่เป็นอีกกลุ่มอาชีพหนึ่งที่มีมักจะถูกผู้คนในสังคมตราหน้า (social
stigma) ว่าเป็นผู้หญิงที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่ำต้อยกว่าผู้หญิงอาชีพอื่น ๆ ในสังคมปกติ และจะประทับ
ตราเธอทั้งในแง่ของการค้าประเวณี และสิ่งเสพติด ซึ่งตัวนักร้องหญิงประจำคาเฟ่เอง ต่างก็สำนึก
ถึงการถูกตราหน้าในสังคมของพวกเธอเป็นอย่างดี ดังนั้นการระบายความรู้สึกของเธอส่วนใหญ่จึงยอม
จำนนต่อสถานภาพทางสังคมที่เธอเองดำรงที่อยู่

"พี่เตี้ยพวกพี่จะไปไหนกัน... เออดีเหมือนกันเตี้ยวนก็จะไปช่วยแม่ขายข้าวแกงตอน
เช้าเลย... แต่ன்ற้าคุณคนแถวบ้านมันชอบพูดขบขิบกัน แต่ไม่เป็นไรหรอกชินแล้วละ เราไม่
ได้หากินไปปล้นไปจี้เขานี่"

"ใช่ พี่อาชีพอย่างพวกเล็กละ หรือ ไม่มีใครเขามาจริงจิงหรือ ใครเขาจะรับได้ขนาด ตอนเล็กละมีแฟน... ก็เลิกร้องเพลงอยู่แถววนครก็ไปเจอแฟนที่โรงงานแถวนั้น แฟนเป็นคนแถวคลองหลวง แต่พ่อแม่เขาไม่ค่อยชอบเล็กละเท่าไร เขาอยากให้เลิกค้าขาย แต่เล็กละไม่ชอบให้ขายอะไรอย่างอื่น คือเล็กละคิดว่าตัวเล็กละเองนี่ไม่ทำให้เลย เล็กละยังเคยทำงานก่อสร้างเลย ก็แม่มาทำงานก่อสร้าง เล็กละก็ทำด้วยได้ค่าแรงวันละหกสิบบาทเอง... แต่เขาเชื่อแม่เขาก็เลย เล็กละกับเล็กละ"

การสะท้อนความรู้สึกของเธอทั้งสองนั้นแสดงให้เห็นว่า ตัวนักร้องเองต่างก็รับรู้ถึงการประทับตราของคนในสังคมของพวกเธอเป็นอย่างดี และพฤติกรรมหนึ่งที่พวกเธอจะแสดงออกมามีเมื่อพวกเธออยู่ร่วมกันก็คือการระบายความคับแค้นใจ หรือการใช้ชีวิตอย่างไร้จุดหมาย

"พวกหนูนะหรือเงินทองไม่มีเหลือหรือพอมีคนเลี้ยง ก็เอาเงินไปเล่นไพ่บ้าง เล่นไฮโลบ้าง ไม่มีเหลือหรือ ก็มันไม่รู้จักเก็บคือตอนนั้นไม่ได้คิดถึงวันหน้าเลยนะ ถ้าเก็บจริงตอนนี้ก็มีเยอะแล้ว... พวกนักร้องที่ไม่ต้องห่วงหรือ ไม่กินเหล้า ก็ติดยา ไม่ติดยา ก็การพนัน"

การแสดงออกของนักร้องส่วนใหญ่จึงเสมือนกับการประชดหรือความพยายามที่จะจําแนกต่อสถานภาพที่ตนเองดำรงอยู่ พฤติกรรมเบี่ยงเบนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการติดสุรา การพนัน ยาเสพติด ตลอดจนพฤติกรรมการค้าประเวณีของนักร้องคาเฟ่ส่วนหนึ่งล้วนแต่เกิดขึ้นมาจากความตรึงเครียด ความรู้สึกไร้ค่าในตนเอง ซึ่งพวกเธอมักจะสะท้อนออกด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

การพนัน การพนันเป็นพฤติกรรมที่นักร้องส่วนหนึ่งมักจะสุมหลงจนเงินที่พวกเธอหาได้มาต้องหมดไปพร้อมกับการพนัน โดยเฉพาะนักร้องที่แจกลี้งมักจะนิยมการเล่นการพนันมากที่สุด ประกอบกับแหล่งที่อยู่อาศัยของนักร้องประจำคาเฟ่ส่วนใหญ่จะมีที่พักอาศัยตามบ้านเช่า หอพัก ซึ่งจะตั้งอยู่ในแหล่งที่มีการมั่วสุมในเรื่องอบายมุข ซึ่งสภาพแวดล้อมของผู้พักอาศัยร่วมมักจะเป็นผู้ที่มีการศึกษาต่ำ และมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ค่อนข้างยากจน ทั้งนี้ เพราะที่พักอาศัยตามแหล่งดังกล่าวจะมีราคาถูก อีกทั้งพวกเธอสามารถที่จะปรับตัวเข้ากับสังคมของคนในชุมชนที่เธอพักอาศัยอยู่ได้เป็นอย่างดี เพราะว่าผู้พักอาศัยอยู่ในชุมชนลักษณะดังกล่าวมักจะเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ต่างจังหวัดและอพยบเข้ามาหางานทำและประกอบอาชีพในเมืองหลวง ในขณะที่นักร้องหญิงประจำคาเฟ่เองก็มักจะเป็นสตรีที่อพยบมาจากชนบทในต่างจังหวัด

เช่นกัน จึงทำให้นักร้องหญิงส่วนหนึ่งมักจะลุ่มหลงในการพำนักของชุมชนดังกล่าว

นอกจากนี้ยังมีปัญหาสาเหตุที่นักร้องส่วนหนึ่งมักจะเสพยาโดยเฉพาะนักร้องที่มีสภาพเบื้องหลังทางครอบครัวที่เป็นปัญหาไม่ว่าจะเป็นปัญหาการหย่าร้างของบิดามารดา หรือปัญหาการหย่าร้างของตนเอง นักร้องกลุ่มนี้มักจะหาทางออกที่แตกต่างกันไป แต่พฤติกรรมที่พวกเขาชอบกระทำก็คือการเสพยาเสพติดที่ผสมในบุหรี่ หรือในบางรายก็นิยมที่จะดื่มสุราเพื่อให้เกิดอาการมึนเมาเพื่อที่จะได้มีความกล้าในการยอมให้แสงสว่างเกิน หรือการไปมีเพศสัมพันธ์กับแขกนอกสถานที่โดย เฉพาะผู้หญิงที่เริ่มมาเป็นนักร้องคาเฟ่ใหม่ ๆ และอยู่ในระยะการปรับตัว ซึ่งในบางกรณีจะพบว่านักร้องหญิงบางรายเริ่มมีอาการติดสุรา โดยเฉพาะคาเฟ่ที่ตั้งอยู่เขตชานเมืองหรือคาเฟ่ขนาดเล็ก มักจะพบนักร้องหญิงที่ดื่มสุราจนถึงขั้นการติดสุรา

บทที่ 6

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม กับการล่มสลายของธุรกิจคาเฟ่ขนาดเล็ก

จากนักร้องหญิงประจำคาเฟ่มาสู่ความเป็นเด็กเซรฟ : ความสัมพันธ์แบบแปรผัน

ในขณะที่เด็กเซรฟจำนวนมากต่างฝันอยากจะเป็นนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ เพราะเป็นอาชีพที่มีเกียรติและมีรายได้ที่ดีกว่าเด็กเซรฟ ท่ามกลางกระแสการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2530 ถึง พ.ศ. 2535 จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราแบบก้าวกระโดดเป็นผล ทำให้ธุรกิจคาเฟ่ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วตอบรับกับระดับรายได้ที่เพิ่มขึ้นของประชากรส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษาไม่สูงนักที่นิยมมาใช้จ่ายเงินกับการท่องเที่ยว ส่งผลจนวนักร้องหญิงคาเฟ่ขาดแคลนและเด็กสาวจำนวนมากได้ก้าวเข้าสู่อาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ ด้วยรายได้จำนวนมากเป็นปัจจัยดึงดูด

ภายหลังปี พ.ศ. 2535 นับแต่เหตุการณ์พฤษภาทมิฬระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเริ่มชลอตัวอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งปี พ.ศ. 2538 จนถึงปัจจุบันสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศไทยตกอยู่ในสภาวะที่ล่อแหลม กำลังซื้อของประชาชนลดลงส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่ต้องตัดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบธุรกิจคาเฟ่ นักเที่ยวแบบเจ้าบุญทุ่ม(นักเที่ยวที่ชอบแจกเงินนักร้องหญิง) เริ่มลดจำนวนลง บางรายต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเล่นเที่ยวเพราะจวนเจียนต่อสถานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อระบบธุรกิจคาเฟ่ในสองลักษณะคือ

1. คาเฟ่ขนาดเล็ก ที่แขกส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นทางกามรมณ์กับนักร้องหญิงที่มักจะมีเงินค่าพวงมาลัยกับนักร้องหญิงเพื่อหวังกับการแลกเปลี่ยนกับเพศสัมพันธ์กับนักร้องหญิงที่พวกเขาขอมุมเทเงินทอง ซึ่งกลุ่มนักเที่ยวเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีระดับฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับกลางค่อนข้างต่ำ อาทิเช่น พนักงานขับรถแท็กซี่ พนักงานบริษัท กลุ่มผู้ใช้แรงงาน ฯลฯ ซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงต่อสถานะทางเศรษฐกิจที่ซบเซา มีพฤติกรรมเริ่มเที่ยวคาเฟ่บ่อยลง แจกประจำที่ติดนักร้องที่คอยเฝ้ามอบพวงมาลัยติดแป๊ะจี๋บ่อย ๆ หดหายไ้ไป ส่งผลให้คาเฟ่ขนาดเล็กหลายแห่งต้องปิดการดำเนินงานกิจการ

2. คาเฟ่ขนาดใหญ่ ที่แขกนักเที่ยวส่วนใหญ่จะมีฐานะทางเศรษฐกิจในระดับกลางถึงระดับสูง มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการเล่นเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับการปรับตัวของสถานบริการคาเฟ่ขนาดใหญ่ที่มุ่งเน้นความบันเทิงจากคณะแสดงตลกและการแสดงโชว์พิเศษ เช่นการแสดงกายกรรม การแสดงโชว์มายากล

ๆ โดยเฉพาะแขกที่เกี่ยวประเภทเจ้าบุญทุ่มเริ่มลดจำนวนลง และแขกที่มุ่งพาครอบครัว มาชมการแสดงตลกและความบันเทิง เริ่มมีมากขึ้น

จากผลกระทบในสองลักษณะดังกล่าวข้างต้นได้ส่งผลกระทบต่อนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ จำนวนมากมีรายได้ลดลง โดยเฉพาะนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ขนาดเล็กหลายรายต้องเลิกอาชีพนักร้องและหันไปประกอบอาชีพอื่น ในขณะที่นักร้องหญิงประจำคาเฟ่จำนวนหนึ่งได้หันมาประกอบอาชีพเด็กเสิร์ฟในคาเฟ่ขนาดใหญ่ เพราะการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องและกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นความบันเทิงและการรับประทานอาหาร จึงทำให้การมอบพวงมาลัยติดเตียงลดลงจำนวนลง ในขณะที่พฤติกรรมการให้ทิปแก่เด็กเสิร์ฟกลับมิได้เปลี่ยนแปลง ซึ่งอดีตนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ท่านหนึ่งซึ่งเคยร้องเพลงอยู่ประจำคาเฟ่ขนาดเล็กแห่งหนึ่งย่านมืมนูรี ซึ่งปัจจุบันได้มาประกอบอาชีพเป็นเด็กเสิร์ฟ ณ คาเฟ่ขนาดใหญ่แห่งหนึ่งย่านถนนพระรามเก้า ได้อธิบายถึงสาเหตุของการเปลี่ยนอาชีพจากนักร้องหญิงคาเฟ่มาเป็นเด็กเสิร์ฟ

"พี่เตี้ยนี่แขกไม่ค่อยดี บางวันเพ็ญไม่ได้พวงมาลัยเลย ที่ไปได้อย่างเก่งก็ติดเตียงร้อยบาทเดียว จะให้เหมือนแต่ก่อนสักมากแล้วพี่ นักร้องจะอยู่กับไม่ค่อยได้แล้วแค่ค่าตัวที่ไว้มันไม่พออยู่แล้วไหนจะค่าผ่อนชุด ค่าเช่าห้อง ค่าแต่งหน้าทำผม ค่านมลูกมันอยู่ไม่ได้หรอก... ค่าตีบที่แขกๆ ที่นี้ดีกว่ารายได้นักร้องที่เก่าอีก... จะเป็นเด็กเสิร์ฟหรือจะเป็นนักร้องเพ็ญไม่สนใจหรอกศักดิ์ศรีมันกินไม่ได้ ขอแต่มีเงินเลี้ยงตัวเลี้ยงลูกก็พอ พี่คิดฐานะแขกที่นี้บางคนยิงเราแตกแคร์คอยรินเหล้า เขาตีบเป็นร้อย บางทีให้ตั้งหลายครั้ง นี่ค่าตีบนี้แยกกับตีบเงินทอนนะพี่ ถ้าตีบเงินทอนต้องเข้าส่วนทางแล้วค่อยมาแบ่งกันทีหลัง แต่ตีบที่แขกเขาให้เราตอนเราเอาใจนี้เราไม่ต้องไปแบ่งกับใคร แล้วไม่เบื่องตัวด้วยเพราะเขาห้ามเด็กเสิร์ฟนั่งกับแขกอยู่แล้ว แต่แขกบางคนก็ไม่เข้าใจจะให้เรานั่งด้วย พี่ก็ไม่ต้องอธิบายพี่เพ็ญนั่งไม่ได้นะแต่ผู้จัดการเขาเอาเรื่อง เขามีกฎอยู่แล้วว่าเด็กเสิร์ฟห้ามนั่งกับแขกเด็ดขาด"

ปรากฏการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงสภาวะความคับขันของคาเฟ่ขนาดเล็ก และความแตกต่างทางรายได้ของนักร้องหญิงคาเฟ่ในคาเฟ่ขนาดเล็กกับเด็กเสิร์ฟในคาเฟ่ขนาดใหญ่ และที่นอกเหนือไปกว่านั้นยังสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมความเป็นใหญ่ของคนไทยที่ต้องการยกย่องเอาอกเอาใจ และอวดความรวยฐานะทางเศรษฐกิจ โดยการแสดงออกในรูปแบบของการแจกเงิน การไม่รับเศษเงินทอนโดยการมอบเศษเงินทอนให้แก่เด็กเสิร์ฟ หรืออาจจะเรียกพฤติกรรมดังกล่าวว่า "วัฒนธรรมหน้าใหญ่" ได้อีกนัยหนึ่งซึ่งตัวเด็กเสิร์ฟเองต่างก็มีกลวิธีในการเรียกทิปจากแขกทั้งทิปพิเศษและทิปปกติ

นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับเหตุผลในเรื่องค่าใช้จ่ายระหว่างนักร้องและเด็กเสิร์ฟที่มีความแตกต่างกันอย่างมากสาวคือ ในส่วนของเด็กเสิร์ฟจะเสียค่าใช้จ่ายแค่ค่ารถเมล์ในขณะที่นักร้องจะมีค่าใช้จ่ายด้านอื่นจำนวนมาก โดยเฉพาะค่าแต่งหน้า ทาผม ค่าชุดนักร้อง ค่าแท็กซี่ ค่าเชียร์แขกที่ต้องให้กับกับตัน "ทิพย์" เด็กเสิร์ฟนักร้องคาเฟ่แห่งหนึ่งย้ายถนนพระรามเก้าได้ให้ทัศนะในการเปลี่ยนอาชีพจากนักร้องหญิงประจำคาเฟ่มาเป็นเด็กเสิร์ฟ

"เป็นเด็กเสิร์ฟจะอยู่สบายกว่านักร้องอีก ค่าแท็กซี่ไม่ต้องเสีย ก็ที่คิดดูนะแต่งชุดนักร้องนั่งรถเมล์ก็ไม่ได้ แจกที่มาติดพวงแขนออกไปข้างนอกเราไม่ไปก็ได้พวงมาลัยรอบเดียวแล้วก็หายกว่าจะจับแจกใหม่ได้มันไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย โทษจะต้องให้กับตันเป็นค่าเชียร์แขก ค่าแต่งหน้า ทาผม ค่าชุด มันไม่คุ้มกันไ้มากค่าใช้จ่ายก็มาก รายได้มันไม่คุ้มรายจ่าย เป็นเด็กเสิร์ฟ รายได้มันแน่นอนกว่า เผลอ ๆ พลุแตกแจกจบแล้วให้ตีบที่ละต้องเยอะ..."

จะเห็นว่ารายได้ของนักร้องหญิงคาเฟ่ขนาดเล็กแม้จะมีรายได้มากกว่าเด็กเสิร์ฟในคาเฟ่ขนาดใหญ่ก็ตาม แต่เมื่อเปรียบเทียบเงินคงเหลือสุทธิแล้วเด็กเสิร์ฟจะมียอดเงินคงเหลือสูงกว่า เพราะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีก

เทคนิคในการรับทิปปกติ ซึ่งเป็นเศษเงินทอนภายหลังจากรับเงินค่าอาหารจากแขกโดยมากมักจะใช้วิธีทอนเป็นเหรียญสิบและเหรียญห้า ซึ่งโดยทั่วไปแขกจะมีพฤติกรรมหน้าใจโดยหยิบเงินทอนที่เป็นแบงค์เท่านั้น ส่วนเหรียญแจกมักไม่ค่อยสนใจ มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จะเก็บเหรียญ แต่โดยทั่วไปแขกที่เก็บเหรียญสิบไปก็ยังคงเหลือเงินพิเศษให้ประมาณยี่สิบบาท ซึ่งเงินทิปถือว่าเป็นรายได้ที่เป็นกอบเป็นกำ และเป็นรายได้หลักของเด็กเสิร์ฟเลยทีเดียว

เทคนิคในการรับทิปพิเศษ ซึ่งเป็นเงินที่แขกให้แก่เด็กเสิร์ฟในระหว่างรับประทานอาหาร โดยส่วนใหญ่แจกมักจะให้กับเด็กเสิร์ฟหญิงที่คอยเอาใจผสมเหล้าให้แขก ซึ่งแขกที่ชอบให้ทิปลักษณะดังกล่าวจะเป็นแขกที่อยู่ในอาการมึนเมา

ซึ่งอาจสรุปได้ว่าปัจจัยหลักที่นักร้องหญิงประจำคาเฟ่ขนาดเล็กได้เปลี่ยนอาชีพมาเป็นเด็กเสิร์ฟนั้นเกิดจากปัจจัยในผลประโยชน์เป็นหลัก และยังเป็นสัญญาณสะท้อนถึงการล่มสลายของคาเฟ่ขนาดเล็ก

การเกิดธุรกิจสถานบริการลาเซ็งกับการล่มสลายของคาเฟขนาดเล็ก

ภายใต้ความผันแปรของระบบเศรษฐกิจของประเทศ นักเที่ยวคาเฟขนาดเล็กรายใหญ่ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจค่อนข้างต่ำ และเป็นประชากรในชนบทที่อพยพเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ พวกเขาเหล่านี้ได้หาทางออกในการพักผ่อนด้วยการเที่ยวคาเฟ ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการเที่ยวคาเฟค่อนข้างสูงได้เกิดธุรกิจลาเซ็งขึ้นในกรุงเทพฯ เพื่อหวังเอาใจนักท่องเที่ยวในกลุ่มดังกล่าว ธุรกิจลาเซ็งได้เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2532 ย้ายถนนสุขาภิบาลหนึ่ง แต่ก็ยังอยู่ในสภาวะซบเซาเพราะคนส่วนใหญ่ยังมีความนิยมเที่ยวคาเฟอยู่ จนกระทั่งช่วงปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมาธุรกิจลาเซ็งได้เจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วมีการขยายตัวไปย่านแยกสาธุสถาน ย่านห้วยขวาง และมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องในขณะที่คาเฟขนาดเล็กลดอยู่ในสภาวะถดถอย

การเจริญเติบโตของธุรกิจลาเซ็งได้ดึงดูดลูกค้าของคาเฟขนาดเล็กรายใหญ่มากจนอาจกล่าวได้ว่าลูกค้าส่วนใหญ่ของธุรกิจคาเฟขนาดเล็กรวมถึงลูกค้ากลุ่มเดียวกัน ซึ่งสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกาเที่ยวคาเฟขนาดเล็กรวมถึงการเที่ยวร้านลาเซ็ง สามารถสรุปสาเหตุได้เป็น 2 กรณีหลัก ๆ คือ

เหตุผลแรก ความสอดคล้องทางวัฒนธรรมท้องถิ่น

อาจกล่าวได้ว่าผู้ใช้แรงงาน และลูกจ้างระดับล่างส่วนแต่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมท้องถิ่นแบบอีสาน เนื่องจากกลุ่มคนเหล่านี้ส่วนใหญ่ล้วนอพยพมาจากชนบทภาคอีสาน และภาคกลางที่ใช้ภาษาอีสานเป็นภาษาท้องถิ่น ซึ่งกลุ่มบุคคลเหล่านี้มีเอกลักษณ์เฉพาะตนโดยเฉพาะภาษาพูด อาหาร การแสดง การเกิดขึ้นของสถานบริการลาเซ็งจึงตอบสนองต่อกลุ่มบุคคลเหล่านี้โดยตรงไม่ว่าจะเป็นภาษาพูด อาหารและการแสดงที่มักจะร้องเพลงหมอลำ และที่สำคัญก็คือการจัดให้มีลาวงโดยแขกผู้มาเที่ยวสามารถซื้อบัตรลาวงได้ในราคาใบละ 5 บาท และสามารถที่จะเลือกนางลาเป็นคู่เต้น โดยบัตรหนึ่งใบสามารถเดินได้หนึ่งรอบหรือหนึ่งเพลง ในขณะที่การมอบพวงมาลัยกับนักร้องก็มีราคาถูกคือเพียงพวงละยี่สิบบาท พวกเขา ก็สามารถที่จะเรียกนักร้องมานั่งคุยได้

เป็นที่น่าสังเกตว่าการจัดการแสดงและบริการต่าง ๆ ส่วนแต่สอดคล้องกับวัฒนธรรมย่อยท้องถิ่นภาคอีสาน จึงทำให้กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรมอีสานหันมานิยมกาเที่ยวสถานบริการลาเซ็งจำนวนมาก อีกทั้งยังเป็นการแสดงออกถึงความเป็นภูมิภาคนิยม

เหตุผลที่สอง เหตุผลทางเศรษฐกิจ

กลุ่มนักเที่ยวคาเฟรายใหญ่จะมีรายได้ประจำไม่สูงนัก การเที่ยวคาเฟแต่ละครั้งพวกเขาจะต้อง

เสียค่าใช้จ่ายจำนวนมาก เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ในการที่จะเรียกนักท่องเที่ยวหนึ่งมานั่งพูดคุย เป็นเพื่อน
ทั้งนี้ หากพวกนักเที่ยวไม่มอบพวงมาลัยติดเบาะให้กับพวกเธอ นักท่องเที่ยวก็จะย้ายโต๊ะไปนั่งคุยกับแขก
โต๊ะอื่นแทน หรือให้พวงมาลัยติดเบาะน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับแขกโต๊ะอื่นนักท่องเที่ยวก็จะย้ายโต๊ะไปนั่งกับแขก
โต๊ะอื่น ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต่างสำนึกดีว่าการเที่ยวคาเฟ่ที่พวงมาลัยนั้นจะเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงที่สุด
สูงกว่าค่าอาหารและสุราหากพวกเขาต้องการนักท่องเที่ยว ๆ มากอยเอาอกเอาใจ นอกเสียจากว่า
นักเที่ยวที่ไม่สนใจนักท่องเที่ยว จึงจะเสียค่าใช้จ่ายอัตราที่ต่ำ ในขณะที่เดียวกันเหล่านักเที่ยวคาเฟ่ขนาดเล็ก
ส่วนใหญ่ต่างก็มุ่งหวังในการที่จะเรียกนักท่องเที่ยว ๆ มานั่งคลอเคลีย

ในขณะที่การเที่ยวสถานบริการลาเซ็งมีลักษณะการบริการและการจัดการที่คล้ายคลึงกับสถาน
บริการคาเฟ่ เกิดขึ้นมาเพื่อตอบสนองกับกลุ่มบุคคลเหล่านี้โดยตรงโดยมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่า เมื่อเปรียบ
เทียบกับสถานบริการคาเฟ่ขนาดเล็ก เหล่านักเที่ยวคาเฟ่ผู้มีรายได้น้อยสามารถที่จะเที่ยวสถานบริการ
ลาเซ็งโดยมีสาว ๆ มานั่งพูดคุยหรือเป็นเพื่อนเดินร่าอย่างสนุกสนานในขณะที่การเที่ยวคาเฟ่พวกเขาทำ
ได้เพียงการสั่งสุรามาดื่มกิน เพราะค่าใช้จ่ายในส่วนของพวกเขาที่มอบให้กับนักท่องเที่ยว นั้นเป็นส่วนที่สูง
มาก อีกทั้งราคาสุราและอาหารในสถานบริการลาเซ็งก็ยังมีราคาต่ำกว่า

ด้วยเหตุผลหลักทั้งสองประการดังกล่าวข้างต้น การเกิดขึ้นของสถานบริการลาเซ็งจึงมีผล
กระทบโดยตรงกับสถานบริการคาเฟ่ขนาดเล็ก เพราะกลุ่มลูกค้าหลักส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเดียวกัน ในขณะที่
สถานบริการคาเฟ่ขนาดกลางและขนาดใหญ่ก็อาจจะไม่ได้รับผลกระทบเลย

การปิดกิจการและการเปลี่ยนผู้ดำเนินการในสถานบริการคาเฟ่ขนาดเล็กจึงเป็นไปอย่างต่อเนื่อง
เนื่อง คาเฟ่ขนาดเล็กจำนวนมากต้องปิดการดำเนินการลง เพราะไม่สามารถที่จะทนต่อสภาวะการ
ขาดทุนได้ การขยายตัวของคาเฟ่ขนาดเล็กจึงอยู่ในสภาวะถดถอยเนื่องจากการเปิดสถานบริการคาเฟ่
ขนาดเล็กในกรุงเทพฯ แทบจะหยุดชะงักในขณะที่คาเฟ่ขนาดเล็กหลายแห่งเริ่มปิดตัวเองไป ยกเว้นสถาน
บริการคาเฟ่ที่อยู่ในย่านที่ไม่มีคู่แข่งขันจึงจะสามารถหล่อเลี้ยงธุรกิจตนเองได้

บทที่ 7

สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษา "วิถีการดำเนินชีวิตของหญิงกลางคืน : กรณีศึกษานักร้องหญิงประจำคาเฟ่" ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจวิถีการดำเนินชีวิตของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปที่เกี่ยวข้องและผูกพันกับอาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ ในรูปแบบของมูลเหตุจูงใจ การตัดสินใจประกอบอาชีพนี้
2. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการฝึกอบรมและกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในอาชีพ ไม่ว่าจะ เป็นเทคนิควิธีการ ตลอดจนการเรียนรู้ ทักษะคติ ค่านิยมของการประกอบอาชีพนักร้อง
3. เพื่อศึกษาการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ แจกมาใช้บริการ รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้อง
4. เพื่อศึกษาขั้นตอนและกระบวนการค้าประเวณี

ด้วยเหตุผลที่ว่าอาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่เป็นประเด็นทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีความละเอียดอ่อน การศึกษาทำความเข้าใจในชีวิตของนักร้องหญิงมีผลกระทบและมีความเกี่ยวข้องกับทางสังคมในวงกว้าง การศึกษาครั้งนี้จึงเลือกใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ เป็นวิธีการในการศึกษา โดยทำการศึกษานักร้องที่ร้องเพลงประจำตามสถานบริการคาเฟ่ย่านทิสเหนือ คือ บริเวณถนนพหลโยธินจากแยกอนุสรณ์สถานถึงแยกหลักสี่ และบริเวณถนนรามอินทราและกรุงเทพฯ ด้านทิศตะวันออกบริเวณถนนสุขุมวิท 1 ถนนพระรามเก้า โดยเลือกทำการศึกษาดูตามคาเฟ่หลัก 3 แห่ง โดยแบ่งเป็นคาเฟ่ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็กอย่างละหนึ่งแห่ง

จากการศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษาออกเป็น 4 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. กระบวนการพัฒนาเข้าสู่อาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่
 - 1.1 มูลเหตุจูงใจ จากการศึกษาในด้านมูลเหตุจูงใจที่เข้ามาประกอบอาชีพนักร้องพบว่า มีเหตุจูงใจหลายสาเหตุหลัก ๆ คือ ในด้านผลประโยชน์ด้านการเงิน ระดับการศึกษาที่ต่ำจนไม่สามารถประกอบอาชีพอื่นได้ เห็นว่าเป็นงานที่สบายและประสบปัญหาด้านครอบครัวจึงมาประกอบอาชีพนี้
 - 1.2 บัณฑิตจบใหม่ในด้านบัญชีภูมิหลังทางอาชีพ พบว่านักร้องหญิงประจำคาเฟ่ส่วนใหญ่จะ

มาจากหญิงสาวจากชนบทใน 5 กลุ่มอาชีพหลักคือ อาชีพเด็กเสิร์ฟ ซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพที่ก้าวเข้าสู่อาชีพนักร้องคาเฟ่มากที่สุดจนกล่าวกันว่าผู้ที่จะมา เป็นนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ได้จะต้องผ่านอาชีพเด็กเสิร์ฟมาก่อน ส่วนอาชีพอื่น ๆ ที่พบคือ แม่บ้าน ซึ่งส่วนใหญ่มักจะประสบปัญหาหย่าร้างจากสามี หญิงอาชีพพิเศษ นักศึกษา และหางเครื่องตามวงดนตรีลูกทุ่ง

1.3 กระบวนการหัดร้องเพลง ในการเข้าสู่อาชีพนักร้องหญิงคาเฟ่ เด็กสาวจากชนบทจะต้องร้องเพลงเป็นจึงต้องมีกระบวนการฝึกหัดร้องเพลงหรือเรียกว่า"โรงเรียนคาเฟ่" ซึ่งโรงเรียนคาเฟ่จะมีทั้งแบบมีรูปแบบการจัดการ และการเรียนกับนักดนตรี ตามคาเฟ่ที่ตนเองสมัครเป็นนักร้อง หรือแอบมาจากรายการเป็นเด็กเสิร์ฟก็จะอาศัยการฝึกหัดร้องเพลง อาทิเช่นนักร้องคาเฟ่ที่ย้ายคาเฟ่ หรือเด็กสาวที่รักการร้องเพลงจนสามารถร้องเพลงเป็น แต่ก็จำเป็นต้องผ่านขั้นตอนที่เรียกว่า"การต่อเพลง" ซึ่งก็คือ การหัดร้องเพลงใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นมาเพื่อให้ทันตามสมัยนิยม และนักดนตรีที่เป็นผู้สอนร้องเพลง และต่อเพลงนักร้องหญิงจะเรียกว่า"ครู" อย่างไรก็ตามยังมีนักร้องหญิงอีกประเภทหนึ่งซึ่งร้องเพลงไม่เป็น อันเนื่องมาจากน้ำเสียงและสาเหตุอื่น ๆ ซึ่งนักร้องหญิงเหล่านี้จะอาศัยน้ำเสียงของนักร้องท่านอื่นที่ร้องเพลงร่วมกันบนเวที ซึ่งอาจเรียกนักร้องหญิงลักษณะดังกล่าวว่า"นักร้องหญิงประจำคาเฟ่แบบเทียม"

2. พวงมาลัยและการจับแขก

โดยธรรมชาติของอาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่จะได้รับค่าจ้างแรงงานที่ต่ำมาก บางรายได้ค่าจ้างรายวันเพียงวันละ 80 บาท ในขณะที่รายจ่ายของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่มีรายจ่ายในอัตราที่ค่อนข้างสูง กล่าวคือพวกเธอจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องของชุดนักร้อง ซึ่งชุดนักร้องในกรณีนี้ซึ่งจะมีอัตราตั้งแต่ 1,500 บาทขึ้นไป จนถึงนับหมื่นบาท ซึ่งการเช่าจะเป็นลักษณะของการเช่าแบบรายวัน ซึ่งมีอัตราค่าเช่าขั้นต่ำประมาณ 100 บาทต่อวัน จนถึงหลาย ๆ ร้อยบาท ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับรูปแบบ คุณภาพ การตัดเย็บและสภาพความเก่าใหม่ นอกจากนี้นักร้องคาเฟ่ยังมีค่าใช้จ่ายในส่วนอื่น ๆ อาทิเช่น ค่าแต่งผม ค่าแต่งหน้า(ในกรณีที่ไม่ได้แต่งผม แต่งหน้าเอง) ค่าแท็กซี่และรายจ่ายด้านอื่น ๆ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวอาชีพนักร้องหญิงประจำคาเฟ่จึงต้องหารายได้จากส่วนอื่น ๆ นอกเหนือจากค่าจ้างจากเจ้าของสถานประกอบการ ซึ่งรายได้หลักที่แท้จริงของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่นั้นมาจากค่าพวงมาลัย ค่าพวงมาลัยนับเป็นรายได้หลักที่แท้จริงของนักร้อง ซึ่งจําแนกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ พวงมาลัยธรรมดาที่มีอัตราพวงละ 20 บาท ซึ่งนักร้องจะได้พวงละ 10 บาท และพวงมาลัยติดเบ๊งค์ คือการนำพวงมาลัยธรรมดาติดด้วยเบ๊งค์ร้อย เบ๊งค์ห้าร้อยและเบ๊งค์พัน สำหรับในคาเฟ่ขนาดเล็กจะพบพวงมาลัยแบบไม่ติดเบ๊งค์ ในขณะที่คาเฟ่ขนาดกลางและขนาดใหญ่จะเป็นลักษณะของพวงมาลัยติดเบ๊งค์เพียงอย่าง

เดียว ความอยู่รอดของนักร้องก็ต้องจับแบก เมื่อแบกติดพวก เธอก็จะไ้รายได้จากเงินที่แบกติดแบงค์
ให้ การจับแบกถือว่าเป็นทักษะที่พวกเธอจะต้องเรียนรู้และฝึกหัดในสถานบริการคาเฟ่ ตลอดจนจะต้องใช้
ไหวพริบพิจารณาณณ์ทั้งในขั้นตอนของการประเมินแบก และการย้ายโต๊ะในกรณีที่แบกที่เธอไปนั่งด้วยให้
พวกมาลัยติดแบงค์ในจำนวนน้อย ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 การประเมินแบก นักร้องจะทำการประเมินแบกในระบบความคิดของพวกเธอซึ่ง
สามารถจำแนกประเภทของแบกนักเที่ยวออกเป็น 3 ประเภทคือ

- 1) พวกกลุ่มหลง เจ้าบุญทุ่ม พวกนี้เป็นที่ต้องการของนักร้องอย่างมาก เพราะมักจะให้
เงินแก่นักร้องจำนวนมาก
- 2) พวกสนุกสนานเฮฮา พวกนี้จะเที่ยวในลักษณะของสังคมจะให้พวกมาลัยแก่นักร้องบ้าง
เล็กน้อย
- 3) พวกจืดชืดลากดิน แขนักเที่ยวลักษณะนี้จะมีประสบการณ์สูงส่วนใหญ่มักจะจับนักร้อง
โดยเฉพาะนักร้องใหม่ที่มีประสบการณ์น้อย

ชั้นที่ 2 การย้ายโต๊ะ จะเกิดขึ้นเมื่อแบกที่นักร้องนั่งด้วยให้พวกมาลัยติดแบงค์น้อยหรือในกรณี
ที่มีการล่วงละเมิดทางเพศมาก ซึ่งนักร้องจะต้องอาศัยประสบการณ์และทักษะในการย้ายโต๊ะ เพราะเป็น
เรื่องที่ต้องช่างละเอียดอ่อนจนอาจก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทขึ้นได้

3. กระบวนการค้าประเวณี

การค้าประเวณีเป็นพฤติกรรมแฝงที่อยู่นอวงนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ ซึ่งมิใช่หมายความว่า
นักร้องหญิงประจำคาเฟ่ทุกคนจะมีพฤติกรรมแฝงดังกล่าว อย่างไรก็ตามสิ่งที่เหมือนกันของนักร้องหญิง
ประจำคาเฟ่ก็คือรายได้หลักที่พวกเธอได้มาจากชายนักเที่ยว โดยในวงการคาเฟ่แล้วการรอกหกถือว่าเป็น
วัฒนธรรมสำคัญประการหนึ่งในกระบวนการเจรจาต่อรอง ซึ่งในกระบวนการตัดสินใจที่จะค้าประเวณี
นั้นสามารถที่จะสรุปเป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างภาพเมื่อแรกพบ ซึ่งเป็นการนำเสนอความเป็นตัวตนของนักร้องหญิง
ประจำคาเฟ่ เพื่อสร้างความดึงดูดใจให้แบกผู้มาเที่ยวมีความสนใจในตัวเธอโดยในกระบวนการสร้าง
ภาพนั้นอาจสร้างโดยทางกาย เช่น การแต่งตัว แต่งหน้า บุคลิก ฯลฯ และสร้างโดยทางวาจา โดย
การใช้คำพูดจา การร้องเพลง ฯลฯ ซึ่งการพูดจาในรูปแบบของนักร้องหญิงประจำคาเฟ่ต่างก็มีเอกลักษณ์
เฉพาะของกลุ่มทางอาชีพ

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินและการต่อรอง นับว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งยวด โดยใน
ขั้นตอนนี้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักร้องกับแขกมักจะเป็นเรื่องของ การไม่พูดความจริง หรืออาจเรียกว่า
"วัฒนธรรมการโกหก" การโกหกได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของแบบแผนในการเจรจาต่อรองทั้งในด้านของ
การเรียกร้องผลประโยชน์ตอบแทนและในกระบวนการต่อรองเชิงเพศพานิช โดยพวกเขาคิดว่าหากพูด
ความจริงจะทำให้แขกไม่สนใจในตัว เธอในขณะที่แขกนึกเที่ยวเองส่วนใหญ่มักจะไม่พูดความจริงเช่นกัน
เพราะกลัวนักร้องจะไม่สนใจ

ขั้นตอนที่ 3 การตัดสินใจ การตัดสินใจว่าจะค้าประเวณีหรือไม่ค้าประเวณีกับแขก ในส่วน
ของนักร้องที่ไม่ค้าประเวณีการตัดสินใจของเธอจะมีล่วงหน้าอยู่ก่อนแล้ว คือไม่ค้าประเวณีกับแขก เพียงแต่
เธอจะกำหนดขอบเขตยอมให้แขกได้ล่วงเกินได้มากน้อยแค่ไหน สำหรับนักร้องที่ค้าประเวณี เธอก็จะต้อง
ตัดสินใจว่าจะไปกับแขกหรือไม่ โดยประเมินจากกริยามารยาทของแขก สถานภาพทางเศรษฐกิจของแขก
เป็นต้น ซึ่งการค้าประเวณีอาจค้าโดยตรงคือการบอกค่าตัวและไปหาสถานที่ประกอบกิจกรรมทางเพศ
กับค้าโดยทางอ้อมโดยแขกมักจะชวนนักร้องไปรับประทานอาหาร ที่นิยมมากคือการรับประทานข้าวต้มก่อนที่
จะเจรจาต่อรองในการมีเพศสัมพันธ์

4. สถานภาพของสถานบริการคาเฟ่

สืบเนื่องจากภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศซบเซาทำให้คาเฟ่ขนาดเล็กต้องปิดกิจการ
จำนวนมาก ในขณะที่คาเฟ่ขนาดใหญ่ต้องปรับการบริหารให้สอดคล้องกับสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม
โดยนอกจากจะมุ่งเน้นไปที่กลุ่มชายนักเที่ยวแล้ว ยังให้ความสำคัญกับกลุ่มนักเที่ยวในรูปแบบของครอบครัว
โดยใช้ความบันเทิงโดยเฉพาะการแสดงตลกเป็นจุดขาย ในขณะที่ตัวนักร้องคาเฟ่ขนาดเล็กเองก็ได้รับผล
กระทบจากภาวะทางเศรษฐกิจเช่นกัน บางรายก็เลิกร้องเพลงไปประกอบอาชีพอื่น ในขณะที่ส่วนหนึ่งก็
พยายามย้ายคาเฟ่ นอกจากนี้ยังมีนักร้องบางส่วนที่หันกลับไปประกอบอาชีพเด็กเสิร์ฟ ตามคาเฟ่ขนาด
กลางและขนาดใหญ่เพราะรายได้ดีกว่าในขณะที่เด็กเสิร์ฟมีรายจ่ายที่น้อยกว่านักร้องหญิงคาเฟ่

ข้อเสนอแนะทางการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษานักร้องคาเฟ่บางกลุ่มซึ่งผลการศึกษามิสามารถเป็นข้อสรุปได้
ดังนั้น ควรจะมีการศึกษาเพิ่มเติมทั้งในด้านประเด็นทางวิชาการให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และในด้านของกลุ่มตัว
อย่างควรมีการศึกษาที่กระจายและแตกต่างกันยิ่งขึ้น โดยเฉพาะนักร้องคาเฟ่ตามต่างจังหวัด

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในด้านของโรคติดต่อทางเพศที่สำคัญ เช่น โรคเอดส์ ไวรัสตับอักเสบนิตปี เป็นต้น
2. ควรกำหนดแนวทางสร้างความเข้าใจให้กับสังคมให้เกิดความเข้าใจและยอมรับหญิงอาชีพพิเศษ สามารถที่จะกลับตัวหันมาประกอบอาชีพในสังคมเช่นคนปกติ
3. ควรใช้วิธีการช่วยเหลือแนะนำมากกว่าการมองว่าเป็นผู้เจ็บป่วยต้องการรับการสงเคราะห์ โดยเฉพาะการให้การศึกษา การจัดหางานให้ทำ เป็นต้น
4. ควรมีการแก้ไขกฎหมายให้ชัดเจนและครอบคลุมการค้าประเวณีในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่เปิดเผยและแอบแฝง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กิริติ บุญเจือ. ศาสนศาสตร์เบื้องต้น ไทยวัฒนาพานิช, 2532.

ชัย เรื่องศิลป์. ประวัติศาสตร์ไทยสมัย พ.ศ. 2352-2453 ด้านสังคม, ศิลปาบรรณาการ, 2519.

ปราณี วงษ์เทศ. เพศและวัฒนธรรม, เอกสารวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2534.

ยศ สันตสมบัติ. แม่หญิงที่ขายตัว : ชุมชนและการค้าประเวณีในสังคมไทย, รายงานวิจัยเสนอต่อ สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

รามจิตติ(นามแฝง) "เครื่องหมายแห่งความรุ่งเรืองคือสภาพแห่งสตรี", นิตยสารเพื่อนหญิง(ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน สิงหาคม - ตุลาคม), 2526.

सानิต ศิริวิศิษฐ์กุล. หมอดูกระบวนการสร้างตัวตนและความสัมพันธ์ทางสังคม, วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัย(สาขาสังคมวิทยา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.

อรมสิริ สันต์สุริติกุล และจิรติ ดิงศภัทย์. "FEMINISM : จากก้าวแรกจนถึงวันนี้...", นิตยสารเพื่อนหญิง(ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน สิงหาคม - ตุลาคม), 2526.

ภาษาอังกฤษ

Feldman, Philip. Sex and Sexuality. Longman, New York, 1987.

Hurd, Geoffrey and other. Human societies, Chapman and Hall, Inc., New York, 1991.

Kammeyer, Kenneth C.W. Sociology. Allyn and Bacon Needham Heights, 1992.

Martkides, Kyriacos C. and Cohn, Steven F. "External Conflict, Internal Cohension", American Sociological Review, 47,(February 1982), pp 88-89.

Pangpacw, Jureeratana. "The Woman and Disability : A case study in Thailand, The Woman and Disability in Asia pacific Project with the support of International labour office.

Sapsford. Roger Woman and Social Class. Tavistock Publications, New York, 1987.

Siriporn, Skrobanek. "Exotic, Subservient and Trapped : Confronting Prostitution and Traffic in Women in Southeast Asia", in Freedom From violence : Women's Strategies From Around The World Schuler, Margaret edited Automated Graphics Systems, New York, 1992.

Sullivan, Thomas J. and Thompson, Kenrick S. Introduction to Social Problems (Third ed), Macmillan Publishing Company, New York, 1994.